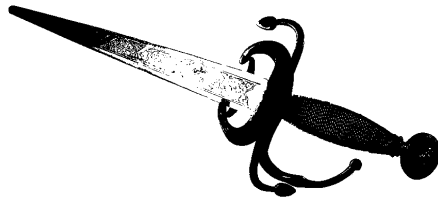

Gáspár Ferenc

A STRUCC HALÁLA

Gáspár Ferenc

JOHNNY FORTUNATE KALANDJAI

A magyar történelem tényein alapuló kalandregény-sorozat

Kötetei:

Megjelent:

- I. A strucc vére
- II. A strucc terjeszkedik
- III. A strucc halála

Előkészületben:

- IV. A sárkány pallosa

Tervben:

- V. A holló felrepül
- VI. Pogányokkal táncoló

Gáspár Ferenc

A STRUCC HALÁLA

COLDWELL KÖNYVEK
Budapest
2002

© Gáspár Ferenc 2002

A KÖNYV MEGJELENÉSÉT TÁMOGATTA

A NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
MINISZTERIUMA

NEMZETI KULTURÁLIS
ALAPPROGRAM

A történelmi adatokat szakmailag lektorálta: Dr. Bánosi György és Ősz Gábor

A borítóra az ecsetrajzokat készítette: Dolnik Miklós

A könyvet tervezte: Malum Stúdió

A borító tervezését és a nyomdai előkészítő munkát a megapress '94 Kft. végezte

Készült a '96 Studio nyomdájában 2002-ben, Sonkoly Tamás felelős vezetésével

ISBN 963 202 994 1

Kiadja a Coldwell Pharma Bt., dr. Kósa Edit felelős vezetésével

1028 Budapest, Gazda utca 41.

kosa.coldwell@axelero.hu

Első fejezet

Éjszakai történet

Először csak valami könnyű érintést érzett hátulról, aztán durva kezek szorították, a száját puha ronggyal tömték be, a magasba emelkedett, s kisértetve egy kocsi hátsó ülésén találta magát, fején nyakig behúzott sísapkában, összekötött kezekkel és lábakkal. Vad röhögést hallott:

– No, most megkapta! Megkapta a csávóka, amit megérdemelt! Nem akart nekem dolgozni!

– Csendesebben! Rá fog jönni, hogy ki vagy! – hallotta a másik hangot.

– Bánom én?! Jöjjön rá!

– Akkor miért húztunk sapkát a fejére?

– Titeket nem kell, hogy lásson. Azért.

– És hová visszük? – Ez a másik hang sokkal barátságosabban, lágyabban hangzott, Johnny szinte valamiféle biztatást érzett ki belőle.

– Te csak vezessél, ne törődj semmivel! – szólt az előző hang, akit az összekötözött Johnny rögvest felismert.

– Mégis...

– Itt kanyarodj balra! – Johnny rángatást érzett, az autó megvadult bárkaként hánykolódott. Szása vadul káromkodott, aztán lassan megszűnt a hánykolódás, simán gurultak a kerekek. Johnny nem tudta hová vihetik, de Szásától sok jót nem remélt, és most volt ideje, hogy visszagondoljon arra, hogyan került ebbe a lehetetlen helyzetbe...

– Szia, Claire vagyok! – hallotta a kedves kis hangot a telefonban, alig fél órával ezelőtt. Johnnynak rögtön feltűnt, hogy a kislány hangja remeg.

– Valami baj van? – kérdezte.

– Nem, dehogy... – válaszolta Claire, de ez nem volt valami meggyőző. – Csak a mateklecke... tudod?! Jó lenne, ha átjőnnél segíteni!

– Én szívesen átmegyek, de elég késő van... Telefonon nem tudod elmondani?

– Izé... Perkettő nekem külön mértani feladatot is adott. Azt nem tudom telefonon...

– Jó, jó, megyek. Csak szólok anyunak, hogy ne aggódjanak...

– Neked egy darabig nem kell matekleckét írnod – mondta Szása. Johnny nem tudta hová került, de a matracból, amire vetették, rugók és szögek álltak ki, a helyiségben pedig bűdös és áporodott volt a levegő. Johnny először arra gondolt, hogy válaszol, aztán meg arra, hogy nem. Hátha Szása elveszíti a türelmét.

– Tudod, miért hoztunk ide? – kérdezte ekkor Szása. Johnny úgy érezte, annyira száraz a torka, hogy nem bír megszólalni. Aztán mégiscsak sikerült.

– Unatkoztál, gondolom.

– Vicces vagy, csávókám. Nézd, nem érek én rá veled szarakodni. Váltásdíjat egy ilyen ürgéért amúgy sem adnak. De talán dílernek még jó leszel.

– Mondtam már, hogy nem.

– Menjetek ki, hogy lehúzhassam a fejről a csuklyát. – Johnny hallotta az ajtócsapódást. Aztán félhomály lett, a kis szoba közepén egy szál villanykörte lógott, az pislákol ki némi fényt magából.

– Aki rászokik a narkóra, abból előbb-utóbb díler lesz – mosolygott az orosz és összeért a szemöldöke.

– Én sohasem fogok rászokni!

– Biztos, hogy nem? – kérdezte Szása és az asztalra mutatott. Az asztalon pedig sok egyéb tárgy között egy injekciós fecskendő feküdt, mellette pedig néhány marihuánás cigaretta.

Azért az gyanús volt, hogy nem ég a villany. Claire áthívja őt, és tök sötét van náluk mindenütt! Érthetetlen! Persze már tíz óra elmúlt, és lehet, hogy nem akarja Anne nénit fölébreszteni, de akkor is... Johnny fázt a téli hidegben és rossz előérzetei voltak. Hirtelen eszébe jutott a gonosz Artus Bernát, meg a múlt éjjel titokban megnézett vámpíros film. Aztán megrázta magát. „A magyarok sohasem félnek!” – juttatta saját maga eszébe a bátorító mondatot, amit talán Nagy Lajos királytól hallott először. Nem emlékszik pontosan, de biztos így volt. És határozott mozdulattal lenyomta a kilincset. A kapu nyitva állt, de Johnny ezen nem csodálkozott annyira, hiszen Claire várta őt. „Tisztára Rómeó és Júlia” – most ez jutott az eszébe. Milyen kár, hogy nincsen erkélyük. Amikor az ajtón is belépett, akkor érezte a könnyű érintést hátulról. Aztán olyan gyorsan történt minden, hogy még megijedni is elfelejtett. Most meg tessék, itt van. És nem Artus Bernáttal találkozott, hanem Szásával, ami szinte érthetetlen. Érthetetlen, hogy miért fordít erre fáradságot, hogy elrabolja őt, csak azért, mert Johnny nem akart neki dílerkedni!

– Magadtól is rágyújthatsz – mondta Szása. – Akkor nem kapsz belövést – és gonoszul vigyorgott. – Na? Kérsz egy spanglit? – Johnny a fejét rázta. „Ilyen könnyen nem adom meg magam!”

– Akkor marad a heroin – lengette meg a fecskendőt az orosz. – Csak szólok a csávóknak, hogy segítsenek lefogni téged. Nem mintha egyedül nem bírnék veled – tette hozzá, és ha lehet, még jobban vigyorgott.

– Mégiscsak kérek egy cigit – mondta Johnny.

– Ez a beszéd, barátocskám! – csapott a hátára a másik. – Tudtam, hogy nem csalódom benned! Te meg ebben nem csalódsz majd, az tuti! Meglátod, Szása papa nem akar neked rosszat! Á! A kötést nem veszem le a kezedről! Hiába is nyújtogatod a mancsod! Majd szépen meggyújtom neked, és a szádba teszem. Úgyis el tudod szívni, ügyes csávó vagy te!

Johnnynak rossz érzései voltak, de időt akart nyerni. Mindenáron! Ha nem veszi le a kötést, hát nem veszi le. És még mindig jobb egy marihuánás cigi, mint egy heroin vénásan. Ezt tudta, bár életében nem narokozott. És valószínűleg ki sem próbálja soha, ha nem tesznek rajta erőszakot így, mint ma. Belement tehát a játékba, és remélte, hogy nem lesz nagyon rosszul. És előbb-utóbb talán keresni fogják őt... Talán rájönnek, miért telefonált Claire, és nyomozni kezdenek és... Az első slukktól köhögni kellett.

– Semmi baj, Johnny, mindenki így kezdi! Szívogassad nyugodtan! Ne kapkodj, lazulj el, s rájössz, milyen finom...

„Egy szart finom” –, gondolta Johnny, „életemben még ilyen rosszat!” – s közben megértően bólogatott. Hadd higgye az orosz, hogy sikerült behálóznia őt. Aztán egyszer csak...

– Akkor holnap koronázunk?

– Talán hiányzik valami? Nincs itt a Szent Korona?

– Nem, nem. Minden megvan.

– Akkor? Mire várunk? – kérdezte Kotromanics Erzsébet, Nagy Lajos király özvegye. „Hát mégiscsak meghalt a király. És a szűz jegyében, Szent Mihály havában, ahogy Galeotto uram megjósolta. És most eljött az én időm!”

– Magyarországnak még sohasem volt királynője. Csak királynéja. – A nádor megfontoltan válaszolt. Szép magas ember volt, okos diplomata, és jó katona. Sokoldalú ember. Most gondterheltnek tűnt.

– Hát most lesz! Az én lányom lesz az első nő, akinek a fejére teszik a Szent Koronát. És nem kell majd háromszor megtenni, mint a nagypjának. Már elsőre ő lesz a király!

– Ez csak technikai kérdés. De meddig lesz... hm. Meddig lesz király?

– Micsoda kérdés! Az idők végeztéig, természetesen! Pontosabban, amíg nem szül trónörökös.

– Zsigmondtól?

– Remélem, nem. – A királynő töprengve nézett. – Másfele próbálkozunk majd.

– Másfele? Azt hittem, eldöntött tény a házasság a Luxemburgiakkal!
Mit szól majd Vencel?

– Kit érdekel? A franciák is vannak olyan erősek, mint Vencel! Onnan kell nekem vőlegény!

– Ehhez a Horvátiaknak is lesz egy-két szavuk...

– Horváti Jánosnak már nem. – A királynő mosolygott. – Kineveztem északra... Trencsénbe...

– Aha. És gondolod, ott is marad.

– Nagyon remélem. De ne akadékoskodj már, Garai uram! Szeretnéd, hogy az Anjou lilium uralkodjon tovább Magyarországon, vagy nem szeretnéd? – A nádor zavartan köhécselt. Egyik lábáról a másikra állt. „Magas ez a fehérvári trónterem” – gondolta. Aztán mégiscsak megszólalt:

– Mária király. Nem furcsa ez egy kicsit?

– Majd megszokják. Egyébként mindjárt ketten uralkodnak majd.

– Ketten? Zsigmonddal?

– Fenét. – Erzsébet néha úgy beszélt, akár egy kocsis. – Egy tizenkét éves lány nem uralkodhat egyedül! – tette hozzá némileg ingerülten, majd mégis elmosolyodott. – Gyámra van szüksége...

– Vagyis rád.

– Ahogy monddod. Mária és Erzsébet!

– Nem inkább Erzsébet és Mária?

– Bibliai nevek, nem gondolod? – Kotromanics Erzsébet megrántotta a vállát.

– Valóban. Valóban bibliai nevek. Akárcsak az Eszter... De a neved nem biztos, hogy megvéd téged, király... királynőm!

– Látod, már te is így monddod! – Erzsébet felkacagott. – Királynőt mondtál királyné helyett! – tette hozzá, látván a nádor elképedt tekintetét.

– Minden rendben lesz, majd meglátod! És Eszter – nos ő csak királyné volt! – Kotromanics Erzsébet ezt mérgesen mondta. Nem szerette, ha emlékeztették a saját felszentelésére. Annyi év eltelt azóta!

– Szóval a neved nem biztos, hogy megvéd... – A nádor nem hagyta kizökkenteni magát. – Hiszen már volt királynőgyilkosság Magyarországon!

ÉJSZAKAI TÖRTÉNET

– Az is csak egy királyné volt! – kacarászott Erzsébet. Egyre inkább tetszett neki a dolog. A játék a szavakkal.

– Egyelőre te is csak királyné vagy! Jó, ha ezt nem felejtetted el!

– De hál’ istennek, özvegy! Özvegy királyné, akiből hamarosan királynő lehet!

– Szeretted a férjed. És ma temettük el. Félelmetes dolog ily hamar örülni az özvegységnek.

– Az egész élet félelmetes. De nagyon sokáig vártam arra, hogy végre a kezembe vegyem a dolgokat. És ez az idő most érkezett el.

– Biztos vagy benne?

– Biztos. Azonkívül... – Erzsébet megállt a beszédben és körülkémlelt. Mint aki attól tart, hogy kihallgatják. A nádor viszont kezdte elveszítetni a türelmét.

– Azonkívül? Miért nem folytatod?

– Hát csak annyi... Hogy nem csak a király halt meg!

– Hanem kicsoda?

– Ki járt örökösen a királyhoz? Ki az, aki a legváratlanabb helyeken tűnt fel? Aki a Lackfiak mellé állt? Aki még a te lányodat is elszerette?

– De hát az egy jelentéktelen figura volt! – A nádor rácsapott a kardjára:

– Egy senki, egy névtelen senki!

– Hát az a senki nemegyszer figyelmeztette a királyt, hogy óvakodjon tőled meg a családodtól! Hogy te akarod a fejedre tenni az Árpádok koronáját!

– Nem igaz! – A nádor teljesen elképedt. Úgy érezte, nem tartják meg a lábait. Még szerencse, hogy van itt egy szék... De jaj, oda nem ülhet! Az nem akármilyen szék! Garai uram megvakarta verejtéktől gyöngyöző homlokát. Megkapaszkodott a kardjában, hátha az megtartja. A királynő meg szemlátomást élvezte a helyzetet. Kitágult szemekkel figyelte a nádort, hátha elárulja magát. De Garai Miklós kitartott. Remegett, de maradt benne annyi kurázsi, hogy elterelje magáról a beszélgetést. Legalábbis megpróbálta.

– Szóval az esztergomi érsek ezért maradt itt a temetés után.

– Jól tudod, miért maradt itt az esztergomi érsek – vetette oda gúnyosan a királyné. – Félsz, hogy beigazolódnak a vádak? Hogy te, a legfőbb hívem becsapsz engem? Vagy csak a gazember nevét nem mered ki mondani? Pedig meghalt, nekem elhiheted! Egy álmokép volt csupán, Nagy Lajos álma.

– Én sohasem hagylak el, királynőm! Bölcs vagy, akárcsak a bibliai Eszter, aki leleplezte az összeesküvőket! – A nádor féltérdre ereszkedett, jobb kezét a szívére helyezte.

– Akkor mondjuk ki együtt azt a nevet! Gondolom, sejtet, kiről beszéltem? – A nádor csak bólintott. Komoran és összepréselt ajakkal. Annyira összeszorította, hogy alig bírta kifújni rajta azt az átkozott nevet, miközben súlyosat bólintott rá a fejével:

– Szerencsés János. Ő az, senki más.

Második fejezet

Menekülés

Odakint már derengett, ám idebent a szűk kis szobában mintha megült volna a sötét, és a bűz is egyre fojtogatóbbnak tűnt, ráadásul a kötelek szorították, úgy érezte, elzsibbadt a karja, vizelnie kell, de legszívesebben most azonnal elhányná magát. „Meg kell szöknöm innen!” Ez volt az első értelmes gondolata azóta, hogy magához tért. Szájában még érezte a cigaretta keserű ízét, és lassan, mintegy darabokban fölszakadozva, akár zivatar után a felhők, úgy jutott eszébe minden, ami tegnap történt. „Már sokszor voltam hasonló helyzetben!” – jutott az eszébe. „Ha nem is itt, de a középkorban! És mindig megszabadultam valahogy!” – „Persze, mert segítettek!” – hallott egy csúfondáros hangot. „Egyedül sohasem sikerült!” Johnny összerezett, és amennyire a kötelei engedték, hátranézett. De senkit sem látott, csak az omló vakolatot a falon. A fejében szólalt meg a hang, állapította meg. „Naná, a hasadban!” – hallotta megint.

„Ki vagy?” – kérdezte Johnny sokkal kíváncsibban, mintsem megijedve.

„Én – te vagyok” – hangzott a válasz. „Ha jobban tetszik, a vakmerőbb éned. Nevezhetsz Szerencsés Jánosnak is, ha így könnyebb megértened...”

„És hol voltál, mikor elfogtak?” – kérdezett vissza Johnny. „Hol volt akkor a vakmerőbb énem? Csak lapult a mélyben, kushadt, meg sem

MENEKÜLÉS

mert mozdulni! Jobb, ha most is csöndben maradsz!” A vakmerő én el is hallgatott, s Johnny, hogy ekként tisztázta magában a helyzetet, mindjárt könnyebbnek érezte magát. A hányingere is elmúlt, s ahogy nőtt a világosság odakünn, úgy derengett neki, hogy mit kell tennie idebent. Valahogy ki kell szabadítanom a kezeimet! – határozta el. De hogyan? Cselekednem kell, különben Szásáék mindjárt itt lesznek. „És megint elszívátok veled egy spanglit” – próbálkozott a hang. „Csönd legyen!” – mordult rá Johnny. „Téged senki sem kérdezett!” És meglátta, amit keresett. A szobácskát valamikor ódivatú redőny óvta a nyári naptól, ám egykori lakói megunhatták és leszerelték. A redőny szalagjának azonban megmaradt az a vasból készült kis alkatrésze, ami a falba volt beépítve, s amin keresztül annak idején a szalag futott, amivel a redőnyt lehetett le s föl huzigálni. Ez elég élesnek látszott ahhoz, hogy Johnny elnyiszatolja rajta a kötést a kezén. S akármennyire fájt és zsibbadt a karja meg a csuklója, mégis nekikezdett a műveletnek. S amíg ezzel elfoglalta magát, hogy – hogy nem, valamiért eszébe jutott az a beszélgetés, ami még tegnap zajlott le, mielőtt még elfogták volna...

- Nem hiszem el!
- De bizony!
- Többször is meghalt!
- Most jön az, hogy a pápa börtönében...
- Johnny, kihúzod a gyufát! – Zeusz mérgesen nézett.
- Miért? Mindig ezt mondja a tanár úr... Valahányszor szóba kerül.
- Nem mondhatok mást! Ha egyszer így történt!
- Csak úgy vélték annak idején... csak álca volt! Túlságosan erős hozzá...
- Mihez erős?
- A halálhoz! – És Johnny gyorsan körülnézett. Nem hallja-e valaki más is, amit mond. De csak ketten voltak a szertárban.
- Túlságosan gonosz – folytatta Johnny, – ahhoz, hogy meghaljon.
- Nézd, Johnny! – A történelemtanár felállt, ingerülten járkált le s föl, s még egy cigarettára is rágyújtott. Most visszaült a helyére, merőn

a fiú szemébe nézett. – Nézd, szerintem túl sok hülye filmet láttál mostanában. Azokban látsz mindenféle elpusztíthatatlan robotot, fémszívű embert, agyonverhetetlen szörnyet. Ő viszont csak a te álmaidban létezik!

– Biztos ez?

– Biztos. És lehet, hogy nem is annyira szörnyű... lehet, hogy meg kellene békélned velem!

– Micsoda?! Hogy azzal a...! – Johnny úgy érezte, mindjárt felrobban!

– Miért? Hiszen nem mindenki álmodik ilyeneket! Örülni kellene, hogy téged választottak... Hm. Ezek az álmok! – sietett hozzátenni Zeus.

– Hát mondhatom, nagyon örülök...

– Elismerem, nem valami vidám dolog ezzel az emberrel találkozni. De nehogy azt hidd, hogy ő az egyetlen gonosztevő a középkorban! Jobb, ha felkészülsz rá lelkileg, hogy sokkal súlyosabb, sokkal véresebb eseményekkel, és egyre elszántabb és kegyetlenebb figurákkal hoz össze a sors...

– Milyen sors? – Johnny elképedt. Itt ül a szertárban a történelemtanárral, aki ugyanúgy magyar, akárcsak az ő nagypapája, szóval itt ücsörög a 2001-es év New Yorkjában közvetlenül karácsony előtt, és azt kell hallania, hogy az ő sorsa... Nem, ez nagyon vad!

– Miért? – kérdezi most ez a „vad” tanár. – Miért, holnaptól már nem érdekel a középkor? Már nem olvasol Nagy Lajosról és a magyar történelemről? – Hirtelen elváltoztatta a hangját, és mórrikálni kezdett. – Holnaptól csak baseballozok, dizensiben lejtök, csajozok... Nem Johnny – mondta most megint a régi hangján –, én rólad ezt nem tudom elhinni. Te tovább fogod olvasni a könyveidet, és – nem kell hozzá nagy jóstehetség – megint álmodni fogsz! Megint ott fogsz száguldozni a nagy magyar pusztán, érezni fogod a lovak és a verejték szagát, inni fogod a pannon és dalmát borokat, s egyre szörnyűbb és vadabb kalandokat élsz át. És lassan mindenki természetesnek veszi majd, sőt! Elvárják, hogy beszámolj nekik, mint egy régi nagy utazótól, aki ismeretlen kontinensekre téved. Ezért kérlek, ne misztifikáld a dolgokat. Artus Bernát kisztílú bűnöző a többiekhez képest.

MENEKÜLÉS

– Kikhez képest? – kérdezte Johnny.

– Akik várnak rád. Odaát. – És Zeusz régi jó szokásához híven nagyot szippantott a cigarettájából.

– Sikerült! Szabadok a kezei! Na most gyorsan a lábamat! Johnny lehajolt, de megszédült egy pillanatra. Biztosan attól a szörnyű cigarettától, gondolta. Attól szédelgek és attól fáj a fejem. Na várj csak, öregem, egyszer még visszaadom neked, csóstitól! És kioldotta a lábán a köteleket. Éppen ideje volt! Hangokat hallott odaküntről, a folyosón emberek mászkáltak, és mintha egy lámpa is felgyulladt volna... Johnny feltépte az ablakot, megtámaszkodott a párkányban, és már ugrott is. Azt már előzőleg fölmérte, hogy földszintes a ház. Látta a fákból, meg a bokrok-ról. Tehát nagyot nem eshet. Vagy mégis?

Johnny jó másfél métert zuhant, ami nem igazán veszélyes egy tizenhárom éves gyerek számára. De nem számított rá, és ráadásul a jobb lábával egy kőre érkezett, a ballal a fűbe, és ha nem is súlyosan, de mindenesetre fájdalmasan bicsaklott ki a bokája... Johnny felszisszent, leült, aztán rögtön felállt. Erre emlékezett, hogy azonnal föl kell állni, bármenyire fáj, mert akkor nem tudja ellepni a lábát a duzzanat. Még egyszer feljajdult. Ekkor gyújtották föl mögötte a szobában a villanyt. Johnynak volt annyi lélekjelenléte, hogy a falhoz simuljon. Ott állt moccanás nélkül, vagyis inkább óvatosan araszolgatva minél távolabb az ablaktól... Szerencsére egy hatalmas örökzöld bokor terpeszkedett itt mindjárt a fal mellett. Gyorsan döntött, egy szempillantás alatt besurrant a bokor védőszárnyai mögé. Még azt is elfelejtette, hogy fáj a lába. Ám ahogy kikukucskaált az ágak közül, látta, ahogy maffiózó ismerőse kihajol az ablakon, és hallotta, hogyan káromkodik...

– Azt a magasságos...! Azonnal menjetek utána! Még nem járhat messze! Itt lógott meg a nyavalyás! – És Szása a közeli kiserdő felé mutogatott, hogy csakis arra szaladhatott a foglyuk.

„Csak ha meglapulsz itt, akkor menekülhetsz meg tőlük” – hallotta a hangot megint.

„Ezt nélküled is tudtam” – válaszolta.

„Nem vagyok meggyőzve” – mondta a hang, de erre már Johnny nem reagált. Már csak azért sem, mert megdöbbenve látta, hogy a házból előszaladó pribékek egyáltalán nem gyerekek. Négy hatalmas termetű sísapkás fegyverest számolt meg Johnny, ahogy lélekszakadva elfutottak az erdő felé. Pont az orra előtt.

– Milyen szép lány a királyné!

– Hát még ha a húgát látnád! Egyébként meg: királynő, te tökfej!

– Legalább koronázáskor mellőzhetnéd a szellemes megjegyzéseidet...

– Te meg figyelhetnél jobban is... De maradj csöndben! Ilyenkor nem illik társalogni! – intette a köpcös Géza úr a barátját. Péter úr még morgott valamit, hogy ilyen öregemberrel, mint ő, nem szokás így beszélni, hogy pont Géza úr inti őt le, az a Géza úr, aki úgy oda van az illemért! Aztán csak elhallgatott, hiszen felcsendült az ének, a kórus hangja betöltötte a templomot, s csak akkor merte oldalba bökní a barátját, amikor az utolsó hangok is elremegtek az ősi falak között.

– Ott van Forgács Balázs, látod?

– Nem vagyok vak, persze, hogy látom!

– Mit sustorogtok itt? – hatalmas termetű vitéz lépett melléjük. Ő sem volt már fiatal, de az látszott rajta, hogy így a hatvanon túl is megőrizte ifjúkori erejét, vastag karján és mellén kötegekben futottak az izmok.

– Kegyvesztett volt! – magyarázta a langaléta Péter úr.

– Így múlik el a világ dicsősége – mondta az izmos vitéz.

– Éppen, hogy nem múlik, hanem megjön! – vélte Géza úr.

– Mások dicsőségére értettem – legyintett mogorván a katona. – Lászatok már odébb az orrotoknál! Az övé csak úgy virágozhat fel, ha másoké a porba hull.

– Fölvirágzik Forgács Balázsnak? – értetlenkedett Péter.

– Ühüm. Lovaggá ütik. És arany sarkantyút kap Máriától, amit egész életében viselhet.

– De Gyimes és Gács még nem lesz az övé, ugye?

MENEKÜLÉS

– Előbb-utóbb szintén megkapja majd – mondta a nagydarab.

– Na, de Miklós! – szólította most a nevén a hatalmas embert a köpcös Géza úr. – Gyimest és Gácsot Károly Róbert elleni harcban veszítette el! Nem kaphatja vissza a nagy király unokájától!

– Minden lehetséges – vélte Miklós. – Hiszen még egy hete sincs, hogy elhunyt Lajos király. S ez a gyors koronázás sem ok nélkül való.

– Te Géza! – kiáltotta most Péter úr, oly hangosan, hogy a jelenlevők egy pillanatra mind odanéztek. Még Erzsébet, Nagy Lajos özvegye is, és rosszállón ráncolta össze a szemöldökét.

– Mit akarsz? – kérdezte vissza ingerülten Géza úr a barátját. – Itt álok melletted, mégis ordibálsz.

– Hát persze, hogy ordítok, mert...

– Mit mert? – Géza úr csak félszemmél figyelt, a másikkal azt nézte, hogyan sodródik el mellőle a Miklósnak nevezett, izmos vitéz.

– Mert valakire borzasztóan emlékeztet ez a Forgács Balázs!

– Kire? – Géza úr unottan kérdezgetett. Már nem érdekelt ez a beszélgetés. Csak az, hogy hová tűnhetett Miklós. Péter úr viszont nagy levegőt vett:

– Artus Bernátra, kérlek szépen. Csak neki nem az arcán van a sebhely. Hanem a homlokán!

– Zeusz azt mondta, hogy meg kellene békülnöm vele.

– Artus Bernáttal?

– Hát ha nem is vele... Mondjuk így: a szellemével!

– Ne marhulj, Johnny! Egy szellemmel nem lehet megbékülni!

– Mégis ezt mondta. És én egyre jobban félek...

– Félsz? Mitől?

– Hogy... hogy tényleg nem fog meghalni. Ha Zeusz is komolyan gondolja...

– Mit gondol komolyan Zeusz? – Claire kezdett ideges lenni. A napaliban ültek, odakünn csúnya decemberi idő volt, esett az eső.

– Hogy engem választottak...

– Kicsodák?

- Hát Nagy Lajos. Meg az ifjabbik Lackfi.
- És én? Engem ki választott?
- Téged én választottalak – felelte Johnny és mosolygott.
- Na nem! Ez nekem sok! Összevissza álmodunk a középkorról, közben engem fejbe ver egy téglá, én még többet álmodok, te egyre kevesebbet, és akkor téged választottak?!
- Ne irigykedj, Claire! Legalábbis a vízióimra ne. Hidd el, nem érdekes.
- Láttam Artus Bernátot, ahogy húst süt a tűznél. Hallottam, amint fenyegetőzik, ez nem elég vízió?
- Én többet láttam. A csontvázát, amint életre kelt.
- De oda vagy azzal a kis csontvázal!
- Egyáltalán nem volt kicsi. Vészjóslóan nagy volt. És...
- És ha jól emlékszem, az idősebb Fortunate lovag, aki mellesleg borzasztóan hasonlított a nagypapádra, kettévágta a kardjával. Volt, nincs!
- Meséltem erről? – Johnny meghökkent. – Honnan tudsz te erről?
- Ó – mondta a kislány vidáman –, Brooklynban nincsenek titkok! – És énekelni kezdett: – Egy brooklyni mindent tud...
- Állj, állj! Nem mondd komolyan...
- Az én húgom mindig komolyan beszél – Harry, Claire bátyja érkezett meg az iskolából. Mogorván ledobta a táskáját, és rosszindulatúan nézett.
- „Régebben kedvelt engem” – futott át Johnnyn. „Csak amióta együtt járunk Claire-rel...”
- Én is komolyan beszélek – felelte a fiú. Harry csak megrántotta a vállát, fölkapta a táskát, és szó nélkül bement a szobájába. Az ajtót meg jó erősen bevágta maga után. Mire Anne néni jelent meg a másik ajtóban.
- Mi ez a csapkodás? – kérdezte.
- Ó, csak Harry jött meg az iskolából – válaszolta Claire.
- Mostanában mindig dühöng – csóválta a fejét Anne néni. – Pedig neki is sütöttem palacsintát.
- Ha evésről van szó felfüggeszti a mérgét – vélte a kislány.

MENEKÜLÉS

– Én viszont megyek – mondta Johnny. – Kicsit elmaradtam a tanulásban mostanában.

– Meg sem eszed a palacsintádat? – Anne néni felvonta a szemöldökét.

– Köszönöm, majd Harry megeszi az enyémet is! De most már tényleg sietek!

– Kikísérlek – mondta Claire. Odakint aztán megfogta a fiú vállát.

– Nézd, Johnny, a te kísérteted meghalt. Már amennyire a szellemek halandók. De lehet, hogy tovább él valakiben...

– Kiben? – rázkódott össze Johnny.

– Egy gonosz emberben a királyi udvarban. Ezt neked jobban kell tudni... – És kitudszkolta az utcára.

„Egy gonosz emberben” – morfondírozott Johnny, miközben egy perc alatt mindene ronggyá ázott. „Egy gonosz emberben...”

– Megvan! – kiáltott fel hirtelen olyan hangosan, hogy a rossz idő ellenére többen odanéztek.

– Mi van meg, hapsikám? – vigyorgott rá egy csavargó, egy másik pedig napraforgómaggal kínálta. Johnny ügyet sem vetve rájuk, szaladni kezdett, és nem is állt meg, csak a házuk előtt. Ott megfogta a kilincset, és ezt gondolta: Forgács Balázs! Ó, vagy senki más!

Harmadik fejezet

Fekete Buick

Mennyi minden történt tegnap! Beszélgettem Zeusszal, aztán Claire-rel... Az ám, mi történhetett a kislánnyal?" Johnny a homlokára csapott. Csak úgy csattant ebben a csöndes decemberi időben. „Hajaj” – ötlött az eszébe. „Még nem menekültem meg! Visszajöhetnek a fegyveresek, és ki tudja, hányan vannak még a házban Szásával? Hitted volna, hogy tényleg ő a Káposzta? A maffiavezér?!” – tette föl a kérdést mintegy saját magának.

„Az nem is érdekel, hogy mi történik odaát?” – kérdezte a hang. „Hogy mi zajlik a nagy király halála után? Hogy mit csinál Garai Klára?” – és a hang mintha mosolygott volna.

Johnny nem válaszolt. El kell innen tűnnöm – gondolta. Minél messzebb, annál jobb. – És elindult. Pedig fáj a lába...

„Pedig régebben nagyon is érdekelt téged az a Garai Klára!” – folytatta a hang. – „De hát amióta összejött neked Claire-rel...!”

„Mi az, hogy összejött?!” – Johnny megállt dühében. „Barátkozunk, ennyi az egész, tudhatnád jól!”

„Tudom, tudom, höh-hö” – göcögött a hang. „Így is lehet mondani, höh-hö.”

„Nem bánám, ha nem bennem lennél. Ha például most meglátnálak, biztos lekevernék egyet.”

„Sajnos, ezt nem lehet, sajna. Sőt. Már beszélgetni sem tudunk.”

„Miért nem tudunk?”

„Azért” – mondta a hang –, „azért, mert jönnek a megmentőid.” S valóban, ahogy Johnny előrenézett, az úton egy öreg Buick közeledett. Rég maga mögött hagyta már az átkos emlékű házat – legalábbis remélte, hogy nemsokára csak emlék lesz az egész –, és bár eddig kihaltak tűnt a vidék, most mégis feltűnt ez az autó, és Johnny úgy vélte, most már megnyugodhat, és nemsokára hazakerül. Hiszen minden bizonynal keresik.

– Téged szerintem már nagyon keresnek – mondta a köpcösebbik alak, amikor az autó megállt. Johnny csodálkozva nézett rá, mert az illető kockás sapkát viselt, térdnadrágot, és a térdnadrághoz hosszú varrott csizmát, bőrből. Johnnynak valahonnan rémlett, hogy a bricseszhez bakancs dukál. De nem ez volt a fő baj. Hanem amikor beszállt a kocsiba, beszélgetni kezdtek. A hosszú, aki a volánnál ült, meg a köpcös. De előbb még megkérdezték, merre tart.

– Brooklynba – válaszolta Johnny a világ legtermészetesebb hangján.

– Micsodába? – kérdezte a hosszú, aki valószínűtlenül széles karimájú szalmakalapot viselt, ami felettébb furcsa volt ebben a decemberi hidegben. Ráadásul a kalapja állandóan beleütközött a kocsi tetejébe meg a visszapillantó tükörbe, s ezért gyakran meg kellett igazítania, hogy ki-lásson a mocskos szélvédőn. Ahogy a kalapjához nyúlált, ide-oda ránk-gatta a kormányt, a kocsi nagyokat döccent, Johnny majd' elharapta a nyelvét ültében.

– Broo... Brrrrooklynba! New Yorkba – tette hozzá, hátha ennyire vidéki ez a két ember...

– Te érted, hogy miről beszél? – kérdezte most a kockás sapkás. – Egyébként mindegy – és sóhajtott. – A fő az, hogy megvolt a koronázás, és mindenki reménykedik, hogy Zsigmond hazajön. – Johnny ha nem ült volna, minden bizonynal fenekére huppan a csodálkozástól. „Milyen koronázás? Miféle Zsigmond?”

„Csak nem a Luxemburgi?”

– De hát Zsigmond jó érzi magát Lengyelhonban – sóhajtozott tovább a kockás sapkás. – Mi lesz velünk, szegény magyarokkal, ó, mi

lesz? – és komikus mozdulattal dörzsölgetni kezdte a szemét, miközben egyre hangosabban jajgatott. – Elveszünk mindnyájan, mert nem a bibliabeli bölcs Eszter uralkodik fölöttünk, hanem a bosnyák szukakutya Erzsébet! – és kiköpött az ablakon. Johnny az egyik ámulatból a másikba esett. Nem csoda! Két ilyen lehetetlen figura autókázik a prérin, s közben, ha jól sejtí – a magyar történelem egy bizonyos korszakáról beszélget. Egy olyan korszakról, amelyik Johnnyt felettébb érdekelte! Ha tényleg az a korszak...

– Nem beszélhetsz így Nagy Lajos özvegyéről! – kiáltott ekkor a szalmakalapos, s izgalmában majdnem behajtott az árokba.

„Szóval tényleg a Luxemburgi!” – állapította meg Johnny, akinek eddig fel sem tűnt, hogy egyetlenegy autó nem jár errefelé. És az út sem beton...

– Először a Czudar családot állítom félre!

– De miért éppen őket? Miért nem a Lackfiakat?

– Ők túlságosan erősek! Hét várunk van!

– Neked meg százötven!

– Akkor is! Ezek a Czudarok már régóta a bögyömben vannak! – Erzsébet fúriaként szaladgált le s föl a teremben.

– Velence hősei? És egyáltalán, miért kell őket, hm... „félreállítani”?

– Mindenkit félre kell állítani, aki azt akarja, hogy Zsigmond legyen a király! Aki Lajos régi híve volt!

– Én is a király híve voltam! Sőt! Van Magyarhonban egyáltalán, aki nem Lajos pártján állt? – csodálkozott a nádor.

– Most nem erről van szó, Miklós! Tudod jól, hogy a király halálával a helyzet gyökeresen megváltozott. Nem véletlenül neveztem ki Horváti Jánost Trencsénbe a beszercei ügyek kormányzására.

– Aki már rég nincsen ott. Rájött, hogy azt a kevés ügyet elvégezheti helyette valaki más. Ő meg visszautazott délre, a birtokára.

– Délre, délre. – A királynő összekulcsolta a két kezét, és szórakozottan pattogtatta hosszúra nőtt körmeit. Arcára réveteg mosoly ült ki, és egyáltalán nem figyelt már oda, hogy mit mond neki a nagyhatalmú úr, Magyarország nádora.

– Először felmentem Czudar Györgyöt! Múljon el tőle a keserű pohár! – És Erzsébet felnevetett saját elméncségén. Ideges volt ez a nevetés, a nádor libabőrös lett tőle, amikor meghallotta.

– És kinevezem pohárnokmesterré – Erzsébet már-már eszelős tekintetét most a nádorra emelte –, kinevezem a Czudar helyett: Forgács Balázst! – És Erzsébet oly sátánian kacagott, hogy szinte felrobbant a fehérvári trónterem.

– És visszakapja majd elveszett birtokait, Gyimest és Gácsot? – próbálta közbevetni a nádor, bár kételkedett benne, hogy szavai eljutnak a királynő füléhez. Még sohasem látta Erzsébetet ilyennek...

– Aztán jöhet a többi Czudar! Pétert egyenesen börtönbe csukatom!

– Czudar Pétert? – A királynő most valahogy felfigyelt... Kizökkent talán a gondolataiból, vagy a nádor talált rá az övére, ezt nem lehetett tudni.

– És milyen indokkal? – próbálkozott a férfi a megtalált fonallal, amire – remélte – talán felfűzhető, mit szeretne a királynő.

– Indokkal? Aki az úr, annak nem kell indok! Miklós! Harminc éve várok erre a pillanatra! Harminc éve! Egy ilyen anyós mellett! A druzsám mellett! Egy ilyen országban! Mennyi megaláztatás ért! Emlékszel, mikor elloptam az ereklyét? – És a királynő megragadta a nádor kezét.

– Azért nem árt, ha van ürügy – a nádor úgy látszik, ragaszkodott a maga igazához.

– Elloptam Szent Simeon kisujját! Zárából, az ereklyetartóból, miközben mindenki arról beszélt, hogy a férjem otthagy a kolostorban, mert nem tudok fiút szülni neki!

– Aztán visszaloptad, ha jól emlékszem.

– Várat adnak el – suttogta a királynő az izgalomtól rekedtes hangon.

– Várat?! Kinek? Miért?

– Elájultam – motyogta Erzsébet. – Már a kezemben volt az ujj, a szent ujj, vihettem volna hét határon át, senki sem fogott volna gyanút. De én elájultam. Nem tudtam megragadni... És nem szültem fiút... És nem is fogok soha többé...

– Milyen várat?! – A nádor úgy érezte, mindjárt megrepednek a falak, szél jön, földrengés, vihar és elsüllyed az egész koronázó város ki-

rálynőstül, nádorostul együtt. Nem tudta, hogy az ő agya repedezik, hogy az ő fejében sipítoznak az erek, mert nem bírják a hirtelen rájuk szakadt terheket... A királynő lassan ráemelte zavaros tekintetét, és bárgyú mosollyal mondta egészen halk, ám érthető hangon:

– Magyar várakat adnak el pénzért Litvániának. Ezért veretem vasra Czudar Pétert, ezért nem lesz többé orosz vajda, a testvére meg pohárnok. Ez lesz az indok és az ürügy. – És most már újra mosolygott, aztán kacagott eszelősen, és a nádor úgy érezte, hogy most már tényleg süllyed a terem és a város...

A gomolygó ködből először a tornyok teteje lépett ki, s mint valami úszkáló hajón, sétálgattak odafent az őrök. Aztán felderengett a hatalmas lovagvár, amely ugyan hasonlított a diósgyőrihez, de nem az volt.

– Szállj ki! – A kalapos átnyúlt előtte, kinyitotta a jobb oldali ajtót és lökdödni kezdte. – Nem érted? Szállj már ki! S mivel szerinte Johnny nem mozgott elég gyorsan, hát felemelte a lábát, hogy azzal is segítsen... Johnny nem várta meg, hogy oldalba rúgják, és kicsusszant az ajtón. Mögötte felbőgött az autó motorja, és a Buick szempillantás alatt eltűnt a ködben. Johnny nem ért rá meglepődni. Fölnyílt a várkapu, hatalmas döndüléssel zuhant le a csapóhíd, és gyalogos katonák szaladtak ki rajta. Szó nélkül ragadták meg a karját és vonszolták magukkal a várba.

– Tudod, hogy ki vagyok, vagy nem? – A rókaképű idegen mosolygott, ám ilyenkor még félelmetesebbé vált az arca... Johnny bólintott.

– Félsz? – kérdezte a rókaképű, és közel hajolt. Johnny bűzös borszagot érzett.

– Nem félek – válaszolta némileg bizonytalanul, mert tényleg nem félt, bár sok mindent nem értett. Az autót, a várat... De volt valami fura érzése, hogy ez mind nem komoly, nem kell megijedni... Azt viszont nem tudta, mi a helyes válasz. Hogy minek örülne jobban Forgács Balázs.

– Tudod, ki vagyok? – kérdezte most a rókaképű.

– Forgács Balázs.

- Forgács Balázs, a pohárnokmester!
- Felőlem – Johnny legyintett.
- Te pedig – és mutatóujjával mellbe bökte Johnnyt –, te pedig Szerencsés János vagy, és a szerelmed keresed. – És csúnyán röhögött.
- Nem... – Johnny erőltlenül tiltakozott.
- De igen! Garai Klárát keresed, mindent megadnál érte!
- Garai Klárát?
- Bizony, bizony! – A rókaképű elégedetten dörzsölgette a kezét. Johnny most látta csak, milyen csúnya sebhely van a homlokán. Emlékeztette valakire, de kire is...
- Én tudom, hol van Garai Klára! És segíthetek, hogy újra lássad őt! Ha te is segítesz nekem! – Most mondja azt, hogy nem érdekli? Felőle ott lehet az a Klára, ahol akar! De ekkor megszólalt a hang. „Ne áruld el magad! Légy taktikus és agyafúrt! Ha azt mondd, nem érdekel, bármit megtehet veled! Csak addig vagy neki fontos, amíg azt hiszi, hogy a hatalmában vagy!” – Johnny bólintott.
- Ez a beszéd! Tudtam, hogy rád számíthatok! Szóval... – és a rókaképű Forgács Balázs úgy nézett körül, mintha azt gondolná, hogy kihallgathatja valaki ebben a hatalmas lovagteremben –, szóval Garai Klára Lackfi István várában van! Simontornyán! Na már most, ha segítesz nekem elcsalni onnan ezt a Lackfit, akkor én is segítek neked, hogy soha többé ne álljon közéd és Klára közé! Ha jól emlékszem, jóban voltak... – Johnnyban ekkor megmozdult valami... Szél söpört a tájon, vadisznók rohantak, aztán egy könnyű fehér selyemruhát látott, szőke hajzatot, lovaglástól kipirult arcot, és egy egészen különös ismertetőjelet: egy gödröcskét a lány homloka közepén. Johnny nagyon furcsán érezte magát, tudta, nem lenne szabad ezzel az emberrel szövetkezni, de hát a Garai Klára... És Johnny- Jancsi komoly képpel és lassan, ám határozottan megint bólintott.

Nehéz a nádornak mostanában

Na, csávókám, ízlett az anyag? Meggondoltad magad? Ugye, dolgozol nekem? Hisz' mondtam már: igazi, dílernek való csávó vagy! Én már csak tudom! Csak rá kell nézni az ártatlan képedre! De azt hiszem, ezt is mondtam már! Áh! Állandóan klasszikusoktól idézek! – és fölnevetett. Johnny feküdt az ágyon az áporodott levegőjű szobában, és semmit sem értett. Másrészt elfogta az az ismerős érzés, hogy be lett csapva, de nagyon.

– Nem szöktem meg? És hol van Forgács Balázs?

– Miféle pelyva? – szellemeskedett az orosz. – Innen nem lehet csak úgy megszökni! – tette még hozzá. Johnny egyszerre csak ráébredt, hogy minden úgy van, ahogy régen. Vagyis... ahogy tegnap este. Mitévő legyen? Kezden magyarázkodni?

– Hallucináltál, kiscsávó! De itt az idő! Belecsapsz végre Szása papa tenyerébe, vagy próbálkozzunk valami erősebbel? – s az ajtóban álló sísapkás haverjai felé kacsintott. „Csapj bele, Johnny!” – hallotta a hangot, de nem azt a belsőt, amit már megszokott. Ám ez is ismerős volt, nagyon is ismerős! Johnny oldalt pillantott, és majdnem felkiáltott a meglepetéstől. Púpos alak ücsörgött az ablak mellett a sarokban, bőrkesztyűt viselt, és hullámos, gesztenyebarna haján aranyos korona billegett. Mindazonáltal a lábai a ködbe veszttek... „Időt kell nyerned!” – mondta most a púpos, és közben kesztyűs kezét a szájához emelte: „Psszt!”

Johnny úgy gondolta, hogy ő már nem csodálkozik semmin sem. Azon se, hogy tőle állandóan kérnek valamit, azon sem, hogy Forgács Balázs rögtön felismeri őt, az amerikai kisdíákot, és azon sem, hogy maga Nagy Lajos szelleme ücsörög itt ebben az átkozott szobában. Ellenben Szása egyre idegesebben rázogatója az orra előtt a tenyerét, és egyre szúrósabban nézi őt. Johnny hirtelen megragadta a feléje nyújtott kezét.

– Rendben van, díler leszek!

– Ez a beszéd, barátocskám! – kiáltott fel Szása, Nagy Lajos pedig fölfelé tartott hüvelykujjával üdvözölte.

– Ez már igen! – mondta még egyszer az orosz. – Már mehetsz is haza. Egy darabig ne beszélj róla senkinek, hogy anyagot bírsz szerezni. Legalább három hét! Érted?

Johnny csak rábólintott, hogy érti, aztán Szása szabadkozott, hogy mennyire sajnálja, megint sapkát kell húzniuk Johnny fejére, de hát értse meg, egyelőre nem tudhatja, hogy hová hozták.

– Annyira még nem bízunk benned, jóbarát – mondta az orosz, és bizalmasan megpaskolta Johnny arcát. A fiú meg alig bírta megállni, hogy le ne keverjen egyet. Aztán csak kikeveredett végre a házból is, betuszkolták az autóba, és kisvártatva kilökték az ismerős brooklyni utcán. Az autó elporzott mellőle, ő pedig rögvest lekapta a fejeről az átkozott sapkát. Már csak a reggel mindinkább sűrűsödő forgalmat látta, ám meg mert volna esküdni arra, hogy egy öreg Buickot lát elsöpörni Bronx irányában.

– Királynőm! Megnyugodhatnál végre!

– Hogyan nyugodjak meg, ha állandóan bántanak... Most megint ezek a lengyelek! Nem elég nekik Zsigmond!

– Nem erre gondolok, hanem arra, hogy nem kellene ennyit utaznod. Miért nem jó neked Visegrádon?

– Személyesen kell látnom mindent! Arról nem beszélve, hogy míg én gyanútlanul ücsörgök Visegrádon, addig a Horvátiak... Eh! Ha nem érted, minek magyarázzam?

– Dehogynem értem. Pontosan tudom, hogy miért utaztál ide, Zág-

rábra. Ám Visegrádot már mindenki megszokta. A kancellária, a királyi tanács, a bíróságok...

– Kancellária! Bíróságok! Hivatalosan nem én vagyok az uralkodó! Ha Visegrádon ülnék, mindenki megtalálna, és úgy kellene táncolnom, ahogy az urak fütyülnek.

– Rendben van – mondta a nádor. – De ebben az esetben... ha végleg elhatározta magad...

– Akkor?

– Akkor csak egyet tehetsz.

– Hogy téged támogassalak.

– Pontosabban a rokonaimat.

– És akkor mi lesz?

– Akkor békében visszaköltözhetsz Visegrádra. Mi meg fogunk védeni.

– Engem senki sem véd már meg – mondta sötét-szomorúan a királyné. – És különben is – tette hozzá heveskedve –, Forgács Balázs pohárnokmester! Losonci László erdélyi vajda, Kaplai János orosz vajda! Mind a te pereputtyod! – A nádor csodálkozva nézte a királynőt. „Nem lesz könnyű dolgom” – ez járt a fejében. Meg, hogy „mennyivel egyszerűbb volt Lajos alatt. Meg hogy... hopp” – hirtelen eszébe jutott valami. „Hiszen Balázs mondta! Hogy mindig az ellenkezőjét kell beszélnem annak, amit szeretnék! Hogy királynőnk lételeme a tagadás, s akkor érem el a célot, ha én is gyökeresen az ellentétét kívánom szóban annak, amit el akarok érni!” S a nádor már mosolygott magában, azt hitte, megtalálta a kulcsot, ami megnyitja előtte a királynő lelkét... Most először meg kell nyugtatni valahogyan...

– Hát igen, tulajdonképpen már mindenütt az én rokonaim vannak... – kezdte mézesmázos leereszkedő hangon, akárha csak egy gyerekhez beszélne.

– Hogyhogy mindenütt? És az egri püspök? És a Lackfiak? – Erzsébetet most nem volt könnyű lecsillapítani. Garai uram a fejét vakarta, ám ebben a pillanatban segítsége érkezett. Az ajtónálló lépett be, és jelezte, hogy szólni kíván.

NEHÉZ A NÁDORNAK MOSTANÁBAN

- Követek érkeztek Lengyelhonból, királynő.
- Tudom, a radomi gyűlés – felelte Erzsébet lefittyedt ajakkal.
- Azt mondják, megviselte őket az út, de szépen kérik, fogadd őket!

Fontos a hír.

– Ma ne fogadd őket, királynőm! – sietett a nádor a forgácsi módszerrel. Erzsébetnek viszont felcsillant a szeme.

– Miért ne?! – kiáltotta. Úgysem biztos, hogy sokáig meglelnek itt. Amilyen nyughatatlan a lelkem, rögvest tovább utazom! Ereszd be őket! – intett az ajtónállóknak, és elégedett mosollyal hátradőlt a széken. A nádor is mosolygott, de csak befelé. Kifelé gondterhelt képet vágott. „Működik” – gondolta, és kíváncsian várta, milyen hírt hoz a követ.

– Itt mászkál fel és alá, és összevissza intézkedik.

– Tegnap Zágrábban, ma Szlavóniában. De, hogy összevissza, azt nem mondanám.

– Ugyan már. Hallottad Toldi levelét?

– Persze, hogy hallottam. Sőt olvastam is.

– Na látod! Skandalum!

– Hogy király úrnak nevezte Erzsébetet?

– Azt írta: „Felséges urának.” Meg: „Isten kegyelméből Magyarország királyának”, és még kívül is így címezte meg: „A király úrnak”!

– És mondd, Pál öcsém, te ezen csodálkozol?

– Nem, János bátyám, nem csodálkozom, egyáltalán nem. Csak fölháborodok.

– Fölháborodsz? Aztán miért?

– Azért, mert tudtommal Máriát koronázták meg, s nem Erzsébetet. És őt is azzal a feltétellel, hogy Zsigmonddal együtt uralkodik majd.

– Hát majdcsak hazajön az a Zsigmond – mondta Horváti János békülékenyen.

– Kötve hiszem! Hiszen még a lengyelek is csak úgy akarták elismerni, ha Nagy Lajos valamelyik lánya odaköltözik hozzájuk Krakkóba – magyarázta Pál püspök.

– Hallottam valamit a dolgról – vakarózott a velencei hős, Horváti

János. – Szerintem, ez azt jelenti, hogy nem ismerik el Zsigmondot és Máriát, csak nem akarják kimondani.

– Hát igen, valami ilyesmi. A vislicai gyűlésre kérték a választ, és Czudar Imre egri püspök meg is vitte nekik.

– S mi volt benne?

– Erről már nincs tudomásod?

– Nincs, mert időközben felkerekedtem ide, Novigrad várába. Ahol most veled együtt szomjazom! – kedélyeskedett a báty.

– Szóval rendkívül bonyolultan megfogalmazott, nyakatekert válasz volt. Talán nem véletlen, hogy az egri püspökkel küldték...

– Bökd már ki, hogy mi állt benne! – sürgette a kövérkés János úr, aki inkább szeretett volna körülnézni a borospincében, mintsem országos politikával foglalkozni.

– Az állt benne – kezdte jelentősegteljesen szikár és nagy bajszú rokona –, az volt benne, hogy Erzsébet semmi esetre sem ismeri el Zsigmondot lengyel királynak. Minden egyéb bizonytalan.

– Hogyhogy nem ismeri el? – hökkent meg Horváti János. – Akkor ki fog uralkodni Lengyelhonban? Lajos király hiába szerezte meg, most ez a szukafattya elkótyavetyéli?! – és kardjával mérgesen az asztalra csapott.

– Az bizony könnyen meglehet! Zsigmondnak szégyenszemre menekülnie kellett az országból, visszatért Budára. Nem tudom, hogyan fogadta a hírt, hogy Erzsébet Lajos király kisebbik leányát, Hedviget és annak vőlegényét, Vilmos herceget szánja a lengyel trónra! – Horváti János eltátotta a száját. Aztán már csak ennyit bírt kinyögni: – Amiből az következik... – Pál meg rábólított:

– Ahogy mondod, bátyám! Az következik, hogy más férjet szánnak Máriának Budavárában! És Zsigmond nemcsak a lengyel, hanem a magyar trónról is lecsúszhat!

– És akkor? – hajolt közelebb Horváti János meglehetősen izgatottan

– Akkor? – mosolygott Pál. – Akkor jön el a mi időnk! – és elégedetten kacsintott. Horváti János pedig meggondolta magát. Dehogy megy ő a borospincébe, mikor... Inkább hozatok egy flaskával! – döntötte el. – Mikor ennyire érdekes ez a beszélgetés!

 NEHÉZ A NÁDORNAK MOSTANÁBAN

– Mire gondolsz öcsém? – kérdezte súlyosan, s közben intett az apródoknak. Azok tudták szó nélkül is, hogy mit kíván a nemrég leváltott macsóí bán, aki mellesleg: velencei hős.

– Én csak arra – hajolt közelebb a püspök... Hogy mit suttogott a bátyja fülébe, azt csak ők ketten tudhatták. De az biztos, hogy János úr egyre vidámabb tekintettel hallgatta. Pedig a bor még meg sem érkezett!

Ötödik fejezet

Kellemetlen beszélgetés

Azzal jöttek be, hogy nem értik a matekleckét. Aztán villámgyorsan megkötözték a két fiút, nekem meg valami kemény izét szorítottak a hátamhoz. És azt mondták, hogy lelőnek, ha nem mondom azt, amit ők akarnak. Persze nem volt náluk pisztoly, de én ezt akkor nem tudhattam.

– Felismerted őket?

– Csak Szását. A többiek símaszket viseltek a fejükön!

– Szépek voltak! Később én is találkoztam velük.

– Ízlés dolga. De most, hogy mondd... Mintha Maciek... Mintha Maciek velük lett volna.

– Nem lehet. Maciek megváltozott. Elverte Szását, és jó útra tért.

– Honnan tudod, hogy Szása nem zsarolta meg valamivel?

– Vannak dolgok, amiket nem lehet visszacsinálni – Johnny töprengve nézett. Odakint hullott az első decemberi hó, és végre egyedül lehetett Claire-rel. Először úgyszólván a családi kíváncsiságot kellett kielégíteni, meg elmenni a rendőrségre, ahol már szinte mindent tudtak, csak egyet nem: Hol lehet Szása, aki – úgy látszik – ifjú kora ellenére máris veszélyes bűnöző. És csak mikor nagyjából mindenki lenyugodott, és Bessy nagyfi sem akart azonnal kivégezni minden kábítószerárust és terroristát, csak aztán hívhatta át a kislányt, hogy végre jól kibeszéljék magukat. És bármennyire is rémisztőek voltak az elmúlt este eseményei, még-

is egészen felhőtlenül örültek egymásnak és a társalgásnak, bár meg kell mondani, Johnnynak ez a Maciek-kérdés szöveget ütött a fejébe.

– Azt mondod, lehet, hogy megszarolták?

– Miért ne? Ez a Szása mindenre képes. Egyáltalán nem úgy viselkedik, mint a normális gyerekek az ő korában. – És Claire megrázta szőke fűrtjeit.

– De mivel lehet Macieket megszarolni?

– Talán egy lánnyal. Vagy a húgával. Hedvignek hívják, ha nem csal az emlékezetem.

– Hedvig és Vilmos Krakkóban?

– Kitől hallottad ezt?

– Magától Lipót hercegtől!

– Biztos valami tévedés.

– Úrnőm! Ez bizonyítást nem lehet tévedés! De a vislicai gyűlésen szintén úgy tűnt, hogy a királyné engem nem támogat!

– Királynő! – igyekezett helyesbíteni Erzsébet.

– Úgy tudom, csak a menyasszonyomat koronázták meg.

– Nos... igen. De ő még oly fiatal. Kell, hogy valaki gondolkozzon helyette.

– Annak itt vagyok én! Miért nem tartjuk meg az esküvőt, és miért nem követjük a nagy király parancsait? Miért nem uralkodunk Lengyelországban és Magyarországon?

– Te is nagyon fiatal vagy még, Zsigmond – húzta el kényszeredetten az ajkát Erzsébet.

– Tizenhat éves vagyok! Nagy Lajost is ilyenkor koronázták meg!

– Az Nagy Lajos volt! Hol vagy te egy Nagy Lajostól?

– Ő sem úgy kezdte, hogy mindjárt Nagy Lajos lett belőle! És még én is lehetek Nagy Zsigmond!

– Azt kötve hiszem! – biggyesztette le a száját a királynő. Zsigmond nagyot nyelt. Fiatal kora ellenére határozott, kemény vonásai már-már görcsbe rándultak. Tudta egy darabig taktikáznia kell, elviselni Erzsébetet, amíg a fején nincs a magyarok koronája. Mindez természetes volt,

illetve lett volna, ha pontosan tudja, hogy mit akar az özvegy királyné. De Erzsébet szándékait egyre nehezebbnek tűnt kiismerni, csak egy dolog látszott biztosnak: hogy a királyné őt, Zsigmondot nagyon utálja. És mindenáron el akarja kerülni, hogy Zsigmond uralkodjon Nagy Lajos trónján. És így nehéz volt a harc, nagyon nehéz. Hiszen Erzsébet egyik nap ezt mondta, másnap azt, mindig, ahogy pillanatnyi szeszélye diktált. Zsigmond töprengve nézte. Aztán megrántotta a vállát. „Vannak még híveim Lengyelországban” – gondolta. „Én is meg tudom kavarni a politikát!” – tette még hozzá magában és már szinte mosolygott. Csak nem fog félni egy gyengeelméjű nőtől! Egy bosnyák király lányától! Most csak azon töprengett, hogyan fejezhetné be a beszélgetést.

– És meddig kell várnom? – kérdezte. – Hány éves koromig?

– Attól függ! – válaszolta flegmán a királyné, és az ablak felé fordult. Odalent csillogott a jég a Dunán. Erzsébetnek egy pillanatra rossz érzése támadt, aztán elhessegette magától a furcsa gondolatokat. „Kellemtelen ez a beszélgetés. Jöhetne valaki, aki miatt félbe lehetne szakítani...” És ekkor lépett be a budai vár tróntermébe Garai nádor, az egyetlen ember, aki csak úgy besétálhatott a királynőhöz. Zsigmond kimérten biccentett a nádor felé. Magában pedig örült, hogy elhagyhatja a termet. Odakint aztán intett az egyik apródnak:

– Hívasd ide Slavomir urat! Sürgős beszédem van vele! – és megdörzsölte a tenyerét. Eközben a királynénak és a nádornak halvány elképzelésük sem volt arról, hogy mit fundált ki a tizenhat éves herceg. Nem is lehetett. Bár a nádor sejtett valamit...

– Küldjétek újból követeket Erzsébethez! – mondta Zsigmond. – Használjátok ki a helyzetet, hogy ennyire bizonytalankodik, s ne csak azt kérjétek tőle, hogy Mária és én uralkodjunk Krakkóban, hanem azt is, hogy ezentúl Krakkó legyen a birodalom központja! Érted Slavomir uram?! Fenyegessétek egy kicsit, hadd érezze, hogy szorul a hurok... Hogy nem tehet meg bármit büntetlenül! Nem szállhat szembe azzal, amit Nagy Lajos elgondolt! Most menj! Siess, és járj szerencsével!

Johnny arra gondolt, hogy ez már igazán több a soknál! Legszívesebben elmesélte volna az egészet nagyapának, de félt attól, hogyan reagál a családja. Hiszen nem is olyan régen történt, hogy az álmai miatt majdnem pszichológushoz vitték! Most meg ez az álom az álomban! És ilyen hosszan! Johnny ült az ágya szélén és megpróbálta összeszedni magát. Azért jó, hogy csak álom volt! Hogy Szása nem maffiavezér, nem rabolta el őt, és nem kényszerítette arra, hogy bármit is elszívjon! Nevetséges! Ennyire senki sem lehet gonosz! És Claire-nek sem szorítottak pisztolyt a hátába, és...

– Johnny! Elkéssel az iskolából! – hallotta Bessy néni hangját. Johnny lassan öltözködni kezdett. „Hihetetlen. Ez még a szekrényes álmon is túltesz! És a történelmi részek? Azok vajon mennyire igazak? Elmegek Zeuszhoz” – határozta el. És most már gyorsabban öltözködött.

– Nos, 1353-ban tartották meg az esküvőt. Kétségkívül szerelmi házasság volt az övék, a huszonhét éves, még fiatal, de már jó tízéves uralkodáson túlesett király és a bimbózó szépség, az alig tizenöt éves Erzsébet között. És valóban furcsa volt a beszéd, a felszentelés.

– Miért volt furcsa? – kérdezte Johnny.

– Az eleje nem is. Hiszen az természetes, hogy elhangzik, a királynő legszebb kötelessége a gyermekek, elsősorban fiú utódok világra hozatala – magyarázta Zeusz. – A beszéd második része, az volt az érdekes!

– És a tanár úr ezt nem akarja elmondani! – nézett Zeuszra Johnny szemrehányón.

– Már miért ne akarnám? – hökkent meg Zeusz.

– Mert csak kerülgeti a forró kását. Már az előbb kérdeztem, hogy miért volt furcsa! – kiabált Johnny egyre ingerültebben.

– Hát pont most fogom elmondani. De te miért vagy ennyire...

– Ennyire ideges? Mindjárt elmesélem. De előbb mondja el végre a tanár úr a beszéd második részét. Legyen szíves!

– Szóval... Az esztergomi érsek a bibliai Eszterről mesélt. Hm, az esztergomi Eszterről – kedélyeskedett a történelemtanár, de aztán látva Johnny égre emelt tekintetét, sietett hozzátenni, hogy Eszter a babiloni

fogság idején egyszerű zsidó árva lány volt, mégis őt vette el Ahasvér király feleségül*. Királynéként aztán Eszter nemcsak az uralkodó ellen szőtt összeesküvést leplezte le, hanem megakadályozta a zsidók kiirtását, és ezenkívül is sokat segített a helyzetükön. Eszter mindezeket a tetteket úgy tudta véghezvinni, hogy bölcs és tapintatos befolyással irányította férje cselekedeteit.

– Hogy az észre sem vette! – kotyogott közbe Johnny.

– Így is van! Ilyen jószívű és bölcs asszonyok aranyozzák be az életünket azóta is, hiszen melyik férfi szereti azt, ha parancsolgatnak neki?! Tehát az ima második felében az érsek arra kérte Istent, hogy árásson Erzsébetre bölcsességet. Bölcsességet, melynek segítségével hűséges társa lehet királyi urának, és ugyanakkor védelmezője és tanácsadója alattvalóinak is.

– Éljen úgy, mint a bibliai Eszter.

– Úgy van.

– Szóval ezért emlegették ezt az Esztert! Erzsébet egyáltalán nem hasonlított rá.

A történelemtanár bólintott. Odakint közben besötétedett, Johnny előtt pedig lassan összeállt az elmúlt éjszaka képe. Bár néha még zavarosan hullámzottak az álmok, ám egy dolog biztosan kristályosodott ki a masszából, mint egy kis zöld sziget a hatalmas óceánban. Hogy egyetlenegy dolog nem volt álom. Tényleg Zeusznál járt tegnap, és tényleg beszélgettek Artus Bernátról és Forgács Balázsról. És most szintén... És volt még valami Claire-nél...

– Egészen hosszú történetet álmodtam.

– Nem csodálkozom.

– Elfogtak, megszöktem, aztán álmomban fölbredtem és kiderült, hogy még mindig fogságban vagyok. Elengedtek és az egészet megbeszéltem Claire-rel, s közben a szüleim már hívták a rendőrséget...

– Elég zavaros! Semmi Nagy Lajos meg Anjouk?

– De igen. – Johnny nagyot nyelt. – Az is volt. Meg Forgács Balázs.

– És mit akart tőled Forgács Balázs?

– A szokásosat. Hogy dolgozzak neki.

*Célzás Erzsébet „egykori” származására, hiszen ő csak a bosnyák király leánya, míg Nagy Lajos hatalmas közép-európai birodalom ura.

Hatodik fejezet

Garai Klára

Szerencsés János! De régen láttalak! – Lackfi István ölelésre tárta a karját. – Hol jártál ilyen sokáig? És hogy kerülsz ide? És hová lett az ujjadról a gyűrűd? Nézd, én most is viselem! – és felmutatta a kezét, rajta a struccos pecsétgyűrűvel. Szerencsés János zavartan nézett körül, ő sem igazán értette, hogyan került ide. Az rémlett neki, hogy előző éjjel valami óriási tivornyán felesküdünt Forgács Balázsnak. Az új pohárnokmester olyanokat mondott neki, hogy segít visszaszerezni Garai Klárát, és hogy a lány még mindig őt szereti. Meg hogy a Lackfiak az ördög cimborái. Rengeteg bort ittak, s ő közben érezte, valami nagyon sötét dologba keveredik... De már nem tudott mit tenni, ivott még egy kupával, aztán még eggyel, látta az eltorzult arcú cimborákat, „cigánylányokat ide!” – hallotta még, aztán csak zuhant valahová nagyon mélyre... Reggel meg a várkapu előtt találta magát, hosszú erőfeszítés árán felállt és bezörgetett. És ki jön szembe? Maga Lackfi István. Az ifjabbik.

– Nem... Nem tudom, hogy... hogy kerültem ide. – mondta akadozó nyelvvél. A lovászmester elgondolkozva nézte.

– Na, gyere! – mondta végül. Iszol egy pohárával, eszel néhány falatot, s mindjárt jobban érzed magad! – intett a szolgálknak, ő meg betuszkolta Jánost egy félhomályos szobába, ahol a kellemes hűvösben kényelmes székek várták a látogatókat. Szerencsés Jánosnak meg tényleg tisztulni kezdett a feje, ahogy lehajtotta az első pohár villányit.

– Klára hol van? – kérdezte. A szeme... A főlovászmester szeme és az

övé között most láthatatlan vonal húzódott végig. János tudta, hogy ha iszik még egy pohárkával, eltűnik az izzó aranyszál, amire pedig nagyon nagy szüksége van... Nem tudja, miért, de ez így van, ez nagyon fontos! És kezével végigsimított lüktető halántékán.

– Már hajnalban kilovagolt – rebbentette meg az aranyszálat Lackfi István.

– Néhány hóig csak fogyott, sápadozott, aztán egyszerre csak megrázta magát, és tessék! Minden reggel lovagol, ha fú, ha esik, mindegy neki. Téged eleinte emlegetett, ám már jó régen nem hallottam a neved a szájából. Szerintem még mindig szeret, s én kedvességgel igyekeztem elfelejteni téged, de nem jártam sikerrel. Így hát nem állok az utatokba, hogyan is tehetném! – János lassan a kancsó után nyúlt, s töltött magának. Mintha ketten álltak volna mellette a félhomályban, és rángatnák, lökdösnék a kezét, hogy igyál, ne igyál... Körülnézett, de nem látott senkit, s lassan, ráérősen szürcsölni kezdett.

– Ó, hát nem kell nekem az a Klára! – A főlovászmester megmerevedett egy pillanatra. Az aranyszál eltűnt, Szerencsés János pedig csúnyán felböfögött. Lackfi István megdöbbenése egyre fokozódott. „Nem ilyennek ismertem én ezt a fiút, nem ilyennek!”

– Szerettétek egymást...

– Szerelem, nagy szavak! Nem érek én rá ilyesmivel foglalkozni... Ilyen semmiséggel.

– Hja, ha neked ez semmiség! Akkor miért kérdezted mindjárt, hogy hol van?

– Kíváncsiság. Hisz egy régi ismerős...

– És akkor miért jöttél ide? Ha nem őmiatta? – Szerencsés János előrehajolt. Az aranyszál nem jött vissza, de már nem zavarta.

– Nagy dolgok készülnek Budán! – mondta izgatottan. – Ott lenne a helyed neked is, nem itt ebben a porfészekben!

– Leszólod Simontornyát, cimbora? – Lackfi úr hirtelen durva lett, mint egy pokróc.

– Dehogyan! Csak még mindig nem tudni, hogy ki lesz a király Lengyelországban!

– Hallottam valamit – dörmögte amaz.

– Arról volt szó ugyanis, hogy Mária uralkodik Zsigmonddal. Aztán most kitalálták, hogy a kis Hedvig...

– Forgács Balázs csapdájába menjek vissza? Nekem elég volt egyszer fogságba kerülni!

– Szó nincs Forgács Balázsról! De hadd mondjam végig, hogy a kis Hedvig fog uralkodni...

– Vilmos herceggel együtt! – hallottak egy csengő leányhangot a hátuk mögül. – Garai Klárának is vannak informátorai! – mondta a csengő leányhang és a hang tulajdonosa letelepedett középük, az asztal mellé.

– Megmondtam, nem?

– Hogy várnak rám?

– Azt is. Meg azt, hogy Artus Bernát középszerű figura ehhez a Forgács Balázshoz képest. – Johnny eltűnődött.

– S ez a Szerencsés János – motyorászta. – Mintha láttam volna egy kis időre... Nagy-nagy ködön át...

– Zavar, hogy fantáziálsz? – érdeklődött Zeusz egészen komolyan.

– Nem is tudom... Mindenki aggódik otthon, meg fél... Hogy megárgyulok, meghasad az agyam, meg ilyesmi. Pont kapóra jött, hogy Szása a zsebembe nyomta azt a kis csomagocskát a múltkor... Mindenki azt hitte, hogy én is szívok, ezért fantáziálok annyit. Kicsit békén hagytak. Szerintem ezért álmodtam most ezt a marhaságot, hogy Szása erőszakkal elszívát velem egy spanglit.

– Nem lényeg a fantázia! – legyintett Zeusz, és rágyújtott egy – igazi cigarettára.

– Hát mi a lényeg? – csodálkozott Johnny.

– A lényeg, hogy ha jól sejtem, más most a veszély. De hogy mennyire a te veszélyed ez, azt nem tudom.

– Kié lenne?

– Hát – gondolkodott el Zeusz, és letüdőzte a füstöt – Szerencsés Jánosé!

– Szóval úgy volt, hogy pünkösdig meg kell érkeznie Hedvignek Krakkóba, különben megválasztják a Piast-házból való Ziemovit herceget azok, akik már megunták nagyasszonyunk, Erzsébet halogató taktikáját – mondta Garai Klára a hirtelen beállt csendben. Élvezte, hogy zavarban vannak azok ketten, ráadásul úgy vélte, egy csomó fontos dolgról még csak nem is hallottak, hiába jött János úr Budáról. Klára a szeme sarkából firtatta, úgy, hogy Lackfi semmit se lásson, csak könnyed előkelőséget. „Szeretsz még kedves?” – ezt kérdezte a tekintet, de János unottan a földre pillantott. Aztán elnézett mellettük, valahová a távolba, mintha átlátott volna a zord kőfalakon, ki a napsütötte mezőkre. „Nézz rám!” – nyaggatta, szuggerálta a lány a szemével.

– De hát nem jutottak el csak Kassáig – folytatta Klára.

– S a lengyel követek ezt a jóindulat jelének tartották, hiszen a királynőnk a tavaszi árvizek miatt nem tudtak továbbindulni – fűzte hozzá János valami rettentő unott, flegma hangon, s közben folyamatosan elnézett mellettük.

– Milyen tájékozott az úr! – bókolta most már Klára, nyíltan Jánosnak címezve a szavait. De az még mindig nem akart ránézni.

– Hozz még egy poharat! – intett a közelben lebzselő szolgának Lackfi István. – És még egy kancsóval! – tette hozzá.

– Miattam nem kell fáradnod, kedves Lackfi úr! – Klára megrázta szőke fürtjeit. – Úgyis mindjárt visszavonulok. Hiszen ez az ember nem akar megismerni engem!

– Dehogynem, dehogynem! – morogta János és most végre felnézett. Ködben úsztak a szemei valahol nagyon messze, annyira messze, hogy a másik kettőnek úgy tűnt, semmiféle aranyfonál nem bír hozzá elvezetni.

– Mindjárt megismertelek, Garai Klára.

– Hű de hivatalos! Régebben nem így szólítottál!

– Én inkább megnézem a lovakat – mondta most a főlovászmester.

– Maradj csak! Szeretném, ha mindent hallanál! Hogy miként tagadja meg a szerelmünket Szerencsés úr! – Klára arcát elfutotta a pír. – Aki

a nevével ellentétben nem is olyan szerencsés! Hiszen csak úgy, minden ok nélkül lemond Garai Klára szerelméről!

– Szóval eljössz Budára, Lackfi uram? – kérdezte János, mintha csak ketten üldögnének valami falusi kurta kocsmában, György-nap¹ után.

– Még nem tudom – felelte a főlovászmester. – De... – és jelentőség-teljesen a másik kettőre nézett –, ...ennél fontosabb kérdést kell most tisztáznunk! – Lackfi úr biccentett egyet, sarkon fordult, és határozott léptekkel kiment az ajtón.

– Azt nem kérdezem, hová tűntél és miért – mondta Klára, aki egyre szebb lett az izgalom pírjától. – A királyhoz tartottunk éppen, ha emlékszel rá. Kéz a kézben mentünk, 1379 nyarán. Ha emlékszel... És akkor eltűntél. Mintha a föld nyelt volna el! Sokat sírtam akkor. Lackfi István vigasztalt, azt mondta, gondoljam azt, hogy ő te vagy. Tényleg sok mindenben hasonlítotok egymásra. Ugyanolyan hullámos barna a hajad, ugyanolyan tüzes a tekinteted... Vagy inkább csak volt... Volt olyan... De én téged szerettelek, nem Lackfi Istvánt! És még most is... Hová tűntél, János? Miért nem láttalak négy esztendeig?

– Nehéz nekem erről beszélnem. – János úr a csizmáját vizslatta.

– Másba vagy szerelmes, ugye? Talán már el is vetted?

– Dehogy! Ne beszélj... – azt akarta mondani: butaságokat. De elharrapta a szót.

– Hát akkor? Csatába nem hívhatott a király! Ő lepődött meg a legjobban, amikor kiderült, hogy sehol sem találunk!

– Mintha néha nem én lennék – Szerencsés János lassan, akadozva beszélt. – Mintha valaki más lenne itt helyettem.

– Ezt nem értem – Garai Klárának megjelent a gödröcske a homlokán. Mint mindig, ha erősen töprengett valamin.

– Az a baj, hogy én sem – nézett föl János úr. – Nézd – tette hozzá, és megfogta Klára kezét –, én csak téged szerettelek...

– De már nem, ugye, – rántotta el a lány a karját. – Most már valaki mást!

– Mondtam már, hogy nem! – emelte fel a hangját az ifjú. – De ezt nagyon nehéz megmagyaráznom. Csak ha megbízol bennem!

¹A tavaszi György-nap után engedték meg a parasztoznak, hogy árulhassák a saját termésű borokat, de csak a következő szüretig. Ezért volt a kocma kurta, rövid ideig üzemelhetett.

Klára a tekintetével firtatta. Azt látta, hogy János szeméből felszállt a homályos köd, ami nemrég még megzavarta... „Őt is meg engem is... Ki tudja, min ment át négy év alatt? Adjunk neki egy esélyt!” És a lány lassan bólintott. János felsóhajtott.

– Néha mintha egy másik világban élnék. Valahol messze, ahol akkora házakban élnek az emberek, hogy tetejük a felhőket súrolja. És nem lovon járnak, hanem pöfögő és bűzös szekereken, amik maguktól mennek, anélkül, hogy valaki húzná őket. És ott én kisfiú vagyok, és mintha te is ott lennél, de nem magyarul beszélünk egymással, hanem egy különös, idegen nyelven...

Klára egy darabig figyelt, aztán halkán ő is belekezdett:

– Én meg csak vártam és vártam. És ősz lett, lehullottak a levelek, és tél lett és tavasz, és János sehol.

– ...és vannak, akik repülve közlekednek, és nagy termekbe járnak, ahol képeket varázsolnak a falakra...

– És apámmal se volt könnyű, férjhez akart adni, még szerencse, hogy utálja a Lackfiakat, kapóra jött neki egy kis szövetség az ellenséggel...

– ...és otthon a képeket nemcsak a falra tudják varázsolni, hanem egy nagy dobozba is, és képesek beszélgetni azzal, aki nincs ott mellettük...

– ...megegyeztünk az esküvőben, és az eljegyzés még akkor megvolt, és nagyon nehéz volt mindenféle ürüggyel elodázni az esküvőt, nagyon nehéz...

– És arra emlékszel, amikor megmentettelek? – János megint megragadta Klára kezét. Újra a nyílt tekintetű János volt, Klára is kiesett egy kicsit ebből a fél-bódult szerepből, ahogy ráemelte a tekintetét.

– Hát persze, hogy emlékszem. – Egészen lassan és óvatosan csókolták meg egymást, mintha félnének, hogy elrepül a másik, és nem lelik meg soha többé. Így talált rájuk Lackfi István. A főlovászmester mosolygott, és halkán, ahogy jött, úgy vonult vissza a saját hálótermébe. Úgy vélte, minden megoldódott, már csak a nagy hatalmú Garai úrral kell tisztázni a dolgot. „Az is meglesz hamarosan” – gondolta, és ivott még egy pohár bort.

Hetedik fejezet

Két legyet egy csapásra

Nem, ez most mindenen túl tesz! Beszéljünk a szünetben!
– Vigyázz! Perkettő téged figyel! Johnny gyorsan visszakarta a fejét, és úgy tett, mintha rettentően belemélyedne a kétismeretlenes egyenletek csodálatos világába. Ám késő volt. A hol Mosolygó Gyilkosnak, hol meg Perkettőnek nevezett matektanár észrevette, hogy beszélget. Perkettő pedig – ahogy mondani szokta – szigorú volt, de igazságtalan. Saját maga által kieszelt szóviccén időnként jókat kuncogott, és jóllakott óriástechnősként pislogott vastag, műanyag keretes szemüvege mögül. Most is ezt tette, rámutatott Johnnyra, kövérkés ujját begörbítette, úgy vezényelte ki a táblához. Johnny izzadt, szöszmötölt, aztán valahogy az óra végére megoldotta a példát. Az osztályban közben jóleső alapsongás uralkodott, tudták, hogy Mosolygó mester ma már nem szemel ki új prédát közülük.

– Mi az, ami mindenen túl tesz? – kérdezte aztán Claire a szünetben, mikor Perkettő végre kiment, s magára hagyta a hetedik b-t, a tisztázatlan matematikai problémák dzsungelében.

– Hát, ide figyelj! – És Johnny mesélni kezdett. Végigmesélte a szünetet, s még a törőóra elejét is. Zeusz szokásához híven késett, mert végig akarta szívni a cigarettáját. És Johnny ahogy mesélt Claire-nek, Willie-nek és Macieknek, már saját maga is megrettent kissé, mert bár tavaly óta álmodott a magyar középkorról és Nagy Lajos királyról, vala-

hogy ennyire vadakat még sose... Az egész úgy kezdődött, hogy nagyapától kapott egy csodatévő gyűrűt, amely megvédi azt, aki hordja. Aztán mégsem védte meg a gyűrű, ellenben egy bizonyos titokra fényt derített. Kiderült, hogy a Brooklynban élő Johnny és magyar származású nagyapája – na persze apa is, csak ő soha sincs odahaza – valamennyien a Lackfi család leszármazottai, mivel simontornyai Lackfi István is ugyanolyan gyűrűt hord a kezén, mint Johnny... Közben eljött az ős, Claire éppen hogy kimenekült az összeomló WTC romjai alól, megsérült, kórházba került, és szintén álmodni kezdett. Sőt! Ugyanarról a Nagy Lajosról álmodott, mint Johnny. És akkor...

– Jön Zeusz! – kiáltotta a kis Uli, aki az ajtónál leselkedett.

– Iskola után folytatjuk – súgta oda Claire.

– Nálatok? – kérdezte Johnny.

– Nálunk.

– Nem engedhetem meg, hogy találkozzanak! Fölháborító! Négy évig a színét sem látjuk, s egyszerre házasodni akar! – Garai uram mérgesen csörtette a kardját. – Ha nem lennék most ilyen messze...

– Mit tennél, jó uram, ha nem lennél ilyen messze? – kérdezte tőle Forgács Balázs.

– Fejét vétetném. Minden bizonnyal.

– Nem kell elsietni az ilyesmit – vélte a rókaképvé.

– Nem te fogod megmondani, hogy én mit sietek el, és mit nem! – kiabált a nádor.

– Jól van, akkor küldj csak Simontornyára orgyilkosokat, ölesd meg Jánost Lackfival együtt, kíváncsi leszek, mit végzel majd a rokonsággal. Az idősebb Lackfi István*, ennek a főlökerítőnek a nagybátyja minden bizonnyal kedvedre lesz, ha megtudja, mit tettél az unokaöccsével. És akkor még a lányodnak is kellene valamit mondani...

– Miért, te mit tennél a helyemben? – kérdezte a nádor valamelyest lecsillapodva.

* Három Lackfi István létezett. A legidősebb részt vett Nagy Lajossal a nápolyi hadjáratokban, s ekkor már nem élt. Ebben az időben a főlovászmester az ún. ifjabbik Lackfi István, más néven Simontornyai, a horvát bán pedig az idősebbik, a Csáktornyai Lackfi István.

– Mit tennél a helyemben? Mit tennél a helyemben? – gúnyolódott most csúfondáros hangon a rókaképű. – Szerencsére nem én vagyok Magyarország nádora! Különben nekem se kellene gondolkodásra adnom a fejem, hanem csak ordibálásra, meg kardcsörtetésére...

– Ne vesd el a sulykot! Tudod, kedvellek, de mindennek van határa!

– Még nagy Magyarországnak is! Na jó, ne szaporítsuk fölöslegesen a szót, azt javaslom, látszólag egyezz bele a házasságba, még akkor is, ha annyira ellenedre van. De támassz föltételeket! Például, hogy kémkedjen neked ez a János a Lackfiak után, s közben javasold a királynőnek, hogy küldje Losonci uramat a lázadó Palisnai^{*} ellen. Ha szerencsénk van, nem Losoncit küldi Erdélyből, hanem a délvidékhez jóval közelebb tartózkodó ifjabb Lackfit, és így két legyet ütöhetsz egy csapásra. Ha az ifjabb Lackfi győz a Horvátiakkal barátkozó Palisnai ellen, akkor volt értelme beszervezni ezt a Szerencsés Jánost őellene. Ha veszít, és életben marad, akkor is. Ha nem... nos, akkor még mindig lesz időd eldönteni, mit tegyél egyetlen leányod szerelmével.

A nádor egy darabig csak csöndben hallgatott. A diósgyőri vár impozáns lovagtermében beszélgettek, mert Erzsébetnek mintha viselkedése lett volna, úgy utazgatott az országban ide-oda. Annak ellenére, hogy áttette a kancelláriát^{**} Visegrádról Budára, és annak ellenére, hogy emiatt elég nagy volt a felháborodás az urak körében, hiszen a bíróságok továbbra is Visegrádon működtek, és ez az intézkedés így elég nagy fejetlenséget vont maga után.

– Én viszont tudom, hogy miért nem te vagy a nádor – szólalt meg nagy sokára Garai uram. – Túlságosan becsületes vagy hozzá! – és nagyot röhögve hátba csapta cimboráját.

– Már megint itt vagy? Miért nem tudsz megmaradni a dedós haverjaidnál? Kerülgeted a húgomat, idióta történeteket mesélsz, és úgy hallottam, narkót is árulsz! Na erre mit lépsz, te... te hős lovag!

– Nem árulok narkót! Szása egyszer a zsebembe tömött egy csomagot, azóta hiszi ezt mindenki...

^{*} Palisnai János, a délvidéki Vrána (Sibenik és Zára között) perjelje (egyházi elöljárója) lázadt fel elsőként Erzsébet uralma ellen.

^{**} kancellária: oklevelek, iratok, rendeletek kiadását végző intézmény.

KÉT LEGYET EGY CSAPÁSRA

Harry, Claire bátyja bosszúsan legyintett: – Magyarázkodni, azt tudtok! Miért jársz a húgomhoz, azt mondd meg! A te korodban már nem szokás lányokkal barátkozni! Tavaly még csak-csak! De lassan már kinő rajtad a szőr...

– Hát... jóban vagyunk – pironkodott Johnny. Maga se tudta, hogy mit mondjon. Hiszen csak egy csók volt, annak is legalább két hónapja. Meg kézfogások. Pillantások. Mosolyok. Akkor meg mit akar tőle Harry? És különben is: régen jóban voltunk! És különben is: mi köze hozzá?

– Mi közöd hozzá? – mondta ki hangosan.

– A bátyja vagyok! És nem szeretném, ha egy narkós dílerrel járna, érted? – és Harry megragadta Johnny mellén az ingét. A Tunner-házban voltak, kedd délután. Claire kiszaladt egy pillanatra, talán a boltba, Ed, Claire kisebbik bátyja még nem jött haza az edzésről, édesanyjuk pedig a konyhában matatott. Ám Johnny nem ijedt meg, hanem rákiáltott:

– Azonnal engedj el! – Maga is meglepődött, mekkora hang jött ki belőle. Harry mindjárt eleresztette az ingét. A nagy kiabálásra Anne néni is beszaladt, Claire pedig éppen ebben a pillanatban lépett be a bejárati ajtón.

– Mi történik itt? – kérdezte mosolyogva Anne néni, mert a fiúk úgy álltak egymással szemben, mint az ugrásra kész kiskakasok.

– Újabban nem bírja Johnnyt – válaszolta Claire a fiúk helyett. – Azt hiszi, meg kell engem védeni.

– Johnnytól kell megvédeni Claire-t? – kérdezte Anne néni álmélkodva.

– Johnnytól! – Harry ökölbe szorította a kezét. Egyenesen Johnnyra nézett, vörös volt a feje a méregtől, úgy sziszegte: – Ez a kis szaros udvarol a lányodnak, azért! – Egy pillanatig mindenki megmeredve és komor képpel állt, mint valami némafilmben. Csak Anne néni mosolygott rendületlenül.

– Jobb, ha most elmegyek – mondta ekkor Johnny, és kifordult az ajtón. Egyetlen szó nélkül haladt el Claire mellett, aki szemrehányóan nézett a bátyjára. Harry meg csak széttárta a két kezét. „Én tehetek róla?” – mondta a mozdulat.

– Én erről egy cseppet sem tehetek! – mondta Durazzói Károly a Castel Nuovo tágas lovagtermében, és széttárta a két karját.

– Tudjátok, sokáig engem szánt utódjának Lajos király. – Amíg nem születtek meg a lányai. Fiaként nevelt, messze földön híres tudósokkal taníttatott. – Most meg csak Nápolyért kell küzdenem...

– A nápolyi király nem jelentéktelen úr Európa színpadán – bókolt Horváti János.

– És aki elbír Johannával, elbír a francia hódítókkal is – fűzte hozzá Pál püspök.

– Azért nem tudom, mihez kezdenék nélkületek – válaszolta Károly, akinek arcára a velencei háború óta kiült egy új, kegyetlen vonás. A szája sarkából indult, s ha nevetett, egészen eltorzult tőle a képe.

– Visszatérve a kérdésekre, szerintem most még nem érett meg a helyzet... Magam sohasem gondoltam a visszatérésre... A feleségem pedig hallani sem akar róla.

– Nem csoda – mondta Pál püspök. – Az édesapját Nagy Lajos királyunk*...

– Tudjuk, mit tett Nagy Lajos – vágott közbe ingerülten a bátyja. – Nem erről van szó, hanem, arról, hogy nincs királyunk! Zsigmondot nem koronáztatta meg a bosnyák szuka, Mária tizenhárom éves! Hedvig még annyi sem, de különben is! Magyarországon eddig mindig emberek uralkodtak! Nem holmi asszonyállatok!

– Ezt azért ne mondjátok a feleségem előtt – mosolygott Károly, s arcára kiült az a bizonyos kegyetlen vonal. – Nálunk, nyugaton többre tartják a hölgyeket...

„Vajon Johanna is ezt látta? Ezt a kegyetlen vigyort látta az életben utoljára a szépséges Johanna, mikor megfojtatta őt ez a mi Károlyunk?***” – töprengett Pál püspök. „Állítólag nem is volt annyira szép, mint amennyire csapodár. De ne kalandozzunk el!” – intette saját magát.

– Nem olyan régen nem így beszéltél, Carolus! – mondta hangosan. – A nálunk neked Magyarországot jelentette, és Visegrád a világ köze-

* Nagy Lajos király fejeztette le Margit királynő édesapját, s egyben férje, III. Károly nápolyi király nagybátyját 1348-ban.

** III. Károly fojtatta meg 1382-ben Nápolyban Johannát. Johanna 1345-ben részt vett Nagy Lajos öccse, Endre királyfi – aki akkor ráadásul a férje volt – meggyilkolásában.

KÉT LEGYET EGY CSAPÁSRA

pét. Ha jól emlékszem, szeretnél benézni a szoknyák alá, és örültél, hogy Margit asszony oly messze van tőled.

– Most viszont egészen közel van. És ilyenkor délelőtt szokott sétálgatni a bástyák között. Élvezi a mediterrán napot, s boldog, mert az ura végre nem a gyűlölt Magyarországon él.

– De azért te, Károly úr, ugye nem gyűlölöd Magyarországot? – kérdezte most Horváti János, aki úgy érezte, kezd rossz irányban folyni a beszélgetés.

– Szó sincs róla – válaszolta Carolus. – Csak azt szeretném, ha megértenétek: én csak akkor megyek vissza Pannóniába, ha tényleg érdekes. Ha már egészen biztos, hogy az én fejemre teszik Stefanus koronáját. Most pedig harcolnunk kell a franciákkal. Tulajdonképpen ezért jöttetek, nemde?

– Segíteni jöttünk elsősorban – bólintott Horváti János. – De a jövőről szintén beszélünk kell.

– A jövőt, uraim, most alapozzuk meg. Ha legyőzzük a Nápoly ellen támadó Orléans-i Lajost. Addig pedig üdvözetem küldöm felséges Erzsébetnek, Magyarország királynéjának és leányának, a mi kedves hűgunknak! – és fölcsatolta a kardját.

Pál püspöknek megkeseredett a tarantói bor a szájában. Ettől a királyi többestől hányni tudott volna. Azért fölállt ő is, a bátyja szintén. Mindhárman kirántották a kardjuk, és hegyével előre az asztalra helyezték: – Nápolyért! Előre! – kiáltotta Durazzói Károly patetikusan.

– Magyarországért! Szűz Máriáért! – rikoltotta a másik kettő. Károly úr vigyorgott, és az arcát keresztülszelő kegyetlen vonás mintha önálló életre kelt volna. Pál püspök még kint a csatamezón is látni vélte, miközben vágta a franciákat.

– Jó lesz nekünk Carolus? – kérdezte a bátyját a csata egyik szünetében.

– Férfi – mordult rá Horváti János, és letörölte a vért a kardjáról. – Férfi – tette hozzá –, és még Anjou is. Kell ennél jobb nekünk? – és visszacsúsztatta a letisztított kardot a tokjába.

Johnny ahogy meglátta a fekete Buickot, rögtön tudta, hogy álmodik. Könnyű érzés töltötte el, szinte várta, hogy csikorduljanak a fékek, megálljon előtte az autó, és kilépjen belőle a hosszú szalmakalapos figura, meg a bricseszadrágos köpcös, és meséljenek neki valami újat Lackfi Istvánról és Garai Kláráról. „No meg Szerencsés Jánosról!” – hallotta meg a hangot a fejében. „Órá nem vagy kíváncsi?” „Szóval te is itt vagy?” – kérdezte vissza Johnny a hangot, de választ nem kapott, mert nyílt az ajtó, és a bricseszadrágos se szó, se beszéd berántotta a fiút maga mellé, az ülésre.

– Hová megyünk? – akarta kérdezni Johnny, de nem tudott megszólalni, mert a köpcös teljes erőből hátba vágta. „Még jó, hogy csak álmodom...” – gondolta a fiú, miközben kapkodta a levegőt.

– Nem érdekli a Garai Klára! – kiabált ezalatt a köpcös felháborodott hangon. – Nem érdekli! – tette hozzá mégegyszer. – És elszalad Klára bátyja elől!

– Mindig tudtuk, hogy gyáva – szólta hátra a szalmakalapos, és sercintett egyet. De most majd megkapja! Majd adnak neki ott, ahova visszük!

Sötét felhők jöttek. Megszűntek az utcai fények, a hold sem világított, s Johnny már régen nem akarta megkérdezni, hogy hová viszik. Fekete sejtelmek gyötörték, s közben azon sem lepődött meg, hogy az autó hirtelen puhán felemelkedett, közel jöttek a felhők, eltűnt a kocsi teteje, de a bent ülők ennek ellenére nem fáztak. „Csak álom” – susogta a hang. „Álom csupán! És én veled leszek, mindvégig!” – tette még hozzá.

– Hová megyünk? – kérdezte Johnny a hangtól.

– Kíváncsi vagy, mi? – fordult hátra a szalmakalapos. – Hát Szása papához megyünk! – vált rekedtessé a hangja, és Johnnyt szinte fejbevágta a felismerés. Hát persze! Ezért tudott akkorát sercinteni! Ő maga Szása! De hogy lehet ilyen hosszú? Hiszen Szása a valóságban talán még nála is kisebb! Ekkor a szalmakalapos Szása hátrafordult, szétnyitotta a köpenyét és Johnny meglátta, hogy Maciek nyakában ül. Közben a Buick már régen eltűnt, forgósél röpítette őket a kis házba, ahol Szása már egyszer megpróbálta őt beszervezni. Maciek bambán vigyorgott, a hang

 KÉT LEGYET EGY CSAPÁSRA

a fülében hallgatott, Szása pedig három kis csomagocskával zsonglőrködött. A levegőbe dobálta és felváltva elkapta őket. Johnny fülében ütemes dobolás kezdődött, Szása sátáni vigyora szinte betöltötte a teret, ahogy fölébe hajolt. Johnnyt páni félelem szállta meg, hatalmasat ordított és... és fölébredt. Hamarosan az egész család az ágya előtt állt, és Johnny felmenői egymás szavába vágva érdeklődtek, hogy mi ez az új cirkusz, amivel egyetlen unokájuk meglepi őket. Időbe telt, míg belenyugodtak, hogy csak rosszat álmodott, és visszacamogtak a szobáikba. Az órák hajnali kettőt mutattak ekkor.

- Nem értem, hogy miről beszélsz!
- Ejnye, de feledékeny lettél újabban, Szerencsés uram! Hiszen megígérted, hogy segítesz nekem, ha én is teneked...
- Összekeversz valakivel...
- Nem te vagy ama Szerencsés János?
- De én vagyok!
- Aki el szeretné venni Garai úr leányát feleségül?
- Az bizony!
- Na hát akkor!
- Mi van akkor?
- Jelentést kell írnod!
- Jelentést?
- Azt hát!
- Aztán miről?
- Hová jár el Simontornyai Lackfi István, kikkel találkozik, miről beszélget?
- Azt akarod Forgács úr, hogy kémkedjek utána? A barátom, a jótevőm után?
- Én már beszéltem a náddal a lányát illetőleg... Hajlandó lenne hozzád adni – Forgács úr sokatmondóan mosolygott.
- Ha jelentéseket írnék Lackfi Istvánról!
- Na mi az a kis jelentés? Semmiség! Egy ilyen okos fiatalember fertályóra alatt megírja! Hiszen tudsz írni, nemde?

– Soha! Soha nem leszek Forgács Balázs kémje! Se másé, se senkié! És most takarodj!

– Hová takarodjak, szeretve tisztelt János úr, megmondanád? Hiszen én hívtalak ki ide, a vár körüli csalitasba, hogy elbeszélgessünk a jövődről! – és Forgács Balázs körbemutatott a kezével. – Én ugyan elmehetek – fűzte tovább a szót a rókaképző –, de te itt maradsz a gondjaiddal együtt. A hőzöngéseddel. Így sohasem lesz a tiéd Garai Klára!

– Elmész innen, vagy én küldelek a másvilágra! – Szerencsés János előrántotta a kardját.

– Ahogy gondolod, János úr, ahogy gondolod! Csak semmi idegeskedés, semmi kapkodás! – Forgács Balázs óvatosan hátrált a bozótosban. – Ha mégis szükséged van rám, tudod, hol találsz meg! – Félrehajtott egy ágat, és eltűnt a bokrok között. János dühében utána hajította a kardját. Aztán leült a gyepre, és a tenyerébe temette az arcát.

Nyolcadik fejezet

Az én hú tengerem

Néhány héttel később Erzsébet királynő a tengerparti Zárában a következő elbizakodott mondatot idézte Garai Miklóshoz:

– Tulajdonképpen mindenhol győztünk!

– Hát igen, így is lehet mondani...

– Miért, nádor úr, szerinted hogyan lehet még ezt mondani? Hogy megvertük egyszerre a vránai perjelt és a lázadó lengyeleket?

– Hm. A vránai perjel, Palisnai János elmenekült. És vele újabb hívkünet vesztítettük el.

– Nem a Horvátiak híve volt Palisnai János?

– Minket szolgáltak Velencében és Nápolyban.

– Minket? Mi ez a királyi többes, nádorom? – Erzsébet kíváncsi kacéran nézett Garai Miklóstra. Maga alá simította a selyemruhát, megigazította a borospoharat az asztalon. „Szép ez a Zára” – gondolta. „És én mindig szerettem a tengert. Az Adria az én hú tengerem.”

– Örülök, hogy jókedved van, királynőm. – A nádor nem válaszolt a kérdésre. – De – mint már mondtam – Palisnai János elmenekült. És nem elég, hogy elmenekült, de pont a bosnyák király udvarába...

– Zsigmond is győzött Lengyelhonban! – vágott közbe Erzsébet. – Az ellenem lázadó Ziemovit herceget legyőzte, és visszatért Magyarországra.

– Én úgy tudom, hogy nem volt igazi csata. Felégetett néhány vármegyét, és fegyverszünetet kötöttek.

– Éppen elég! Ez a Zie-izé herceg nem fog ugrálni többé! – mosolygott a királynő. – Mi lenne, ha valami másról beszélnénk? – tette hozzá. – Például kettőnkéről?

– Hogy miképpen lehetne tovább erősíteni a Garákat? – kérdezte a nádor, és ő is leült. Eddig ugyanis föl-alá járkált az öles termetű férfi, aki ugyan már nem volt ifjú, de fiatalkori erejét – talán az állandó háborúskodás miatt – még mindig őrizte.

– Hogy miképpen lehetne erősíteni a Garákat! – bólintott a királynő félig lehunytt szemmel. – Talán ha közelebb ülnél mellém? – folytatta halk, szokatlanul kedves hangon... „Még mindig szép nő ez az Erzsébet!” – futott át a nádoron. „Ha nem is annyira, mint húsz évvel ezelőtt. De akkor is királyi vad!” – kuncogott magában. És közelebb ült.

– Nézd, még ilyenkor is nyílnak a leánderek – mondta Erzsébet –, pedig késő ős van... Mit szólnál egy francia rokonhoz? – kérdezte hirtelen. A nádor meghökkent. „Nehezen tudom követni ezeket a váltásokat! Akár egy fékezhetetlen őzbak, úgy szökellnek Erzsébet gondolatai! Lehet, hogy most megint ellenkezniem kell? Hiszen Balázs megmondta...”

– Mindenesetre Csáktornyai Lackfi István, az ifjabb Lackfi nagybátyja fényes győzelmet aratott Palisnai ellen, ezt senki sem vitatja – próbált időt nyerni Garai úr.

– Nem erről van szó – bűgta a királynő. – Bár tudom, te az ifjú Lackfit akartad küldeni...

– Losoncit javasoltam! – hökkent meg a nádor. – Az erdélyi vajdát!

– Ó, én édes nádorom! – pattant fel Erzsébet. – Nekem is vannak kémeim! El szeretném jegyezni Máriát Valois Lajossal! Az orléans-i herceg unokaöccsével! „Jaj a fejem – nyögött Garai úr. – Nem bírom én ezt a kapkodást!”

– Valois Lajossal? – kérdezte hitetlenkedve, és az erőlködéstől izzadságcseppek jelentek meg a homlokán. Hogy megértse, mit akar a királyné... „Ellenkezni! – súgta magának. – Ebből még kijöhet valami, csak ellenkezni!”

– Megboldogult férjem szintén kacérkodott a gondolattal, hogy szorosabbra fűzzük meglazult rokoni szálainkat a francia uralkodócsaláddal. Tőlem miért oly furcsa ez a gondolat?

– Talán mert nincs több lányod, azért! Mária pedig Zsigmond jegyese!

– Ugyan már! Ki ne ejtsd előttem ezt a nevet! Bármikor fölbontom az eljegyzést! És különben is! Túlságosan erősek ezek a Luxemburgiak errefelé! Mekkora hatalmuk lenne, ha a német császárság mellé megszereznék Magyarországot is?! És Lengyelországot! – Erzsébet megint olyan volt, mint régen. – Itthon Mária uralkodik majd a francia herceggel, Lengyelországban pedig Hedvig, Bajor Vilmossal az oldalán!

– Királynőm! – próbált közbevágni a nádor. – A megboldogult Lajos király csak 1378-ig foglalkozott a francia házasság ötletével. Aztán amikor az ottani bíborosok ellenpápát választottak és szétszakadt az anyaszentegyház, rögtön elállt ettől.

– Persze, mert meghalt a legelső lányunk, Katalin! Ha ő életben marad, sohasem támogatta volna a férjem a római pápát! Ezt a lyukas fenekű VI. Orbánt!

– Én erre másképp emlékszem – akarta közbevetni a nádor, de ekkor köhintést hallottak a hátuk mögül.

– Átok gyarló fejemre, ha megzavartam egy fontos beszélgetést! – hallották a behízelt hangot. – De követek érkeztek Lengyelországból – folytatta a hang tulajdonosa, vagyis Forgács Balázs.

– Nézd, az aranysarkantyús nemes! Tiéd már Gyimes és Gács? – viccelődött Erzsébet.

– A nagy királynő tudja a legjobban, hogy még nem – hajolt meg a rókaképű. – Ám a követek mindenáron beszélni akarnak veled, úrnőm!

– Van itt egy titkos rejtekajtó! – pillantott gyorsan a nádorra a királynő. – Én most nem szeretnék ezekkel a lengyelekkel...

– Megértelek úrnőm – felelte a nádor és lopva Forgácsra kacsintott. – Hol az az ajtó? Siessünk! – És megragadta a királynő karját. Erzsébet pedig a háta mögé intett, oda, ahol a legsűrűbben nőttek a piros virágú leánderek. És valóban! Mire a lengyel követek beléptek, ők már nem voltak sehol!

Odakünn, a zárai utcán nagy volt a tömeg. Gyümölcs- és vízárosok, jól öltözött hajótulajdonosok és kereskedők, szakadt ruhájú koldusok mindenfelé. Erzsébet fekete köpenyt terített magára, Garai úr pedig

nem viselt fényes páncélt, így az őket megpillantó szájtátiaknak nem volt miért arra gondolniuk, hogy Magyarország özvegy királynéját rejti az álruha a szemük elől. Forgács Balázs pedig amilyen gyorsan jött, oly hirtelen tűnt el egy félreeső sikátor mélyén... Erzsébet felszabadultan nézelődött, örült, hogy megúsza a követeket, vásárfiára vágyott. Ahogy meg-megállva tekingetett, háta mögött a bosszús nádorral – mint minden férfi, unta a vásárlást – az egyik fügefafa alól lépesmézarus cigány-asszony kiáltott rá:

– Jöjjön ide, szép kisasszony megmondom a szerencséjét! Nem kell, hogy vásároljon, csak a tenyerét mutassa! Jöjjön már! – kiáltotta még, mert látta, hogy Erzsébet habozva megáll. – Ne kéresse magát!

– „Ne kéresd magad, János!” – hallott egy hangot néhány héttel korábban valahonnan nagyon-nagyon mélyről. „Írsz majd néhány sort, mindenféle kitalált nevekkal, nem létező személyekről. Nagy valami?” – kérdezte a hang. Szerencsés János a simontornyai vár előtt guggolt, azon a csalitas részen, ahol a rókaképzű Forgács Balázs magára hagyta. Ijedten nézett körül, kereste a hang tulajdonosát, de nem lelte sehol. „Én benned vagyok” – mondta a hang. „Én vagyok a te jó szellemed. Ha jobban tetszik: lelkiismereted.”

– És eddig hol voltál, hogy soha nem hallottalak!? – csattant fel János.

– „Eddig is benned laktam, csak mostanáig nem volt dolgom veled. De most... most úgy látom, aggaszt téged ez a kis kémkedés!”

– Na hallod! – csattant fel János.

– „Pedig nem nagy ügy” – vélte a hang. „Pláne, ha így megszerezheted ezt a Garai Klárát!”

– Klára az enyém! – csattant fel János, mire a hang röhögni kezdett:

– „Megszakadok! És a nádorral mi lesz? Ki mondta azt a királynak, hogy a nádorral vigyázni kell? Hogy király akar lenni?!”

– Hm. Lehet, hogy egyszer tényleg mondtam valami ilyesmit. És akkor?

– „És akkor, és akkor? Honnan gondolod, hogy most keblére ölel, és elfelejti, amit annak idején mondtál? Arról nem beszélve, hogy négy

évig semmit sem hallottak felőled! És egy apa nem felejt el azt, hogyha szomorúságot okoznak a lányának!”

– Elhallgathatnál már! – vélte János.

– „Szeretnéd, mi? De én nem...”

– Mit csinálsz itt, János? Miért búslakodsz? – Az ifjabb Lackfi István „zavarta” meg Jánost a tépelődésben. Éppen jókor...

– Fáj a szíved Klára után?

– Vajon most hol lehet? – kérdezte János.

– Hát... Talán ott, ahol az apja, nem gondolod? Most éppen Zárában. Ha utol akarod érni őket, igyekezned kell, a királynő bármelyik percben meggondolhatja magát, és tovább utazik, ki tudja, hová?

– Most, hogy mondod – vakarta meg a fejét János úr –, szerinted miért lázadtak föl Erzsébet ellen? Mi volt a bűne ennek a Palisnai Jánosnak?

– Hogy mit gondolok én erről? – Töprengett Lackfi István. – Félnek tőle... – mondta kisvártatva halkán, és nagyon komolyan. – Félnek, mert kapkod. Össze-vissza intézkedik. Egyik nap azt mondja, hogy Mária uralkodjon Lengyelhonban, másnap meg Hedvig. De Hedviget eljegyezték a bajor Vilmos herceggel... Ennek sem örülnek majd a lengyel urak... Ám még mindig inkább elfogadnák, mint ezt a semmilyen helyzetet! Hogy nincs királyuk... Aztán itt van a kancellária áthelyezése Budára, Czudar Péter börtönbe vetése, és egyáltalán: ha Máriát koronázták meg, miért Erzsébet uralkodik őhelyette? Miért van az, hogyha valaki birtokháborítás miatt panasszal fordul Máriához, akkor a levélben Erzsébet válaszol? Az oklevélen az ő vörös viaszba nyomott gyűrűspecstje látható, az ő neve van az oklevél aljára írva, nem Máriáé... Találtak valami levelet, amiben a vránai perjel, Palisnai János ezt írja: „a királynőtől való félelmünkben”. Hm... ismered a pécsváradi páter gvár-diánt? Gergely apátot?

– Miért kellene ismernem őt? – hökkent meg Szerencsés János.

– Nagyon jó ember. Azonkívül mindig rendkívül érdekesen és szóra-koztatóan mesél... Egyszer még összehozlak vele.

– És akkor mi lesz?

– Akkor majd neked is mesél.

AZ ÉN HŰ TENGEREM

- Nem arra gondoltam. Hanem, hogy Magyarországon mi lesz?
– Nem tudom... De sok jó ebből nem sülni ki... Mi viszont elmehetnénk Zarába. Gyorsan, nehogy elrepüljön előlünk a madárka...
– Elkísérel? Hiszen szeretted te is?! – János nem tudta, hogy kérdezze, vagy állítsa ezt az utóbbi mondatot. De Lackfi István nem válaszolt. Csak mosolygott a bajsza alatt, nagyon-nagyon barátságosan.

Johnny unta a családját, s a családja unta Johnnyt. Unták az álmokat, kicsit szégyellték, hogy nekik ilyen unokájuk van... Ilyen éjszaka ordítózás. Vigyék megint pszichiáterhez? Még végül úgy marad... Benne a betegségben! Így aztán mogorván, és szó nélkül mentek el egymás mellett, nem kérdezték Johnnytól, hova megy, mit tanul. Még nagypapa sem volt túl kedves, zavarta őt, hogy ezek az álmok most nem a középkorról szólnak... Egyedül anyu volt érdeklődő, de ezt meg Johnny érezte terhesnek. A Fortunate házban beállt a csend, és ezzel együtt a feszültség, amit még Bessy nagy konyhában előadott csapkodásai és monológjai sem tudtak megtörni. Johnnyt a beállt helyzet azért nem zavarta annyira, mint a családtagjait... Az sokkal inkább idegesítette, hogy Claire az iskolában morcos volt, és türelmetlen. Főleg vele... Pedig nemrég milyen jóban voltak! Johnny ettől elbizonytalanodott, és még kevesebbet szólt hozzá, mint korábban. Zeuszt sem látogatta, és Willie-vel, a legjobb barátjával alig beszélgetett. Rontott a jegyein, Perkettő szinte mindennap feleltette. Ott állt a katedra előtt és semmi nem jutott az eszébe. Csak az éjszakai zavaros álmok tették elviselhetővé az életet, mert azok bármilyen ijesztőek is voltak, valahogyan mégis rettentő érdekesekek... Ezért aztán várta az éjszakát, de annyira, hogy sokszor csak feküdt az ágyban éber, nyitott szemmel, és mikor végre elnyomta a buzgóság – hát nem álmodott semmit. Úgyhogy már csak a karácsonyt várta, azt is csak azért, mert akkor hazaérkezik apu Európából...

Kilencedik fejezet

A jóslat

Mit mutat a tenyerem, jóasszony? Most én mondom, hogy ne kérésse magát! – Erzsébet félig tréfásan, félig komolyan toporgott, sürgette a cigányasszonyt, aki viszont csak nézte az úrnő tenyerét, forgatta, de nem szólt egy árva mukkot sem. Föl sem nézett, így Erzsébet nem láthatta, mennyire elsápadt. Végül Garai úr unta el a várakozást.

– Nem is tudsz te jósolni, csak a szádat jártattad – lépett oda melléjük a medve termetű nádor, s esetlen mozgásával mindjárt levert néhány lépesmézet arról a kis pultról, ami a másik árustól választotta el a jóstehetségű cigányasszonyt, aki most mérgesen pillantott fel a királynő tenyeréből.

– Hát én aztán elmondhatom, mit látok benne, de magára vessen az úr, ha nem tetszik majd! – pattogott.

– Nagyon megijedtem – gúnyolódott a nádor. Talán szegénységet látsz a hölgy tenyerében, vagy özvegységet? Utóbbinál elkéstél, az előbbi nem igaz.

– Nem lehet szegény, hisz királyi özvegy! – mondta most a jósnő. – Innen látom, ebből a vonalból – mutatott rá a tenyérre.

– Vagy másból – nézett rá gyanakodva a nádor. – Szerintem te tudod, hogy ki áll előtted!

– Tudom, hogy nem akármilyen személy! Nagyon magasan áll és nagyon mélyre fog bukni – a cigányasszony arcába kezdett visszatérni a

A JÓSLAT

vér, ám még mindig réveteg volt a hangja, bár határozott. Mint aki nagy utazásból tér meg.

– Micsoda? Tudod te, kivel beszélsz? – A nádor lehajolt és megragadta a jósnő karját.

– Ugyan már, Miklós! – szólalt meg most a királynő. – Ne csinálj feltűnést! Ő csak a munkáját végzi, én kértem rá, hogy mondja meg a jövőt...

– Magának is szívesen megmondom, ifiúr! – a banya vigyorgott, hogy a királynő a pártját fogta a nádorral szemben, akit sok mindennek lehetett nevezni, csak „ifiúrnak” nem.

– Én ismertem valakit, aki tudta a jövőt! És mindig nagy kalamajkákat okozott! – mérgeskedett a nádor.

– Inkább mutasd meg neki a tenyered! Hátha neked is mond valami szépet!

– Lássam, csak lássam! – kapta el Garai úr kezét az asszony, de alig nézett bele a nyitott tenyérbe, rögtön feljajdult, mintha a nyavalya törtéte volna ki.

– Ebből nekem elég! – dühöngött a nádor és elkapta a tenyerét. – Komédiás! Kardélre hányatom!

– Akkor sosem tudod meg, mi vár rád, nagyúr! – intette a jósnő.

– Így van, hallgasd csak végig! – kiabálták a körülöttük állók. Garai úr csak ekkor pillantott körbe. Mennyi szájtáti! Nem is vette észre, hogy ennyien ide csődültek... A nádor utálta a feltűnést. Pláne így, hogy Erzsébet inkognitóban... Pont amikor jönnek a lengyel követek... Erzsébet meg persze vidáman nevetgél! Imádja az ilyesmit...

– Na jó! – határozott a nádor. – De gyorsan mondd, nincs vesztegetni való időnk! Nesze, hogy jobban pörögjön a nyelved! – és egy liliomos aranyforintot vetett a cigányasszony ölébe.

– Ó uram, mily nagylelkűség! Nem is tudom, hogyan kezdjem!

– Mindegy nekem, csak vágj bele!

– A királynő! Éljen, éljen! – hallották hirtelen, pont akkor, mikor a nádort már majd megette a fene a kíváncsiságtól. Ráadásul nemcsak magyarul hangzott a vivát, hanem horvátul – és lengyelül szintén! „Úgy

látszik, ide találtak a lengyel követek” – állapította meg magában Garai úr. „De ez az éljenzés még Nagy Lajosnak szól...”

– Felismertek – mondta Erzsébet. – Fogadnunk kell a követeket! – és körbeinteggett az éljenező tömegnek. Azt észre sem vették, mikor ment ki a cigányasszony a zárai kapun. Nagyokat sóhajtvá cipelte a lépesmézét, és néha-néha ijedten hátrapillantott. Aztán, ahogy kiért a városból, egyre gyorsabban haladt, és egyre magabiztosabban... Csak a keresztet hányta magára megállás nélkül, hogy elmúljon tőle az a rengeteg rontás, amit az előbb látott...

Aztán mégiscsak találkozott Zeusszal. Pontosabban a tanár szólt neki, hogy várja meg óra után...

– Kevés a lovagi torna mostanában – mondta Zeusz, mikor végre leültek.

– Télen nehéz megrendezni az ilyesmit – vélte Johnny.

– Arra való a tornaterem! – mondta Zeusz. – Az öreg Gordon hiányolja a dolgot... Azt mondta, ha hamarosan nem csinálunk valamit, akkor lemondja a tavaszi tornát. Pedig már négy iskolából jelentkeztek résztvevőnek!

– Bajok vannak – morogta Johnny és a padlót bámulta.

– Bajok vannak? – Zeusz meghökkent. A nyelvén volt, hogy „miféle válasz ez”, de lenyelte. Mérgeskedéssel nem mehet semmire. Inkább megkérdezte még egyszer:

– Miféle bajok?

– Nem vagyok jóban Willie-vel, Claire-rel szintén történt valami, Harry dühös rám, nem álmodok a középkorról, helyette viszont mindenféle vadságot álmodok, ami irtóra izgi, de mégsem az igazi... – hadarta Johnny egy szuszra.

– Állj, állj, állj! Vegyük sorra! De előbb szemezgess! – és Zeusz akár csak a régi szép időkben, egy kis tálat húzott elő az asztalfiókból, amely tele volt mazsolával, csokoládédarabokkal, aszalt fügével. Johnny elmosolyodott.

– Nem vagyok már kisgyerek! – mondta önérzetesen.

A JÓSLAT

– Ahogy gondolod! – Zeusz ma mindent megértett. Eltette a tálat, helyette előhúzott egy óriási szivart és pöfékelni kezdett.

– Ha nem vagy kisgyerek... Amerikában ugyan ez tilos még az ilyen nagyobbfajta és nem dohányzó gyerekek jelenlétében is – mutatott a szivarra – de mi magyarok vagyunk! Aztán meg az ablakot is kinyithatom.

– Nem fontos. Szeretem az illatát.

– Javíthatatlan vagy! – vigyorgott a töritanár. – Én viszont nem mérgezhetem a serdülőket! – Zeusz felállt és az ablakhoz lépett.

– Emlékszel? – kérdezte visszafordulva. – Akkor is itt ültél...

– Azt nem lehet elfelejteni!

– Lehet, hogy megint Claire álmodik? Mint a baleset után?

– Nem hiszem. Én viszont tényleg nem tudom, hogy... Amióta Forgács Balázsról álmodtam, azóta semmi.

– És Szerencsés János? – Zeusz kitérte az ablakot, és kifújta a füstöt az esőbe. A manhattani felhőkarcolók most is bevilágítottak a szertárba, mint régen. Csak középről hiányoztak a WTC leomlott tornyai.

– Érzem, hogy ott van... Hogy létezik, él és mindig történik vele valami. Szenved... Azt hiszem. De ő már nem én vagyok... Legalábbis nem úgy, ahogy régen. Nagyon-nagyon furcsa ez, és ha beszélnek róla – újra örültek tartanának.

– Az meglehet! – bölintott Zeusz, szívott egy erőteljeset és becsukta az ablakot. Határozott mozdulattal elnyomta a szivart – elég sok maradt belőle – és leült a székre Johnnyval szemben.

– Én nem tartalak örültek, Johnny! És a nagyapád sem tart annak.

– Mintha levált volna belőlem egy rész... Aztán visszajött. Aztán megint...

– Beszéljünk a történelemről! Talán segít megoldani a kérdést...

– Nem tudom... Nagy Lajos meghalt. És utána?

– Utána Erzsébet hibát hibára halmozott...

– A királynő hibát hibára halmoz.

– És?

– Rossz vége lesz ennek. Nagyon rossz vége. Megmondta a pécsvári páter gvárdián...

– Már megint ez a páter! Miért olyan fontos neked?

– Nagyon jó ember, mint már mondtam, és nem győzöm hangsúlyozni. Azonkívül okos és művelt. Franciaországban tanult, sokat látott ember. És valami nagyon érdekes oklevelet olvasott egyszer, még novícius korában. És abban az oklevélben...

Ám ekkor lódobogás verte föl az erdő csendjét. Szerencsés János már másodszor nem hallhatta meg, mit mesélt a pécsváradi Gergely apát, mert be kellett húzódnium a bokrok közé, olyan sebesen, amennyire csak tudtak. Veszélyes területen jártak, a bosnyák Tvardko* és a Horvátiai határvidéken, sűrű erdőben, kies tisztásokon, hatalmas hegyeken. Elég jó ütemben közeledtek Zára felé, annak ellenére, hogy nemrég leesett az első hó, s ez némileg akadályozta az előrejutást. Aztán átkeltek egy-két hegyen és újra száraz fennsíkon haladtak, amit csak néha akasztott meg olyan bokros-fás terület, ahol el lehetett tűnni a kíváncsi tekintetek elől... Ez a mostani ilyen volt. S ahogy elbújtak, már meg is látták a feléjük száguldó lovasokat. Díszes öltözetűek voltak valamennyien és az élen vágató uraság piros-fehér zászlót tartott a kezében.

– Lengyelek – súgta Lackfi István. – Vajon hová rohannak ennyire?

Hamar megtudták ezt is. Mert alig kászálódtak ki a bokrok mögül, újabb lovascsoport tűnt fel, ezúttal magyarok. Mielőtt egy szót is szólhattak volna...

– Fogjátok el őket! – rikoltott Forgács Balázs.

– Elszalad a madárka! – kiabált egy kis köpcös alak Forgács seregéből.

– Hadd fussanak a lengyelek! Ezek itt sokkal fontosabbak nekem – mondta Forgács Balázs, aki szemmel láthatólag a lengyeleket üldöző sereg vezére volt.

– De hiszen ez – mondta ekkor egy izmos, nagydarab harcos –, de hiszen ez Szerencsés János! És Lackfi István!

– Éppen ezért fogjátok el őket! Na, mi lesz? Mit ácsorogtok, szerencsétlenek?! Mindjárt elszöknek! Forgács Balázs megunt a totojázást. Előrántotta a kardját, megsarkantyúzta a lovát és az ifjabbik Lackfi István felé indult. János pedig magában csodálkozott azon, miképp tudnak így egy szempillantás alatt felgyorsulni az események... Néha napokig

* Erzsébet unokatestvére, bosnyák uralkodó

A JÓSLAT

semmi, most meg... De nem volt idő tétovázásra. A rókaképzű széleseben száguldott feléjük, a főlovászmester pedig mintha megdermedt volna a csodálkozástól. Forgács úr nyilvánvalóan le akarta kaszabolni őt, hiszen már emelte a kardját, már megforgatta a feje fölött, hogy nagyobb-
bat sújthasson, kidülledtek a szemei, a szája ordításra nyílt, ám ekkor...

– Például most úgy érzem, megmentettem valakit.

– Te?

– Talán nem én, hanem János.

– János. Az nem te vagy?

– Már mondtam az előbb. Mintha nem én lennék. Néha meg mégis.

– És kit mentettél meg?

– Hát... talán Lackfit.

– Megmentetted a főlovászmestert? – kérdezte Zeusz, hatalmas füst-
felhőt eresztve ki magából.

– Akár egy gyárkémény – gondolta Johnny.

– Megmentetted a főlovászt! – kiáltott egy nagyot Toldi Miklós, mert ő volt a hatalmas termetű lovag, két kísérője pedig a köpcös Géza úr, meg a langaléta Péter. Azonkívül pedig vagy tíz jó harcos.

János állt; a kezét nézte, a buzogányt, meg a földön fekvő Forgács urat. Olyan hirtelen zajlott le minden! Nem is tudta végiggondolni! Csak azt látta, hogy Forgács Balázs száguld a barátja felé, kivont kard-
dal. Ő meg odacsapott a buzogánnyal. Igyekezett, hogy ne túl nagyot, nehogy meghaljon mindjárt a rókaképzű. Hogy számol el vele Garai úr-
nak? De hát a kilencfontos buzogánnyal nem lehet kicsit ütni. Hm. A le-
endő apósa embere. Most itt fekszik a deres földön, kalpagja félrecsús-
va, s vérzik a feje. Szerencsére nem erősen. Az idős urak, Géza és Péter
már kötözgetik, tisztogatják a sebét.

– Szandzivoj úr elmenekült. – nézett most mélán Toldi Szerencsés Já-
nosra. Még az öreg hadfi sem bírta igazán feldolgozni ezeket a hirtelen
fordulatokat...

– Ki az a Szandzivoj? – kérdezte a fiú.

- Szandzivoj lengyel főúr – felelte Zeusz.
- Mindjárt gondoltam, hogy nem kínai! – szemtelenkedett Johnny. – Mit keresett ott ez a Szan... Szan...
- Szandzivoj. Bár megérdemelnéd, hogy válaszra se méltassalak, ó nagy Szerencsés János!
- Én Johnny vagyok! – mondta Johnny nem kevés indulattal.
- Aha – mondta Zeusz. – Szóval Szandzivoj nagyon gazdag lengyel főúr. Anjou-párti. Ellentétben a Piast-családból származó Ziemovit herceggel, aki ellen Zsigmond indult.
- Akkor miért üldözték őt a királyné emberei?
- Mert fölbosszantották őt. Azért.
- Fölbosszantották? És mivel?
- Nem akarta fogadni őket, s álruhában elvegyült a nép közé. Épp egy cigányasszonnyal jósolgatott magának, amikor felismerték.
- És ezért?
- Erzsébet... nos –, köszörülte meg Toldi a torkát – gyertek idebb egy kicsit! Nem feltétlenül kell, hogy a katonák mindent halljanak. Amúgy is fel vannak zaklatva, eléggé meglepted őket az imént a buzogányoddal. Ha nem tartom vissza őket, rád rontanak és lekaszabolnak! Hiszen Forgács úr a vezérünk!
- Az arany-sarkantyús lovak – szólalt meg némi malíciával a főlovászmester.
- Mondd már, mi történt! – sürgette Toldit János. – Még mindig nem értem, és elepedek a kíváncsiságtól...
- Mindjárt meghallod, mindjárt...
- Szandzivoj azt javasolta Erzsébetnek, küldje Hedviget Lengyelországba, hogy végre megkoronázhassák, s így megszűnjenek az ottani trónviszályok.

A JÓSLAT

- De Hedvig kisgyerek volt még, vagy nem?
- Fején találtad a szöveget, Johnny fiam. Éppen ezért úgy tervezték, hogy a koronázás után visszaküldik őt az édesanyjához. Cserébe fiatal főúri csemetéket akart Szandzivoj Erzsébetnél hagyni, túszként.
- Amíg Hedvig Krakkóban tartózkodik.
- Ahogy monddod, fiatal barátom – bólintott rá Zeusz.
- És ez miért nem volt jó a királynőnek? – érdeklődött Szerencsés János.
- Mondtam már, hogy mérges volt és ideges. Azt mondta, hogy meglátja. Hogy gondolkodik rajta. Szandzivoj viszont választ követelt. Hazamegy – pattogott –, ha nem kap feleletet azonnal. Ő Anjou-párti, szemben a Piast családdal, ahová, ugye, a királyné anyósa, Nagy Lajos szintén Erzsébet nevű édesanyja is tartozott; több ezer mérföldet lovagolt, kocsizott idáig, előbb csak Visegrádra ment, aztán Budára, aztán pedig ilyen borzasztó messzire, a tenger melléki Zárára, hogy végre meglelje a felséges királynőt, és akkor az úrnő még gondolkodni akar. Neki – vagyis Szandzivojnak – haza kell mennie, csúnya novemberi idő van, szeretne még a nagy tél beállta előtt hazatérni, bár így sem tudja, hogyan fog átkelni a Kárpátokon. Ott vannak az ifjak túszul, Hedvig pedig már korábban felmerült, mint örökös, akkor meg mire vár a felséges királynő?!
- Erre ő?
- Már megmondtam, hogy gondolkodni akar, felelte a királynő. „Akkor én hazamegyek” – válaszolta Szandzivoj – mesélte tovább Toldi Miklós.
- Fogjátok el, rikkantotta Erzsébet, erre mi nekilendültünk. De Szandzivoj sem volt rest, átvette magát a várfalon. Azt hittem, rögvesszörnyethal, de valami Maciek herceg tartotta a lóva kötőfékjét, s pont annak a hátára érkezett Szandzivoj. Megrogyant a ló, mondják, akik odalent jártak, a falon kívül. Aztán csak vágára indult. Mi meg utána. Mindenki azt kiabálta, hogy fogjátok el. Végig se gondoltuk igazán, mi végre... – Toldi megvakarta a tarkóját, s hátranézett. Forgács Balázs épp akkor tápáskodott fel a földről, zavaros tekintettel nézett feléjük, felemelte a kezét, és artikulálatlan hangon hörögte:

– Fogjátok el! – majd hangosabban, de ugyanolyan rekedten: – Fogjátok el!

– És a lengyel ifjakkal mi lett? – érdeklődött Johnny.

– Erzsébet börtönbe vetette őket.

– Börtönbe? És miért?

– Mert Szandzivoj megmenekült – mondta Zeusz. – Mert valaki megmentette.

– Nem én... – dadogta Johnny.

– Nem te. Hanem az a... Az a Szerencsés János!

– Szerencsés János úr régi jó barátom! Nem hagyom őt sem elfogni, sem bántani! Aki ellene fordul, annak velem gyúlik meg a baja. A katonák visszafogták a lovakat. Egyébként csodálkozva tekingettek hol jobbra, hol balra, nem értették, mi zajlik itt, de nem szívesen harcoltak volna, már kiengedtek a nagy vágta után, kihűlt izmokkal nem jó csatázni. Pláne nem Toldival, aki bár megette a kenyere javát, még mindig félelmetes ellenfél. Aztán az a másik is jól forgatja a buzogányt. Láttuk, hogy verte fejbe Forgács urat az imént. Inkább szerettek volna tüzet rakni, melegedni, lepihenni. A lovakat szintén meg kell szárítgatni ilyen nagy vágta után. Különben bele is pusztulhatnak ebbe a hideg időbe...

– Szóval így állunk? – Forgács úr gyorsan átlátta a helyzetet. – Ellenem vagytok mind! Így is jó! – mondta vicsorogva és fölkecmergett a lovára. Még köpött egy nagyot feléjük, aztán megsarkantyúzta a rárót, és elszáguldott vele visszafelé.

Tizedik fejezet

Zeusz mindent tud

Szóval Szandzivoj megmenekült...

– Bizony. És úgy tűnik, Szerencsés János keze benne van a dologban. Ennek nem fog örülni Garai úr. És akkor Klára...

– Sohasem lesz a felesége, ugye? – kérdezte Johnny.

– Hát... nem valószínű! Ámbár a szerelmesek sok csalafintaságra képesek egymásért... Te nem így gondolod?

– Nem tudom.

– Pedig neked is tenned kellene már valamit, ha Claire-t...

– Mi van Claire-rel? – kérdezte Johnny ellenségesen.

– Ha újra járni akarsz Claire-rel. Mert, ha jól értettem, erről van szó.

– Miről van szó? – Johnny egészen bedühödött.

– Johnny, nem én jöttem ide Zeuszhoz a szertárba, hogy beszélgetni akarok vele! – vélte Zeusz –, hanem te. A csajokról is lehet őszintén beszélgetni. Például említetted azt a zűrös álmodat. De végül mégsem mesélted el nekem... Tehát?

– Nagyon hosszú.

– Viszont rávilágítana valamire, amit sehogyan sem értek. És – szerintem te se.

– Mire gondol a tanár úr?

– Természetesen Claire-re! – vigyorgott Zeusz, és újabb szivart varázsolt elő a zakója zsebéből.

– Mi most hogy menjünk haza? – kérdezte egészen szerencsétlen hangon a hosszúra nyúlt Péter úr tömzsi barátjától. Géza úrral már legalább negyven éve voltak jó barátságban, a köpcös azonban néha még most is felfortyant hórihorgas bajtársa nyámnyilaságán. Pedig ez a tulajdonság tartotta össze őket, jól kiegészítették egymás hiányosságait. Néha Géza úr magányos órái egyikén eltöprengett ezen, most azonban megint a guta kerülgette.

– Hogy lehet valaki ennyire ütődött?! – kiabált. – Hová haza, te szerencsétlen?

– Hát Zarába haza – nyikorogta Péter, ha lehet még az előbbinél is nyamvadtabbul.

– Zarába haza most nem megyünk – Géza úr szeme szikrákat szórt. – Illetve te oda mégy haza, ahová csak akarsz, én a birtokomra megyek haza, Somogyba! De nagyon remélem, te egészen másfelé laksz majd, és nem akarsz engem a közeljövőben meglátogatni! – Ezzel hátat fordított Péternek és vad mozdulatokkal igazgatni kezdte a nyeret a lova hátán.

– Ugyan már, gyerekek – mondta nekik az ugyancsak ősz Toldi, és hátba veregette Gézát. Közben az ifjakra kacsintott, hogy nyugi, nem kell megijedni, vénemberes zsörtölődés!

– Szerintem meg a legjobb lesz, ha együtt maradunk – szólalt meg az ifjú lovászmester. – Nem tudhatjuk, mit forral ellenünk a gaz Forgács Balázs, és Szandzivoj is visszafordulhat, ámbár kötve hiszem, hogy nagyon kívánná még a magyar földet. Ám mégis, az a legbiztonságosabb, ha velem tartotok Simontornyára!

– Ez az! – mondta Toldi. – Föl, Simontornyára!

– Akkor nem láthatom Klárát! – kottyantotta közbe Szerencsés János.

– Amúgy sem biztos, hogy Zarában marad. A királynő állandóan költözik. Lehet, hogy közelebb leszel hozzá Simontornyán, mint Zarában!

– Én Klára miatt jöttem ide. Ha török, ha szakad, itt maradok.

– Egyedül? – érdeklődött Toldi. – Nem túl biztonságos az ilyesmi errefelé.

– Tudok magamra vigyázni – ugrott fel a lovára János. „Még csak az hiányzik, hogy itt maradjanak velem” – gondolta. „És rábeszéljenek va-

lami hülyeségre!” – bólintott rá a hang. „Miféle hülyeségre?” – kérdezte János, és majdnem meggondolta magát. „Például, hogy néhányan itt maradjanak veled, és megakadályozzanak abban, hogy nyugodtan dolgozhass Forgács Balázsnak!”

– Azért itt maradhatna veled például Géza úr. És Péter.

– Tulajdonképpen... – tépelődött a ló hátán János. „Nehogy beleegyezzen!!!” – sipította a hang.

– Rendben van! – mosolygott a fiú, és intett a köpcösnek meg a hosszúnak: szedelőzködjenek!

– Majd legközelebb – morgott Johnny. Most nem beszélek.

– Ne durcáskodj, fiam. Legalább az elejét...

Johnny maga sem tudta miért, de visszaült. Magában meg arra gondolt, hogy bár csapna bele a ménkű valamelyik toronyba odaát, mint szeptember 11-én. És akkor nem kellene beszélnie. Aztán mégiscsak belevágott. Épp ott tartott, hogy álmában Claire hívta föl, s így tudta őt Szása törbe csalni, mikor Zeus kezéből kiesett a szivar: – Ez az! – rikantott. És még egyszer: – Ez az!

– Minek örül annyira a tanár úr?

– Rájöttem, hogy mi a bajod Claire-rel!

– Nekem aztán semmi!

– Pedig...

– Végig sem hallgatom! – Johnny föl pattant a székről – ma már nem először –, és kiviharzott az ajtón. Éppen csak, hogy fölkapta a kabátját meg a sapkáját. Odakint sötét volt és hideg. Johnny megrántotta a vállát – hideg van, hát persze, milyen legyen az idő ilyenkor gondolta, és nekiindult.

Először csak valami könnyű érintést érzett hátulról, aztán durva kezek szorították, a száját puha ronggyal tömték be, a magasba emelkedett, s kisértetve egy kocsis hátsó ülésén találta magát, összekötött kezekkel és lábakkal. Vad röhögést hallott:

– No, most megkapta! Megkapta a csávóka, amit megérdemelt! Nem akart nekem dolgozni!

– Miért nem húztunk sapkát a fejére?

– Hadd nézelődjön. Csak titeket ne lásson, az a fontos.

– És *hová* visszük? – Ez a másik hang sokkal barátságosabban, lágyabban hangzott, Johnny szinte valamiféle biztatást érzett ki belőle.

– Te csak vezessél, ne törődj semmivel! – szólt az előző hang, akit az összekötözött Johnny rögevest felismert.

– Mégis...

– Itt kanyarodj balra! – Johnny rángatást érzett, az autó megvadult bárkaként hánykolódott. Szása vadul káromkodott, aztán lassan megszűnt a hánykolódás, simán gurultak a kerekek. Johnny nem tudta, *hová* vihetik, de Szásától sok jót nem remélt, és most volt ideje, hogy visszagondoljon arra, hogyan került ebbe a lehetetlen helyzetbe...

Ám semmi épkezláb nem jutott az eszébe, hiszen ő csak ment az utcán, gyanútlanul...

Elhagyott, üres telken álltak meg. A decemberi szél hajlítgatta a fákat, jeges eső hullott a nyakukba. Johnnyt elég durván rángatták ki az autóból, de nem bántották.

– Hol az anyag? – kérdezte Szása. – Amit kaptál tőlem, tudod?! Még valamikor októberben.

– Elvették a szüleim.

– Ne hantázz, kishaver! Tudom, hogy öreglányokkal élsz! Százévesnél fiatalabb csávó nincs a kérértokban! – és Szása felröhögött. A másik kettő sísapkás nem nevetett a főnök viccén.

– Szóval? Hol az anyag? Ne várd meg, míg Szása papa felidegesíti magát!

– Mondtam már, hogy elvették!

– Nézd, Johnny, beszélhetünk mi másképp is. Úgyis régen vertünk meg amúgy tisztességesen. – És Szása vészjósló mozdulatokkal levette a kabátját. Johnny meg nem félt. Sőt. Szinte jeges nyugalom szállta meg. Nem csodálkozott rajta, máskor is előfordult már vele... Tudta, hogy mellette van az igazság, valószínűleg ennyi az egész... És hogy valami úgyis történni fog. Valami, vagy valaki meg fogja menteni. És tényleg. Az egyik sísapkás közelebb lépett, megfogta Szása kezét és azt mondta: – Nincs ennek semmi, de semmi értelme!

– Menj az útból, Witold! – mondta a sísapkásnak a vezér.

– Nem megyek! Ha bántani akarod, velem gyűlik meg a bajod! Nem érted, hogy elvették tőle?! Semmi értelme megverni!

– Hogy minek van értelme és minek nincsen, azt én döntöm el! Kapd el őket, Arnie! – Az Arnie-nak nevezett srác nekilendült de Witold, aki nemrég került az iskolájukba, gyorsabb volt. Villámgyors mozdulattal a támadó mögé került, átkulcsolta a nyakát és leteperte a földre. Közben Johnnyra kiáltott:

– Fuss, Johnny, menekülj! – Ám Johnny egyáltalán nem menekült, hanem Szására vetette magát. Még emlékezett rá, mikor sikerült neki Szását egy jól irányzott ökölcsapással leterítenie, és bár tudta, hogy még egyszer nem lesz ekkora szerencséje, mégsem gondolta, hogy eleve reménytelen a küzdelme. Eltalálta néhányszor az orosz fiút, de aztán ő kapott egy akkora nyaklevest, hogy mindjárt eleredt az orra vére. Ki tudja, meddig tartott volna az éjszakai összecsapás, ha nem hallják meg a fékcsikorgást a hátuk mögül, s nem kezdenek el ész nélkül rohanni a grundról kifelé, nehogy a csatazajra ide érkező rendőrök megfogják őket. Johnny egy darabig Witold mellett szaladt, aztán az új fiú intett, hogy én jobbra, te balra, így aztán egyedül érkezett haza. Johnny elhaladt Claire-ék háza előtt, és mindenféle furcsa dolgok kezdtek motoszkálni az agyában. „Vajon mit akart mondani Zeusz?” – ez a kérdés gyötörte a leginkább. Aztán meg az, hogyan játszhatna ki egyszerre egy nagypapát, két nagymamát és egy anyut, vagyis, hogy ne vegyék észre, amint hazaérkezik. Ez bizony elég reménytelen vállalkozásnak tűnt, reménytelenebbnek, mint elverni Szását, aki úgy látszik, már nem csak Johnny álmaiban mélyedt el a drogszakma zavaros világában...

– Szóval Valois Lajos! És két legyet üthetünk egy csapásra: Zsigmond nem lesz Mária férje, s így magyar király sem, Hedvig pedig elmegy Lengyelhonba...

– Hedvig nem megy sehová! Még csak tízesztendő!

– Valakit el kell küldenünk Lengyelországba, királynőm! Ha Mária nem... akkor Hedvig!

– Most fontosabbak a francia kapcsolatok! És én azt szeretném, ha személyesen te utaznál el VI. Károly királyhoz, és öccséhez, az orléans-i herceghez, nádor uram.

– Magadra hagyjalak királynőm? Ebben a zavaros politikai helyzetben?

– Megleszek addig Forgács úrral! – kacsintott Erzsébet kacéran. Úgyis paprikás amiatt a Szerencsés János miatt!

– Hát igen, elszalasztotta Szandzivojt. Látod, királynőm, már csak őmiatta is foglalkoznunk kell a lengyelekkel! Elpártol tőlünk a legerősebb krakkói hívünk! És a fiatal urakat szabadon kellene eresztened!

– Nehogy a nádor mondja meg nekem, hogy mit tegyek néhány taknyos polákkal! – hördült fel a királynő.

– Te csak készülj Párizsba – tette hozzá enyhültebb hangon –, mi itt-hon szépen elleszünk Balázssal! Ahogy mondtam! De nem egy ismerős lovas száguld ott az úton?

A nádor követte a királynő kézmozdulatát, és nem lehet azt mondani, hogy módfelett repesett volna a szíve a látványtól. Ugyanis a királynő hintóból tekingetett kifelé, míg ő mellette lovagolt. Pontosabban mellettük, hiszen a lányok szintén odabent ültek: Mária és Hedvig. És persze: Klára. Erzsébet nem sokáig bírta a tengerparti Zárát – „Adria az én tengerem stb” – és a szlovéniai Kőrösre tartott kíséretével. És hát – Erzsébet ült menetiránynak háttal, és így előbb látta meg a hátulról érkezőket, mint Garai uram.

Hárman voltak. Egy köpcös figura, egy hosszú, lötyögős hasú alak, és élükön délceg termetű ifjú. A nádor rögtön felismerte.

Természetesen mindenki ébren volt, tükön ült, és idegesen várt, hogy Johnny hazaérjen. Aztán mégiscsak sikerült nagypapának átvenni az irányítást.

– Majd mi beszélgetünk. Mint férfi a férfival – mondta. A nagymák – főleg Bessy néni – ebbe nehezen törődtek bele. Mindenáron tudni akarták, miért véres az unokájuk orra, miért oly koszos és szakadt a ruhája. Miért jött haza ennyire későn, és miért...

– Majd holnap megtudtok mindent – mosolygott Johnny édesanyja, az egyetlen nyugodt sziget az ideges rokonok tengerében. Hiszen még nagypapának is rángott az arca. Csak odafönt, Johnny szobájában nyugodott meg kissé, mikor végre kettesben beszélgethettek, úgy mint régen. És Johnny sem volt annyira titokzatos, mint mostanában szokott lenni...

– Nem tudom, mi van Szerencsés Jánossal, nagypapa! Nem tudom, mi történt Nagy Lajos halála után! Semmit sem tudok...

– A történelmet elmesélem én! Amiatt ne fájjon a fejed!

– Zeusznál mintha megsejtettem volna valamit... Szerencsés János megmentett egy számára ismeretlen főurat, valami Szan..

– Szandzivojt?

– Azt, azt. Forgács Balázstól. És halálos ellenségek lettek. És...

– Te Johnny! Ez a Szerencsés János... Furcsa ilyet kérdezni, de nem te vagy? Nem csak a te álmaidban létezik?

– Eddig én is azt hittem. De mintha önálló életre kelne. Kísérteties. És ráadásul szerelmes abba a Klárába!

– És te?

– Én semmilyen Klárába nem vagyok szerelmes!

– Gondolkozz csak... Hátha van ilyen a közelben.

– Nincs! – jelentette ki Johnny kategorikusan.

– És Zeus nem mondta el, mi történt Lajos után?

– Csak annyit, hogy a királynő hibát hibára halmozott.

– Nos, igen. Most például...

– Legszívesebben rögtön börtönbe vetném ezt az alakot... – mondta a nádor.

– Elég nehéz lesz, amíg a Lackfiak a pártfogói – vélte a királynő.

– A simontornyai lovászmester nagybátyját nemrégiben neveztem ki horvát bánnak... – tette hozzá.

– Hadd vágjam le, jó uram! Csak egy szavadba kerül! – rúgott mel-
léljük Forgács Balázs.

– Még nem lehet – intette le a nádor. – Még nem.

– János! Szerencsés János! – Garai Klára kiáltozott a hintóból. Klára a királynő jobbán ült, és csak később látta meg az érkezőket.

– Szólj asszonyanyámnak, hogy állítsa meg a hintót! – mondta Mária, aki Klarával szemben foglalt helyet, és most úgy örült a nála jóval idősebb lány szerelmének, mintha az övé lett volna...

– „Bárcsak én is szerelmes lennék Zsigmondba” – sóhajtott még előző este, amikor Klarával a fiúkról beszélgettek.

– „A szerelmet nem szabad kergetni” – felelte neki akkor Klára. „Ha békén hagyják, magától lepi meg az embert.”

– „Lehet – mondta Mária. – De látod, Hedvig húgom még csak tízesztendő, és már szerelmes! Nem igazságtalan az élet?”

– „A szerelem nem csak lakodalom. Néha gyötrelmes tud lenni...” Így beszélgettek tegnap, és Mária, a magyarok királynője nagyon megsajnálta Garai Klárát. Ezért aztán tiszta szívből örült Szerencsés János megérkezésének.

– Legyek vele barátságos? Azok után, amit velem tett? – kérdezte most a nádort Forgács Balázs.

– Talán inkább ne is szólj hozzá. Maradj hátra, vagy... Vagy inkább vágtsd előre, Kőrösre! Addig mi kitaláljuk a taktikát...

A rókaképu nem válaszolt, csak megsarkantyúzta a lovát, és elvágta. A nádor megkönnyebbülten felsóhajtott. Szerencsés Jánosra pedig még talán soha nem vártak ennyien. És ekkora izgalommal.

Tizenegyedik fejezet

Lázadás!

Gondolj bele! Kinevezi Csáktornyai Lackfi Istvánt horvát bánná...

– Ő az idősebbik, ugye, nagypapa? – kotyogott közbe Johnny.

– Nagybátyja a főlovásznak, ha erre gondolsz, szóval kinevezi horvát bánnak, Lackfi 1383 végén leveri Palisnai Jánost, az Erzsébet ellen lázadó vránai perjelt...

– Aki Tvartkóhoz, a királynő unokatestvéréhez menekült Boszniába...

– Pontosan, és 1384 májusában már le is váltotta! És Csáktornyai Lackfi István helyére kinevezte Szentgyörgyi Tamást, aki bár három évig tárnokmester volt Nagy Lajos alatt, Erzsébet 1382-ben mégis kippotyantotta a hatalomból.

– Mit csinált a tárnokmester?

– A királyi kincstár felügyelője volt.

– Nem akármilyen!

– Nem bizony. Ahhoz képest nem nagy szám horvát bánként térni vissza. De nem is ez a lényeg. Nem az, hogy mi történt Szentgyörgyivel.

– Hanem?

– Hanem, hogy 1384 nyarára újra körvonalazódik a felkelés Erzsébet ellen a délvidéken.

LÁZADÁS!

– Hogyhogy körvonalazódik? Nem értem.

– Tulajdonképpen nincs felkelés. Ám ezzel a két húzással, vagyis, hogy Erzsébet leváltja a köztiszteletnek örvendő Csáktornyai Lackfit – ráadásul ő az ország egyik leghatalmasabb, leggazdagabb főura –, valamint azzal, hogy francia vőlegényt keres Máriának; nos ezzel közelítette egymáshoz a két elvileg ellentétes érdekű csoportot...

– A Horvátiakat és a Lackfiakat!

– Ez az! – Nagypapa teljesen fel volt dobva. Megint a régi volt, magyarázott és lelkesedett.

– A Lackfiak Zsigmondot támogatták, ha jól emlékszem...

– Ahogy mondd! Viszont ha létrejön a házasság Mária és a francia Valois Lajos között, akkor Zsigmond soha nem lesz magyar király, hiába tervezte így Nagy Lajos és Zsigmond apja, a néhai német-római császár.

– És a Horvátiak? Ők kit akartak uralkodónak?

– Na, mit gondolsz?

– Csak nem?!

– De igen! Durazzói Károly nápolyi királyt, Johanna megfojtóját!

– És Erzsébet?

– Sejtheted! Ha Zsigmond lesz a király, akit ő egyébként mélységesen utált, akkor még mindig maradhat némi beleszólása a nagypolitikába. Viszont ha Károly, akkor semmi. Hozzá nem adhatja a lányát, mert már felesége van és három gyermeke.

– És miért utálta ennyire Zsigmondot Erzsébet?

– Ősi, zsigeri ellenszenv az övé. Ki tudja, honnan ered?

– Te sem, nagypapa?

– Ne hízelegj, Johnny! De... most látom, mennyire késő van! Próbálj meg aludni! Ha tudsz...

És nagypapa magára hagyta orrba csapott és tépelődő unokáját.

– Akkor?

– Akkor fellázadunk!

– És mi legyen a királynővel?

- Erzsébettel vagy Máriával?
- Természetesen Erzsébettel!
- Nagy Lajos özvegye. Őt nem bánthatjuk. Szent királynő, törzsökéből Árpád vére is fakadt...
- Azért annyira nem szent!
- Mégis... Mária és Hedvig még szülhetnek fiút. És akkor bennük tovább élnek az Árpádok...
- Árpádok! Országbíró uram! Hiszen maguk az Anjouk is csak leányágon rokonai az Árpádoknak! Ez a bosnyák szuka meg csak rontott azon a véren!
- Mégiscsak kell valami legitimitás püspök úr! Törvényesség. Azonkívül Zsigmond sem fogja hagyni, hogy csak úgy elüssék a tróntól.
- Én nem szeretem ezt a Zsigmondot! – válaszolta Horváti Pál, a zágrábi püspök. – Fiala kora ellenére hihetetlen kegyetlenkedéseiről hallunk, borról és nőkről. Mi Károly urat szeretnénk látni a magyar trónon.
- A nápolyi királyt? – az idős országbíró úgy tett, mintha csodálkozna. – Aki megfojtotta Johannát?
- Fondorkodott ellene! – rántotta meg a vállát a püspök.
- Nem keresztényi tett! – szólalt meg most Csáktornyai Lackfi István. Ő idáig csöndben figyelt. Igaz el volt foglalva a borával, amit a nyári rekkenő hőségben vízzel hígítva iszogatót. A zágrábi püspöki palota hűvösebbik szárnyában tárgyaltak, ám még így is csurgott a hátukon a verejték. Lackfi úr sejtette, hogy nem sok mindenben tudnak itt meg egyezni. De úgy érezte, tenni kell valamit. A lengyel urak végre elérték, hogy Hedvig kiutazzon hozzájuk Krakkóba. Pedig Zsigmond minden diplomáciai képességét latba vetette, hogy ezt a kiutazást addig halassza, amíg csak lehet... És ezúttal – kivételesen – Erzsébettel egyetértésben. Zsigmond rögtön megértette, ha Hedviget megkoronázzák, ő sohasem lesz Lengyelország királya. Legfeljebb Magyarországé... Ami azért nem kis falat! „Ám – gondolta az idősebbik Lackfi – ez újabb veszteség, újabb kudarca nem csak Zsigmondnak, hanem a kapkodó Erzsébetnek is. Így hull szét a birodalom. Nagy Lajos birodalma...

LÁZADÁS!

De ha sikerülne Zsigmondot megkoronázni, és végre hozzáadni Máriát, akkor a két országban mégis két nővér ülne a trónon. Ha viszont behoznák ezt a Valois Lajost... Pfü, ebbe még belegondolni is... Ez csak Garai úrnak jó. Aki máris a francia királyi tanács tagja! Röhej.”

– Megölni a király öccsét, keresztényi tett?! – Horváti Pál, a józan és mértékletes diplomata egészen méregbe gurult. Lackfi úr sem morfondírozhatott tovább, annyira kiabált a püspök.

– Hagyni, hogy Nápoly utcáit elborítsák az indulatok, keresztényi tett? Hogy Johanna engedélyével és tudtával élve tépjék ki az ártatlannak szívét, hogy aztán beletapossa az őrjöngő nép őket a csatornába, hogy emberszíveket süssenek és egyenek, hogy a sátán tomboljon Nápolyban, az keresztényi tett*?

– Nagyon régen történt. Legalább negyven éve. Talán igaz sem volt. – Lackfi úr kezdte élvezni a beszélgetést. Hiába, azt mindig jó látni, ha egy püspök elveszíti a fejét. Hát még, ha nem a mi oldalunkon áll...!

– Nápolyi Károlyban is az Árpádok vére folyik. Meg az Anjouké – szólalt meg most Horváti János, a püspök bátyja. Láta, hogy az öccsének a dühtől mint kerekednek a szemei, tátong a szája. Éppen jókor ragadta magához a kezdeményezést.

– És Lajos király is őt szemelte ki utódjának – tette még hozzá.

– Amíg meg nem születtek a lányai – felelte Szécsi Miklós országbíró.

„Nem fogunk itt ma dűlőre jutni” – gondolta Lackfi úr a beállt csendben. A püspök lehiggadt egy kissé, ő is kortyolt a borból. A délutáni melegben mintha az ő agyukban is megállt volna a lég, a forróság bereteszte az ereken a vért, sehogy sem akart áttörni rajtuk a gondolat.

– Ne ezen vitázzunk – az idős országbíró tért elsőnek magához –, beszéljünk arról, amiben egyezünk. – A püspök bólintott. Már szégyellte az előbbi kirohanását. Alapjában véve józan ember volt, ritkán fordult elő vele ilyesmi... Hogy elveszíti a fejét.

– Egyezünk abban, hogy nem tűrhetünk tovább! – ragadta meg a szót Horváti Pál. A többiek súlyosan bólintottak.

*Endre királyfi meggyilkolása (1345) után történtek a szörnyű események. Johanna így próbálta elterelni a figyelmet az igazi bűnösökről. „A strucc vére” csak szórmen-tén beszél erről...

- Erzsébet kormányzása elviselhetetlen – mondta Horváti János.
- Romlásba dönti az országot! – fokozta Lackfi úr.
- Ez egy – mondta a püspök.
- Kettő, hogy valódi király kell! – Szécsi Miklós fölállt a székéből. Ropogtak a csontjai, kicsit imbolygott a sok bortól, no meg az évek súlyától, de állt.
- Hogy ki lesz a valódi király, az részletkérdés. De férfi legyen, nem pedig holmi asszonyállat!
- És van egy harmadik is – Lackfi úr szintén fölállt.
- Tudom, mit akarsz mondani – tette hozzá a püspök. Már mindenki állt, mind markolta a poharát...
- Hogy véget kell vetni... – kezdte Horváti János.
- Garai Miklós uralmának! – fejezte be az országbíró. Ivott a serlegből, aztán teljes erőből a földhöz vágta. A többiek követték a példát.

János még sohasem volt ennyire boldog. Géza úr és Péter úr hazament a birtokára „fontos ügyeket” intézni, ahogy mondták. Neked amúgy sincsen most ránk szükséged, ha jól látom, mondta Géza úr a pocakja fölött és mosolygott. És tényleg úgy tűnt, hogy Jánosnak most senkire sincs szüksége. Hiszen Garai úr – ki tudja miért? – megenyhült iránta, és magával vitte a franciaországi tárgyalásokra. János még sohasem utazott ennyit életében, soha nem szállt hajóra, soha nem látta hajnalban kifutni a velencei gályákat, nem volt alkalma meghallgatni a gondolasok énekét. És nem fogta ily hosszán és szerelmesen Garai Klára kezét sem. Aztán mikor egy nap véletlenül magukra maradtak a vásári forgatagban, Klára, a szemérmes Klára behúzta őt egy kapu alá, és oly forrón csókolta meg, és olyan kedvesen simult hozzá, hogy János ha muzulmán lett volna, egészen biztosan a hetedik mennyországban érezte volna magát. Így csak titokzatos és jóleső melegség lepte el, és mikor végre kibontakozott a lány öleléséből, nagyot sóhajtva megkérdezte:

- Ez mi volt?
- Mit gondolsz? – kérdezett vissza a lány huncut mosollyal, majd picit meglökte, és felkiáltott:

LÁZADÁS!

– Odanézz! – János hátrafordult, abba az irányba bámult, amerre Klára mutatott, de csak egy öregasszonyt látott, a hátán batyuval, meg két kockázó férfit. A porban ültek és vörösbort ittak. „Mit nézzek?” – akarta kérdezni János, de mire visszafordult, Klára már szaladt, kacagva lebegtek utána a fürtjei.

– Rájött már az úr, hogy mi történt az úrral ott az előbb a sikátorban? – mórlikálta magát Klára, mikor János utolérte. Fitos orrát felhúzta, s úgy beszélt, mint a jóvendőmondók a Tisza menti sátrakban, odahaza. János „vette a lapot”:

– Talán megcsókolt valaki? – kérdezett vissza hamiskásan.

– Bella donna! – lökte arrébb egy mohó sajtáros, pont amikor a lány csípőre tette a kezét, hogy valami csípőset mondjon egyes férfiak szellemi képességeiről.

– Vegyél sajtot, bella donna! Parmezánt, vagy veronait! Ilyet még nem ettél! Kóstold meg, adok szívesen! Uraságod vegyen a kisasszonynak! – fordult most János felé. – A ragazza gyönyörű, de nincsen pénze!

János persze vett a sajtból. Aztán vett a szőlőből is egy másik árus-tól, és kevéske vörösbort a harmadiktól. Mindnyájan jókívánásait fejezték ki a gyönyörű menyasszonyához, és bőséges gyermekáldást kívántak nekik. Így aztán érthető, hogy a fiú nem sokat aggódott Garai úr újonnan jött nyájassága fölött, nem töprengett el azon, minek köszönhető a nádor hirtelen jött jóindulata leánya szerelmese iránt. János még a rókaképzű Forgács Balázst is elviselte, bár legutóbbi összecsapásuk óta kölcsönösen kerülték egymás társaságát. Forgács úr azért messziről gyakran integetett neki, barátságosan kacsingatott, ha Klarával látta. „Gerinctelen alak!” – gondolta János, és nem törődött azzal, hogy mit akarhat a rókaképzű. Általában véve semmivel sem törődött Klárán kívül. Óráit és perceit teljesen betöltötte és elborította ez az új furcsa érzés, amibe ugyan belekóstolt már egyszer, öt évvel ezelőtt, de akkor csak a szele csapta meg annak, ami most viharként elragadta. A kis magyar csapatnak pedig minden tagja szeretettel nézett kettőjükre, elnéző mosollyal nyugtázták a szerelmesek csetlését-botlását, és csak

néha érdeklődtek, hogy mikorra van kitűzve az esküvő. Így utaztak át az itáliai városokon, így léptek francia földre. János egyre kevesebbet látott az őt körülvevő tájból, nem érezte a nagyvárosok bűzét, nem látta a tenger színeit. Csak Klárát látta mindenütt és mindenhol.

Tizenkettedik fejezet

Csomagolunk!

Na, Johnny, jobb lesz, ha már most elkezdesz csomagolni!

– Csomagolni? Miért?

– Na, nem kell annyira megrémülnöd! Elviszlek haza, Magyarországra!

Vasárnap reggel volt, nem sokkal karácsony előtt. Ültek a reggelizőasztalnál, s Charles bácsi, Johnny édesapja, a gyógyszerek utazó nagykövete – ahogy ő szokta tréfásan mondani saját magáról – tegnap este érkezett haza Brooklynba, valahonnan a ködös Európából, ahol az ügyeit intézte. Az egész család már napok óta lázban égett, ami nem csoda: a családfőt sokszor hónapokig nem látták, és időnként a fontosabb ünnepekről is hiányzott. Így aztán nem kis megrökönyödést keltettek előbbi szavai. Nagy csönd lett egy pillanatra az asztal körül. „Most jött meg, s már utazik vissza! Ráadásul Johnnyt is vinné... Nem, ezt nem lehet!” – gondolta Bessy néni, Johnny apai nagymamája. Aztán kimondta hangosan is:

– Meg sem melegegett alattad a szék, és már elrepülnél? Arról meg szó sem lehet, hogy Johnnyt elidd karácsony előtt! Nem elég, hogy te soha nem vagy itthon szenteste, még ezt a szegény gyereket is elrabolnád?! – Bessy néni felkapta a teáskannát és mérgesen töltögetni kezdett. Rá sem nézett a fiára.

– Nem szenteste viszem el, mama! De meg kell látnia végre Magyarországot!

 CSOMAGOLUNK!

- Mostanáig nem látta, s egész jól el volt vele! – nyelvelt Bessy néni.
- Kérsz egy kis főtt tojást fiacskám? – tette hozzá Johnny felé fordulva.
- Pedig lehet, hogy jót tenne Johnnynak az utazás – próbálkozott most nagypapa is.
- Te jobb, ha csöndben maradsz! – replikázott Bessy nagyi. – Neked nem osztottam kártyát! Ugye Rózácskám? – kérdezte most Johnny édesanyjától. – Ezek a férfiak mindig kitalálnak valami bolondságot! – és egyetértést várva, Johnny mamájára nézett.
- Hát... – kezdte óvatosan Johnny édesanyja. – Ez nem biztos, hogy butaság. Johnnynak tényleg jót tenne az út...
- Egy repülőút még sohasem tett jót senkinek! – mérgeskedett Bessy nagyi. Odafent csak rókázni lehet meg fölrobbanni! Nem elég merénylet volt mostanában?!
- Drága mama, nem robbantani megyünk! – szólalt meg Johnny papája.
- Nem is ti mentek robbantani, hanem majd titeket robbantanak! – Bessy nénit ma reggel nem lehetett meggyőzni. – Menjetek csak, de előbb végrendelkezzetek! És én nem fogok kijárni hozzátok a temetőbe!
- Utóbbit már majdnem sírva mondta. Kicsattogott a konyhába, és zajosan mosogatni kezdett. A családtagok összenéztek. Végül Lizzy néni, Johnny másik nagymamája mentette meg a helyzetet.
- Majd én beszélek vele – mondta. – Rám mindig hallgatni szokott. – Ebben azért Johnny kételkedett.
- Mikor utazunk, papa? – kérdezte a fiú.
- Karácsony másnapján. Olyankor kevés az utas, a gépen akár sétálgatni is lehet.
- Nagypapa nem jön?
- Keveset vagyunk kettesben. Nagypapával lehetsz még eleget... – mondta apu nem túl barátságosan.
- Pedig régen voltam otthon – morgott nagypapa. – De engem bezeg nem kérdez senki.
- És anyu?
- Nem mondtam? Anyu szintén velünk repül. Természetesen.

– De apu, előbb azt mondtad, keveset vagyunk kettesben! – értetlenkedett a fiú.

– És hármásban is! – vigyorgott az apja. Ennek már nagypapa is örült. Hát persze, ha hármásban megy a család, az egészen más! Akkor le tud mondani az útról...

– Hallod, Bessykém! – kiabált ki a konyhába. – Együtt repül a szent család! – De Bessy néni nem válaszolt. Csak Lizzy néni tért vissza és a kezével mutatta, hogyha nem akarnak újabb vulkánkitörést, menjenek fel az emeletre. Ott is lehet beszélgetni. Bessy néni meg úgymeg megnyugszik majd. Csak ki kell várni...

– Csak ki kell várni... Magától fog jelentkezni a madárka!

– Biztos vagy benne?

– Ez olyan biztos, akár a halál. Ahogy az itteniek mondják: la morte!

– Nem jó annyiszor emlegetni a halált. Az szintén magától jelentkezik.

– Félsz, Garai uram?

– Nem tudom. Időnként rossz előérzeteim vannak. Emlékszel, mikor a cigányasszony meg akarta mondani a jövőt?

– Zárában?

– Ott.

– Nem mondta el, ha jól emlékszem.

– Nem volt rá idő. De feljajdult, ahogy a tenyerembe pillantott. Balázs! Mit láthatott benne, mondd?!

– Sok pénzt látott benne, azért jajgatott. És azt a sok pénzt mind magának szerette volna!

– Ennyi az egész? – kérdezte a nádor. Gyönyörű tájon lovagoltak, jobbról égbe nyúló hegyek, balról a tenger.

– Ennyi az egész. Én nem adok a jóslatokra. Legfeljebb arra, hogy egyszer még az enyém lesz Gyimes és Gács.

– Ne félj, Balázs, nem felejtettem el! De a királynő előtt is be kell bizonyítanod, mennyire nélkülözhetetlen ember vagy az udvarban. És hogy mikor jön el az a perc, azt nem tudom.

– Csak a jóslatoktól félsz?

CSOMAGOLUNK!

– Nem. Nem egészen... Nézd Balázs, lassan mindenkit levált a királynő. Lassan senki sem marad a régiek közül. Mindenkit magára haragít. Én meg nem vállalhatok el mindent!

– Én bármit szívesen elvállalok! – vigyorgott gonoszul a rókaképű.

– Tudod jól, hogy téged sokan nem szívlelnek. Ráadásul már így is pohárnokmester vagy és arany-sarkantyús lovag!

– Szívesebben lennék ezüst-sarkantyús országbíró!

– Szécsi úr helyére pályázol? – hökkent meg a nádor.

– Á, csak úgy mondtam – beszélt mellé Forgács Balázs. – De nézd, nádor uram, milyen jól el vannak a fiatalok! – mutatott az elöl lovagló Jánosra és Klárára. – Öröm nézni őket, így együtt... – Ám a nádor erre már nem válaszolt. Visszasüllyedt a gondolatai közé, s azok a gondolatok sötétek voltak és súlyosak, akár a gyülekező felhők az Alpok fölött. Forgács úr látta ezt, és tapintatosan hátramaradt. „Eljön még az én időm!” – gondolta, és összeszorította az ajkát. „Biztosan eljön!”

„Eljött az idő! Itt az idő, hogy cselekedj!” János egy magas sziklán ült a parton. Lógatta a lábát lefelé, odalent a hullámok csapdosták a követ. A sós tajték illata fölszállt idáig, János eddig élvezettel szívta be a tenger szagát, most azonban megrettent. A hang – hosszú ideig hallgatott – újra megszólalt benne. „Ez nem hiányzott” – gondolta. „Egészen jól elvoltam nélküle.” „Te csak azt hiszed, hogy egész jól megvagy nélkülem” – súgta a hang. „De a jó szelleme nélkül senki sincs meg sokáig! Ha igen, akkor az illető rossz döntéseket hoz, vagy ami még rosszabb: semmilyen! Csak ül a parton, lógatja a lábát, és azt hiszi, minden rendben van körülötte!”

„Miért? Mi nincs rendben?” – kérdezte János.

„Mi nincs rendben, mi nincs rendben! Semmi sincs! Ingyen hoztak magukkal francia földre? Csak azért, hogy enyeleghess ezzel a Klarával?”

„Klárát ne bánts!”

„Dehogy, dehogy! Eszem ágában sincs bántani! Ám figyelmeztetni szeretnék, hogy Forgács Balázs be fogja nyújtani a számlát. El kell

döntened végre: széna vagy szalma? Hajlandó vagy kémkedni egy kicsit, vagy nem vagy hajlandó?”

János figyelt. Kezdte rosszul érezni magát. Odalent pedig mintha hangosabban dörögtek volna a hullámok. „Te vagy a jó szellemem?” – kérdezte. „A jó szellemek nem szokták kémkedésre biztatni az embert!” – hirtelen mintha megvilágosodott volna előtte valami... Valami nagyon egyszerű dolog, amit mostanáig nem értett igazán.

„Hidd el, János, én csak jót akarok neked! Ingyen nem fogják hozzád adni Garai Klárát! Hisz nincs se címed, se birtokod!”

„Hogy-hogy nincs?! A Lackfiak rokona vagyok!” – Nem tudta, hogy ez honnan jutott az eszébe. Ez a rokonság.

„Bizonyítékod van rá?”

„Volt egy gyűrűm valamikor. Nem tudom, hol van most.” – János a kezeit nézte. Odafent felhő takarta el a holdat, és erősebben fúj a szél a tenger felől.

„Szóval nincs” – mondta hang. „Nézd, ha nem fogadod meg a tanácsaimat, hát nem fogadod meg. Magadra vess, ha elveszíted Klárát! Akkor már az is jobb, ha leveted magad a mélybe. Klára örökre emlékezni fog rád, és kémkedned sem kell. Egy csapásra megoldódik minden...”

„Te nem vagy jó szellem!” A hullámok egészen vadul ostromolták a szirtet. Néha már-már János lábát verdesték. „Leleplezted magad!” – kiáltott a fiú. „Aki a halálba küld engem, az csak maga az ördög lehet!” Szerencsés János ekkor megrázkódott. Visítást hallott a mélyből. Lenézett a hánykolódó tengerre, de nem látott semmit, csak fehér tajtékat és hullámokat. Aztán jobbra-balra tekintett, még föl is állt. Valahol nagyon-nagyon messze egy fekete Buick hörgött a parti úton. Szerencsés János fölállt. Még sohasem látott ilyet. Szeme elé emelte a kezét, aztán eszébe jutott, hogy nem süt már a hold sem... Csak néhány csillag pislákkolt messze a keleti égen. Meg is szédült egy pillanatra. „Leülök” – gondolta, „túl nagy a szél...” és leereszkedett a kemény sziklákra. Érezte, hogy szűrják a hátát az éles kövek. Még akkor is érezte, amikor a nap első sugarai megborzolták az arcát. A felhők nem voltak sehol, és a hangot sem hallotta többet. Csak a kabócák vidám percegését...

 CSOMAGOLUNK!

– Magyarországra megyek a szünetben. – Johnny a kapujuk kilincsét fogta. A hó meg nagy pelyhekben esett.

– Mi itthon töltjük a szentestét – Claire hideg volt és elutasító.

– Mi is itthon leszünk karácsonyeste! – sietett Johnny a válasszal.

– Nem azt mondtad, hogy Magyarországra utazol?

– De csak szenteste után. – Johnny úgy érezte, mintha a hópelyhek megálltak volna a levegőben.

– Matekkal kezdünk? – kérdezte.

– Ühüm – bólintott a kislány.

– Megcsináltad a leckét?

– Ühüm.

– Claire! Mi a baj velem? – Johnny kitört. A kislány eddig lehajtott fejjel állt, és cipője orrával rajzolgatott a frissen hullott fehérségbe. Most felszegte a fejét, homloka közepén pedig megjelent az a régen látott gödröcske, amit Johnny mindig nagyon kedvesnek talált, még úgyis, hogy tudta, ez mindig valami komoly dolgot jelent...

– Ezt neked kellene tudni. Ha úgy kell elmagyarázni, akkor jobb, ha... – Claire beleharapott az ajkába.

– Jobb, ha...?!

– Késő! – Claire megrázta a fejét, aztán hátat fordított. – Késő! – mondta még egyszer a válla fölött, elmenőben.

– Késő?! Mi az, hogy késő?! – kiáltott Johnny, de Claire csak ment némán, és határozottan. Johnny egy darabig nézte, hogyan tűnik el a kislány a hóesésben. Aztán teljes erőből belerúgott a kapujukba.

– „In predam converterere!” Ehhez mit szóltok, jó urak? – Horváti Pál meglobogtatta az oklevelet. – Most már világos, hogy teljesen elment az esze. Vagy e mögött is Garai áll?

– Mit kell fölprédálni?! – érdeklődött Csáktornyai Lackfi István.

– Amit énnám találnak! – A püspök most nyugodt volt. Vészterhesen nyugodt.

– És kicsodáknak kell „prédálniuk”?

– A zágrábi polgároknak.

– Beszélj világosabban, püspök uram! Mi nem tudunk rejtvényt fejteni. – Ezt Szécsi Miklós mondta. Az idős országbíró ősz haja egyenesen állt, akár csak ő maga, ha szólásra emelkedett. De a hangja már halk volt, s bár határozottan beszélt, néha nehezen lehetett megérteni, mit akar közölni az országbíró... Most összeszedte magát, a száját is jobban kitátotta... Hátha világosabban beszél a püspök!

– Azt írja ebben a levélben Erzsébet – kezdett bele Horváti Pál –, hogy megakadályoztam a pápa adószedőjét, név szerint Pensauri Jánost a munkájában. Sőt! Elraboltam tőle a már beszédett adót!

– Honnan írja... Erzsébet? – hörögte az országbíró. Mint tudjuk, nehezére esett a beszéd.

– Kassáról.

– Az elég messze van – szólalt meg most Horváti János, Pál úr bátyja.

– Honnan tudja Erzsébet Kassáról, hogy mi történik Zágráb városában? – tette hozzá. – Legalább harminc nap járóföldnyire innét!

– S ez nem az első levél. – A püspök nem a kérdésre válaszolt. – Bizonyára emlékeztek arra, amelyben minket gonosz lázadóknak nevezett, s fölszólította a polgárságot arra, hogy fogjon el minket, és csukjon börtönbe. További intézkedésig.

– Emlékszünk, hogyan emlékeznénk! – vakarózott unottan Csáktornyai Lackfi István. Hiszen ugyanaznap, amikor minket gonoszoknak hívtak, levelet küldött az én kedves familiárisomnak, Kállay Ubulnak Szabolcsba, hogy ne érintkezzen velem, rebellis urával!

– Azért nekem van egy jó hírem is – mondta most Horváti János.

– Micsoda? Meghalt Garai úr? – tréfálkozott Lackfi.

– Annyira azért nem jó a hír – mosolygott Horváti János. – De gyöngíti a gazember pozícióit.

– Mi az, ami gyöngíteni tudná a kígyót? Hiszen még a címerében is kígyók vannak! – füstölgött Lackfi István.

– Nem lehet mindenkinek hőszerű sárkánya! – replikázott Horváti úr. – Dehogy a lényegre térjek – komolyodott el –, meghalt Orléans-i Lajos, ennek a másiknak a nagybátyja. Annak a másiknak, akivel Máriát próbálják összeházasítani.

CSOMAGOLUNK!

- Hogyan történt? – kérdezte az országbíró.
- Pestis. Nápoly alatt – válaszolta flegmán a kérdezt.
- Ettől még nem esett kútba Mária házasságának terve Valois Lajossal – vélte Lackfi.
- Nem, de mindenesetre meggyengült.
- Akkor most mi lesz? – kérdezte Lackfi. Megyünk Budára, országgyűlésre, vagy nem megyünk?
- Hogy ott fogjanak minket? – kérdezett vissza a püspök. – Teljesen nem ment el az eszem! Egyébként meg: zajlik az nélküünk! Úgy hallottam, Erzsébet két köznemest választott, hogy kiabáljanak ellenünk. Az 1351. évi törvény* megerősítését kérték a mi nevünkben is. Nevetséges!
- Én nem megyek Budára – suttogta az országbíró. – Se Budára, se Visegrádra, se sehová. Amíg okleveleket adnak ki az én nevemben Visegrádon! Skandalum!
- Akkor most mit tegyünk? – kérdezte Csáktornyai Lackfi István.
- Egyelőre várunk – mondta vészjósló hangon a püspök és a tenyerét dörzsölte. – Várunk, mert az idő nekünk dolgozik. Hallottátok? Zsigmond sem bírta tovább Budán, s Vencel bátyjához utazott, hogy segítséget kérjen Magyarország ellen.
- Erzsébet ellen! – csapott az asztalra Lackfi úr.
- Az most majdnem mindegy – vélte Horváti János. Az országban Erzsébet garázdálkodik... Meg persze a szeretője, a nádor!
- Azért ez mégsem mindegy! – morogta az országbíró a tőle telhető legmagasabb hangfekvésben.
- Akkor is várunk kell – mondta a püspök. – Hátha hajlandó velünk tárgyalni a királynő. Ha nem, akkor...
- Akkor? – érdeklődött Lackfi.
- Akkor még mindig hajóra tudok szállni!
- És merre hajóznál püspök uram? – kedélyeskedett Lackfi István, és meglötyögtette a poharát. Csak az alján van némi bor, állapította meg.
- Természetesen Nápolyba! – csapott az asztalra a püspök. – Nápolyba, III. Károlyhoz! Hogy legyen belőle II. Károly, de magyar királyként!

* Az 1351. évi törvény ugyan a köznemesség érdekeit szolgálta (ősiség és kilenced törvénye), ám a köznemesség túlnyomó része a főurak szolgálatában állott. Naivság volt Erzsébettől azt hinni, hogy a köznemesség van olyan erő, amely eldöntheti a hatalmasok küzdelmét.

Tizenharmadik fejezet

A budai várban

Mesélj, hogyan állsz azzal a Garai Klárával?

Simontornyai Lackfi István megvakarta a fejét.

– Leülhetek szentatyám?

– Egy Lackfi mindig leülhet a társaságomban. Legalábbis amíg én vagyok az érsek Esztergom városában – mosolygott Demeter úr.

– Nos, hogy van a szép Garai lány? Úgy tudom, eljegyeztétek egymást.

– Nem jelent az semmit, érsek úr! – Lackfi István legyintett a kezével. Felhő szállt el a homloka előtt, s megpárosodott a tekintete.

– Hogyhogy nem jelent semmit? – hökkent meg az érsek. Az eljegyzés szent dolog!

– Visszatért a régi szerelme. Az a Szerencsés Jancsi.

– No és? Visszajön az a Jancsi, és te rögtön lemondasz a szíved választottjáról!?

– Hát ha az ő szíve mást választott! Én akkor mit sem tehetek.

– Azt mondd, a Garai lány őt szereti? – Az ifjabbik Lackfi elfordult, ne lássa az érsek, hogy kicsordult a könny a szeméből.

– Mindig jó barátja voltam a Lackfi családnak – mondta ekkor az érsek. – Hidd el, segíteni akarok, amikor azt mondom, ne hagyd annyiban!

– Egy dolgot viszont te sem tudsz, érsek úr. – Lackfi István visszafordult és keményen a szemébe nézett Demeter úrnak.

– Mit nem tudok? – csodálkozott amaz.

– Hogy én meg Szerencsés Jánosnak vagyok a jó barátja! – ezzel fölállt és biccentett.

– Megértem fiam – mondta az érsek – a barátság is szent dolog. De akkor te is érts meg engem. Értsd meg, miért nem állok ki egyik párt mellett, miért nem nyilvánítok véleményt Erzsébet ellen sem, és mellette sem!

– Pedig ezért küldtek engem ide...

– Hiába. Ki kell forognia magát a világnak. Erzsébet is megokosodhatik még.

– Kötve hiszem.

– Most menj, István! Imádkozni fogok érted. Meg azért a Szerencsés barátodért is! – és mosolyogva megpaskolta Simontornyai Lackfi István vállát.

– És még valami! – szólt utána az elmenőnek. – Én támogassam a lázadókat, én, aki Máriát megkoronáztam?!

– Nézd, János, én szeretem az egyenes beszédet! Ha nem dolgozol nekem, megöllek. Ha viszont igen, akkor elnyered feleségül Garai Klárát. Ennyi az egész. Holnap reggelig gondolkozhatsz. Reggel, ha fölszállt a nap, két úr fog felkeresni. Amennyiben igenlő a válaszod, tegyél vadgesztenyeágot az ablakodba. Akkor az urak szó nélkül visszafordulnak majd. Ám, ha üres lesz az ablak...

– Akkor? – kérdezte Szerencsés János. Forgács Balázs nem válaszolt. Csak elhúzta a nyaka előtt a kezét.

– Gondolkozz, János úr! – és menni készült.

– S ha most helyben agyonválnálak? – érdeklődött János, és a kardja markolatára tette a kezét. – Senki sem tudná meg, akár el is rejthetnék nálam a padló alatt. Ha bort innék, loccsantanék neked belőle, ne-hogy kiszáradj a föld alatt teljesen!

– Nem ajánlom! – emelte fel az ujját a rókaképű. – A két úr tudja, hol vagyok most. Ha nem térek vissza fertályóra alatt, ők sem várnak holnap reggelig!

– Mindig nagy kártyás voltál, Forgács Balázs! – kiáltott rá a fiú. – De most huszonegyre húztál lapot! – és kirántotta a kardját. A rókaképző ekkor villámgyorsan a szájába tette a két ujját, és fülszaggató hangon füttyentett. János ajtaja nyitva állt, s az ajtóban két állig felfegyverzett férfi jelent meg. János ilyet még sohasem látott. A két alakon csak úgy lógtak a török, kések, hátukon új függött, kezükben görbe kard. És fekete volt a képük, mint a legsötétebb éjszaka.

– Biraz sonra! – rivallt rájuk Balázs, mire a két harcos azonnal eltűnt. Mintha a föld nyelte volna el őket!

– Hát ezek... – hápogott János. – Miféle náció? Miért mondtad nekik, hogy vigyázz, sonka?

– Törökök! – köpött megvetően a rókaképző. – És én törökül utasítottam őket, hogy *biraz sonra!*

– Vagyis?

– Vagyis? *Kicsit később!* Holnap – tette hozzá – napfelkelte után!

– Átnézek Tunnerékhez – mondta nagypapa.

– Szent karácsony napján? – hüledezett Bessy nagyi. Pedig csak féltékeny volt.

– Karácsony délelőttjén. Amikor még csak készülődnek. Viszek egy kis ajándékot Anne Tunnernek.

– Szerintem te ott csak zavarni fogsz! – Nagyi csípőre tette a kezét. – Inkább segíts nekem itthon fát díszíteni.

– Öt percre megyek! Ismered a mondást: rossz szomszédság, török átok! Viszem magammal Johnnyt is.

– Inkább maradnék – mondta Johnny.

– Hogyhogy? – nagypapa hüledezett. – Nem akarod meglátogatni a barátnőd?

– Nem a barátnőm, és nem akarom meglátogatni! – csattant föl Johnny.

– Nem úgy gondoltam – bizonytalanodott el nagypapa.

– Látod? Ő sem megy! Tudja, hogy karácsonykor mindenkinek ott-hon a helye – harsogta nagymama győzedelmesen.

 A BUDAI VÁRBAN

– Öt perc! – könyörgött nagypapa. – Húsvétkor is szoktam.

– A húsvét az más! Az nem családi ünnep! Hanem olyan... locsolós. Nem bánom! Eridj, ha annyira... – enyhült meg végül Bessy nagy, és elgondolkodva nézte Johnnyt, aki szó nélkül nekiállt fát díszíteni. Bebújt a sarokba, a fenyő mögé. „Kérem, tessék csak veszekedni nyugodtan, én csöndben díszítgetek, itt sem vagyok... – mondta a mozdulat – csak szólni ne tessék hozzám!”

– Öt perc és nem több! – szólt Bessy nagy nagypapa után, aki időközben kisettenkedett az ajtón. – Vén kecske! – morogta még. – Udvarol annak az Anne-nek! – És fejcsóválva kiment a konyhába. Johnny körül nézett és kisurrant a fenyő mögül. Föl a szobájába, hogy becsomagolja azt a kis ajándék csokoládét, amit Claire-nek szánt. De átmenni nem akart. Úgy gondolta, fölakasztja a kilincsre. Aztán majd megtalálják. De ő nem megy sehová, amíg nem tudja, hogy mi is a baj ővele!

– Meg kell szöknünk!

– Kell? Miért kell?

– Forró lett a lábam alatt a talaj. Napkeltéig el kell tűnnöm a városból.

– És nekem veled?

– Ha szeretsz.

– Ez zsarolás, Jancsi, nem gondolod? – János nem válaszolt. Bajsát pödörgette, és elnézett valahová Klára mögé. Valahová nagyon messzire.

– Holnap lenne az eljegyzésünk. Maga a királyné húzza az ujjunkra a gyűrűt. Mária tekeri a magyar zászlót a kezünkre, ott lesz az összes lánypajtásom, a nagyurak mind, apám végre beleegyezett és...

– És?

– És akkor te szökni akarsz? Az eljegyzés elől? Talán már nem szeretsz?

– Hogy mondhatsz ilyet!

– Te akarsz elmenni! Pont ma! Öt éve várok erre a napra! Öt hosszú éve!

– Értsd meg... megölnek, ha maradok.

– Ezt most találod ki. Nem hiszek neked! Ki akar megölni téged?

– Forgács Balázs.

– De hiszen te vágta fejbe majdnem egy évvel ezelőtt! Nem te vagy az erősebb?

– Most nem, Klára, most nem!

– Nehéz elhinni...

– Pedig így van! Szöknünk kell, de azonnal, különben baj lesz.

– Én maradok. Nem szaladok el a saját eljegyzésem elől!

– Sajnálom. Akkor egyedül megyek.

– Ez az utolsó szavad?

– Ez. – Klára szó nélkül fordult ki Szerencsés János szobájának az ajtaján. A fiú joggal hitte, nem látja soha többé. Aztán egy jó óra múlva kopogást hallott. Félve nyitotta ki, hátha máris a fegyveresek... De csak egy fiatal legényke állt ott, tarisznyával az oldalán, kezében kis batyu.

– Hát te ki vagy? – kérdezte csodálkozva.

– Szerencsés János barátja – hallotta az ismerős hangot. – A nevem Garai Károly – hajolt meg a másik –, és azért jöttem, hogy elkísérjem János urat erre a hosszú útra. Megvédjem az útonállóktól, segísem a bajban. – És levette a sapkáját. Garai Károly vállára hosszú szőke hajzuhatag omlott. János már tudta, hogy nem Károly a neve az éjszakai látogatónak. És azt szintén tudta, hogy a férfiruhában belépő idegen voltaképpen: lány! Máskülönből miért csókolta volna annyira erősen?

Már a repülőn ültek, s még mindig az a kínos telefonbeszélgetés járt az eszében, amit Claire-rel folytatott. Hogy miért nem jön át, ha már ajándékot küldött. És ha már ő, vagyis Claire megköszönte. Anne néni szintén szívesen látná. És akkor Johnny megkérdezte, hogy Claire bátyjai otthon vannak-e. Mert akkor nem megy. És a kislány a kagylóban hosszan hallgatott. Johnny még nagyképűen hozzátette, hogy „azokkal ő nem szív egy levegőt!”, és hiába nőtt a hallgatás, még mindig nem esett le neki, hogy a gyávaságról valahogyan egészen másképp vélekedett nem is annyira régen...

„– Ha nem, hát nem...” – mondta még Claire. – „Azért kösz” – tette hozzá, és lerakta a kagylót. Johnnynak már akkor gyanús volt valami,

de a szülők karattyoltak, csomagolj kisfiam, meg ilyesmi, nem volt ideje saját magával tisztába tenni ezt a dolgot... Most viszont a repülőn, még fájóban köszönt vissza a végig nem beszélt telefonbeszélgetés, melynek csak egy konklúziója maradt: Johnny gyáva! „Gyáva vagyok, gyáva...” – ismételte magában, és felderengett előtte az egy évvel ezelőtti kisfiú, aki azért volt képes Szását legyőzni, mert megtanulta, hogy bizonyos helyzetekben senki sem lehet gyáva... Hogy a gyávaság a legnagyobb bűn, nagyobb, mint a hazudozás például, mert annak is az előbbi az okozója. S, hogy a magyarok sohasem... De itt már könny futott a szemébe, és merőn bámult kifelé a repülőgép picinyke ablakán, nehogy a szülei észrevegyék, hogy sír. Úgyhogy elég bánatosan indult ez az utazás. Még szerencse, hogy egy repülőn annyi minden történik, hogy hamar elterelődött a figyelve saját bánatáról. Különösen az volt érdekes, hogy délben szálltak fel, s szinte perceken belül este lett, s a hat-hét órás repülőút végén éjfélkor érkeztek Londonba.

– A föld nyugatról keletre forog – magyarázta apu. Ezért látjuk úgy, hogy a nap keleten kel, és nyugaton megy le. S ha nagy sebességgel repülünk kelet felé, gyorsabban tűnik el a nap a másik égbolton.

– Visszafelé pedig végig sütni fog! – bólogatott Johnny.

– Ha nappal indulnánk, igen. De egy esti géppel utazunk, így végig sötétben repülünk majd.

– Viszont kétszer annyit lehet aludni – vélte anyu, aki szintén most repült először a tengerentúlra, akárcsak Johnny.

London szép volt az esti fényekben, Johnny már-már menet közben elbóbiskolt, ahogy sétáltak a taxik felé. Aztán egy pillanat alatt teljesen felébredt. Az állomáson megszólalásig ugyanolyan fekete autók ácsorogtak, mint amit álmában látott! Igaz, egyik sem volt Buick, de mind olyan régi típusú, bogárhátú autó... Szinte földbegyökerezett a lába, mikor megpillantotta őket! S várta, hogy az első taxiból kilép egy olyan langaléta hosszú, a hideg ellenére szalmakalapban, meg egy kövér, bricseszenben.

A sofőr természetesen nem volt se hosszú, se kövér, viszont kedélyesen beszédes. Mindjárt elmesélte, hogy ő Pakisztánból érkezett Lon-

donba szerencsét próbálni, és udvariasan érdeklődött, honnan jönnek Johnnyék, és hová tartanak.

– Magyarországra – felelte apu, és Johnnyra kacsintott.

– Magyarország? – kérdezte a taxis. – Sohasem hallottam róla.

– Kis ország, Közép-Európában – mondta anyu. – Elég szomorú a története...

Johnny felkapta a fejét. Még hogy szomorú?! S anyu mit tud minderről? Hiszen ő nem is magyar!

– Hát igen, sokan elfoglalták a huszadik században. Területének nagy részét elveszítette, volt német megszállás, meg orosz... – apu hosszas fejtegetésbe bonyolódott. Johnny meg úgy érezte, egyre mérgesebb. „Hát Nagy Lajos?!“ – gondolta. De valahogy mégsem akarózott megszólalni. S mikor végre megérkeztek a szállodához, s a mosolygós pakisztáni kinyitotta a csomagtartót, meglátta, hogy apu borotválkozás utáni arcszesze kifolyt és eláztatta az összes csomagot, s a bőrröndök ragacsosak lettek tőle, akár a gyanta a fenyőfák törzsén; hát akkor, ha nem is mondta ki, mert udvarias sofőr volt, s szeretett volna még hosszú éveig Londonban dolgozni, hogy messze földön maradt családjának minél több pénzt küldhessen haza –, szóval akkor a sofőr arcán világosan látszott a felismerés, hogy már egészen pontosan érti, miért oly szerencsétlen népek ezek a... ezek a magyarok. Akikről most hallott életében először.

– Sokat beszélgettem Máriával.

– A királynővel? – kérdezte János. Lankás dombok között lovagoltak, a távolban hatalmas víztükör. A nap már lemenőben, ideje lett volna szállás után nézni. De valamiért olyan szép volt ez az őszi este, hogy nem volt kedvük betérni egyetlen faluba sem. Persze a kérdezősködés sem hiányzott, János jobb szeretett volna egy elhagyott malmot, vagy udvarházat találni, ahol nem gyűlik össze a falu népe, nem kell a sok kíváncsi szájtátit kitalált mesékkel traktálni, hanem zavartalanul indulhatnak tovább másnap reggel.

– Nagyon kedves lány. Irigyelt engem.

– Miattam? – kérdezte János.

– Miattad. – Tegnap még Klára feltehetően gunyorosan válaszolt volna valami ilyesmit, hogy mit képzelsz, ne vágj fel stb. Most meg: miattad. János úgy érezte, mintha bársonyszőnyegbe burkolták volna a lelkét, s a napszállta nyugodt derűje örökké tartana. Szeretett volna örökké így lovagolni a kellemes nyárutóban Klárával az oldalán. Szerette volna, ha örökké tart a pillanat...

– Nem igazán kedveli Zsigmondot. Ámbár az utóbbi időben egyre jobban. De azt hiszem, csak azért, mert Erzsébet annyira gyűlöli.

– Zsigmondot?

Klára csak hümmögött válaszképpen.

– Vajon miért?

– Nem tudom. Ellenben a kishúga, Hedvig fülíg szerelmes.

– A bajor hercegre.

– Abba bizony. Viszont... – és Klára titokzatos mosollyal Jánosra nézett.

– Viszont?

– Viszont Hedvigbe, a legújabb hírek szerint szintén szerelmes lett még valaki.

– Kicsoda? – Jánost nem érintette nagyon mélyen az udvari pletyka. De szerette hallgatni a meleg hangot, s azt is észrevette, hogyan változik meg ez a hangocska, ha idegenekkel beszél. Azokkal nem olyan kedves...

– Nagyon nagy úr az, aki szemet vetett a csodaszép Hedvigre.

– Tényleg annyira szép?

– Madonna arcú. Bőre fehér, mint a hó.

– Haja fekete, mint ében, arca piros, akár a vér.

– Hé, ez nem a mesebeli hercegnő! Szőke a haja.

– Akkor nem is szép – incselkedett a fiú. – Mi lenne, ha itt éjszakáznánk, a mezőn?

– Én is szőke vagyok!

– Nem is vagy olyan szép!

– Milyen szép?! Mint kicsoda? – Klára megállította a lovát, és csípőre

tette a kezét. Kipirosodott az arca a színlelt méregtől. Vagy nem is színlelte?

– Mint Garai Klára! – vigyorgott János. Hiszen te csak egy fiú vagy! Valami Károly, ha jól értettem? – és megsarkantyúzta a lovát.

– Na megállj csak! – kiáltotta utána a lány. – Várhatod, amíg... – de János ezt már nem hallotta, oly sebesen nyargalt. Néha ugyan hátra-nézett, követi-e? S mikor látta, hogy csak duzzogva poroszkál, visszafordult.

– Ki az az úr, aki szemet vetett Hedvigre? – kérdezte, mikor visszaért hozzá.

– Meddig megyünk még? – nyűgösködött Klára.

– Ha nem mondd meg, egész éjszaka lovagolni fogunk.

– Szeretek éjszaka lovagolni! – játszott a lány. Mintha nem is ő akart volna megpihenni fél perccel ezelőtt.

– Én viszont nem – komorodott el János. Erre viszont Klárának kellett kacagnia egyet.

– Én szép lovagom! – mondta. – Nem te fenyegetőztél az imént? „Egész éjszaka lovagolni fogunk!” – elváltoztatta a hangját, ahogy a fiút utánozta.

– Jól van, jól! – törődött bele János. – Jó lesz ez a hely? – és lecsusszant a lováról. Elhagyott kunyhó állt a parti nádas mellett. Előtte kihűlt hamu. Látszott, hogy régen nem járhattak itt.

– Jagelló Ulászló! – rikkantotta Klára, és ő is leugrott a lóról.

– A litván nagyfejedelem? – Jánosnak még a szája is nyitva maradt a csodálkozástól.

– Jaj de szép vagy így! – nevetett a lány, és a gödröcske a homloka közepéről mintha átköltözött volna az arcára. És megduplázódott, természetesen.

– Nyugodtan becsukhatod a szád – tette hozzá. – Még a keresztet is hajlandó lenne őerte felvenni.

– Ha hozzáadják Hedviget?

– Ahogyan mondd. De nézzük meg, milyen belülről a palotánk! – És oly kedvesen mosolygott, hogy a fiú rögtön elfelejtett mindenféle ko-

ronás herceget és fejedelmet, Hedviget és Jagellót, és már megint csak egy arccskát látott maga előtt; még akkor is ezt látta, ha behunyta a szemét. Tulajdonképpen ébren is álmodott...

– Azt hitted, hogy el tudsz repülni előlem? Szása papa elől nem lehet elmenekülni! Én a föld alatt is megtalálalak. – Johnny kinyitotta a szemét, Szása eltűnt, a felkelő téli nap pedig megvilágította a királyi várat a Duna túloldalán. Nem igazán ilyennek képzelte, s bár gyönyörű a fekvése, ezzel a kupolával nem úgy néz ki, mint egy középkori királyi vár. Aztán apu elmagyarázta, hányszor rombolták le, hányszor ment tönkre, és építették újra az évszázadok során.

– Mindenesetre sokkal impozánsabb – vélte apu –, mint a szinte tökéletesen megmaradt, ám aprócska Tower a City felhőkarcoló óriásai alatt.

Az ám, London! Bár csak egy napjuk volt körülnézni, elég rendszeren körberohangáltak. A National Galleryre nem maradt idejük, a Britishbe is csak éppen bekukkantottak. Ott viszont Johnnynak a tömérdek asszír oroszánvadász király láttán megint eszébe jutott a gyávaság.

– „Viszek Claire-nek ezekről képeket!” – döntötte el. Biztosan tetszenek majd neki...

Aztán észre sem vette, s már megint repült, ezúttal sokkal rövidebb ideig. Odafentről megcsodálhatta az Alpok havas csúcsait, hamarosan azonban csak egy nagy szürke paplant látott, amibe lassan, de biztosan beleereszkedtek. Budapest szintén szürke volt, ködös és hideg. Most viszont, ahogy felébredt, sütött a nap. A Dunán jégtáblák úszkáltak, mókás sirályok tutajoztak rajtuk. Johnny orra előtt a Lánchíd feszített, a túloldalon pedig felismerni vélte a halászház bástyáját.

– Nekik kellett védeni a bástyákat az ellenségtől – magyarázta apu.

– De miért csak nekik? Miért nincs például csizmadiabástya vagy vadászbástya?

– Csizmadia talán volt, de nem maradt fenn a neve. Vadászni pedig csak az uraknak lehetett, ezt te is tudod.

Kibújt az ágyból, nagyot nyújtózkodott, és arra gondolt, vajon mit csinálnak aznap. Mindenesetre apu még a reggelinél is titokzatosko-

dott, csak annyit volt hajlandó elárulni, hogy ma este nem biztos, hogy Budapesten alszanak, pakoljon össze mindent, amire szüksége van éjszakára. A szállodából kilépve apu rögtön odament egy autóhoz és kinyitotta. Johnny álmélkodott:

- Hát ez? Loptad? – kérdezte.
- Na de fiam! Béreltem! – és felnevetett.
- Hová utazunk?
- Titok.

Johnny kezdte megszokni a titkokat. Nem kérdezősködött hát, hanem hátradőlt az ülésen a szülei mögött, és elszenderedett. Csak akkor nyíltak ki a szemei, amikor az autó döccenve megállt egy szűk utcácskában.

– Innen gyalog megyünk – mondta apu és elindultak a ropogós hóban. Johnnynak alig maradt ideje körülnézni, mert a fák csupasz ágai között szinte egy pillanat alatt tárult fel a hatalmas, négytornyú lovagvár képe! Olyan nagy váré, amilyen nagyot Johnny ébren még sohasem látott!

Tizennegyedik fejezet

Csak egy legény van

És tudod már, hogy merre menekülünk? Vagy csak vágózunk az orunk után?

– Hát... Akinek csinos orra van, az jó felé menekül.

– S akinek nincs?

– Az magára vessen! – és nevettek. Így múltatták az időt, miközben a somogyi dombok között száguldottak, mindig csak dél felé. Üldözőknek nyomát se látták, s János arra gondolt, bárcsak örökké tartana ez az utazás...

– Fel akarom keresni a pécsváradi gvárdiánt – mondta egyszer.

– Hogy összeadjon bennünket? – kérdezte a lány.

– Dehogyan! Eszem ágában sincs ilyesmi... Valaki azt mondta, hogy nagyon érdekeseket tud mesélni az apát úr.

– Szóval csak ezért! Hogy a meséit hallgassad.

– Lehet, hogy téged is ott hagylak nála. – János előrenézett lovaglás közben, és igyekezett komoly képet vágni. Azért egy hamiskás vonal csak előbújt az arcán.

– És te hová lovagolsz azután nélkülem?

– Simontornyára megyek, Lackfi Istvánhoz. Régi cimborám. Elborozgatunk majd a hosszú téli estéken. Ha unjuk magunkat, zenészeket hívatunk meg lányokat.

– Jól van – mondta Klára. – Akkor én most visszafordulok. Régen tet-

 CSAK EGY LEGÉNY VAN

szik nekem egy fiú ott fent a budai várban! Addig ti nyugodtan szórakozhattok a lányokkal Simontornyán!

Így kötekedtek egymással, s persze Klára is tudta, hogy nincsenek semmiféle lányok, s János, hogy nincs más fiú Buda várában. Csak egy volt, s az az egy most itt üget Klára mellett. De a gárdiánra tényleg kíváncsi volt. S miért ne ugorhatna be hozzá Simontornyára menet? Ha tényleg annyira érdekesekeket mesél, mint ahogy azt István említette. S megsarkantyúzta a lovát.

– Délre utazom, lecsillapítani a lázadókat!

– Egyedül?

– Nem. Velem jönnek a lányaim.

– Én is veled megyek.

– Meg tudom magam védeni.

– Egy gyenge nő a Horvátiakkal szemben? Kétkedem.

– Pedig most nem jöhetsz velem nádor uram! Most semmiképpen sem. Fontosabb küldetést szántam neked.

– Csak nem azt, hogy tárgyaljak Tvartkóval? – A nádor úgy tett, mint aki nem ért semmit, de fel van háborodva. – Boszniába utazzak, amíg a királynőm bajban van?

– Egy darabig mehetünk együtt – vont a vállát Erzsébet. A nádor elgondolkodott. „Tényleg jó ez az ellenkezéssel taktika. Magam már régen tervezem, hogy felveszem a kapcsolatot ezzel a Tvartkóval”.

– Emlékszel a cigányasszonyra? – kérdezte hirtelen Erzsébet. A nádor megborzongott.

– Beállt a jég – mutatott ki a Dunára a királynő.

– Emlékszem. Hamarosan átjönnek a jégen a kalmárok.

– Hadd jöjjenek. Vajon mit jószolt volna, ha megvárjuk...

– Meleg források vannak a Gellért-hegy lábánál. Szólni kéne, hogy arra ne menjenek.

– Állíttass lándzsásokat!

– Gondolod, sikerül?

– Tárgyalni?

– Azt mondta, valami borzasztót lát a tenyeremben. – A nádor a kezét dörzsölgette. Kisvártatva eszébe jutott még valami:

– Vigyáznod kell, a Lackfiak szintén ott lesznek – mondta.

– Talán megtalálom a lányodat – felelte a királynő.

– Talán én találok meg a lányomat!

– Szerelmes – mondta Erzsébet és ettől a gondolattól felélénkült egy kissé. Igencsak enervált volt ez a beszélgetés.

– Szeretném, ha Forgács Balázs velem tartana – mondta a nádor komor képpel.

– Balázssal sem találok meg könnyebben a lányodat. Szó sem lehet róla, hogy veled menjen! A szökés után egy álló hétig üldözte őket, váltott lovakkal, mégsem sikerült utolérnie azt a Szerencsés Jánost!

– A diósgyőri vár! – suttozta Johnny maga elé.

– Mutatok valamit – mondta apu és megfogta a fiú karját.

– Mielőtt elszaladsz... – és vonszolni kezdte jobbra, egy magányosan álló ház felé. Kis kapun kellett átmenni, és máris jókora bokor előtt álltak. A bokor mellett kőtábla, rajta felirat. Johnny csodálkozva olvasta: *„Hatszáz éven át havakat, szeleket láttam és fészeknek zengedező madarait hallgattam, nem halok meg, törzsemből kizöldülni látsz majd, és az örök Magyarország jövőjét éneklek.”*

– Mi ez? – kérdezte Johnny, de mintha valami kaparni kezdte volna a torkát.

– Ez Mária mogyorófája.

– Nagy Lajos lányáé? De hiszen ez csak egy bokor!

– Mindig újra nő. Már hatszáz éve... Ezért nem volt igaza anyunak a repülőtéren, amikor azt mondta a taxisnak, hogy szerencsétlen nép a magyar. Érted?

– Azt hiszem... – Még álltak egy percre a fa előtt a csöndben, de a fiú már pillantgatott kifelé. Hiszen ez a diósgyőri vár....!

– Menj csak előre! – biztatta anyu. – Mi addig sétálgatunk idekint. Johnynak nem kellett kétszer mondani. Átrohant a hídon, felszaladt a lépcsőkön, és már bent is volt a négy torony övezte udvaron. A vár

teljesen üres volt ezen a hideg, téli napon. „Ha akarják, szívesen megmutatjuk a panoptikumot” – mondták a kapuban – „nézzenek csak körül szép nyugodtan, és szóljanak, ha úgy vélik, mindent láttak már...”

Johnny pedig mindent látni akart, s úgy vélte, vagy inkább érezte, hogy ez egyedül is menni fog... Mindenesetre, amint fölszaladt a jobb oldali bástyára, egyre inkább elfogta az a különös érzés, hogy járt már itt valamikor. Hevesebben vert a szíve, tüdejét teleszívta a friss téli levegővel. Felnézett az égre, varjak köröztek odafent és csúnyán károgtak. Nem tudta miért, de eszébe jutott Claire, a károgról pedig Harry, Harryról meg az, hogy ő, Johnny mennyire megijedt egy kis kárográstól. „A gyávaság a legnagyobb bűn!” – jutott az eszébe és mosolyogni kezdett. Aztán meg nevetni. Így találtak rá a szülei, ahogy a bástya lépcsőjén kacagva, nevetve ugrált lefelé. „Érdemes volt eljönni” – néztek egymásra. És ők is nevettek. Összeakaszkodva és boldogan.

Pécsváradon régi cimborákba botlottak. Itt időzött Péter úr és Géza úr, azonfelül egy bivalyerejű öreg vitéz: Toldi Miklós! Nagyon megörültek a szerelmeseknek, csapra vertek néhány hordó bort, és egy egész ökröt megsütöttek az apátság udvarán. A mulatozásban részt vett Gergely apát, a pécsváradi gvardián is. Utóbbi azonban – akárcsak a szerzetesek többsége – csak módjával fogyasztott az erős Pécs környéki borokból. Különös, megnyerő személyiség volt ez a Gergely apát, nem véletlenül emlegette őt Lackfi István okos emberként. Az ötvenes éveit taposta, de vonásai lágyak voltak és jóságosak. Apró szeméit élénken forgatta, és nagyon, de nagyon hasonlított valakire... Legalábbis János így gondolta. Valakire, akivel sok időt töltött... De hol is? Jánost zavarta a dolog, hogy nem tudta saját magában helyére tenni Gergely apátot. Még szerencse, hogy maga mellett tudhatta Klárát, akiből csak úgy ragyogott a kedvesség! Mindenkinek juttatott belőle, mindenkinek volt egy mosolya, jó szava, s a barátok úgy vélték, soha nem érzett szeretet árasztja el a kolostor ódon falait.

János büszke volt rá, s igyekezett elfelejteni újra fel-feltámadó zavaros érzéseit. Azokat az érzéseket, amik nem jelentkeztek azóta, hogy visszatért Franciaországból.

– A nádor az oka minden bajnak, anyám!

– Micsoda?! Hogy beszélhetsz...

– Nem ő akarta, hogy Forgács Balázst arany-sarkantyús lovaggá nevezzem ki? Hogy eltávolítsd a Czudarokat? Hogy leválsad Csáktornyai Lackfi Istvánt, meg Miklós bácsit, az országbíró?

– Nem ő akarta! Ha nagyon érdekel, én akartam! Itt minden úgy történik, ahogy én akarom!

– Egyáltalán nem úgy tűnik. S ezzel a véleményemmel nem vagyok egyedül.

– Ne mondd! Hányan vagytok még ezzel a véleménnyel?

– Hát... Hedvig az egy. Meg én, az kettő. Ezenkívül még a Horvátok...

– Ki ne ejtsd a nevük! Lázadó, koszos kutya valamennyi! Tárgyalni megyek velük, de nem azért, mintha igazuk lenne! Mindenki ellenem van, azért! Csak a nádorra számíthatok! Már a lányaim is...

– Mit gondolsz, miért vannak ellened? Az összes urat sikerült magadra haragítanod!

– Kivéve a nádort és az ő híveit!

– Szép kis kompánia!

– Nem tűröm, hogy így beszélj!

– Nem tűröd, nem tűröd! Én meg nem tűröm, hogy engem csak úgy kiházásíts! Egyszer már eljegyeztek Zsigmonddal apámuram akaratára szerint! Akkor meg mit akartok a franciákkal?! És nekem nem is tetszik az a Lajos!

– Csak képen láttad. És eddig Zsigmondot sem szeretted.

– De már szeretem! Ő az én választottam! És különben is! – Mária duzzogott.

– Hogyhogy különben is? Nézd, kislányom – Erzsébet kezdett megnyugodni –, ez a francia esküvő valószínűleg kútba esik.

 CSAK EGY LEGÉNY VAN

– És Hedvig esküvője? Meglátta őt az a gonosz pogány... Hiába jött vissza közénk Budára, Krakkóban fog uralkodni. És ott nem tudjuk megvédeni attól a Jagellótól!

– Lehet, hogy nem is kell – töprengett Erzsébet félhangosan.

– Micsoda?! – kiabált Mária. – Hedvig szerelmes Vilmosba! És Vilmos szintén! Miért nem kell őket megvédeni?!

– Nem mindig történnek úgy a dolgok, ahogy mi szeretnénk.

– Én úgy látom, soha nem úgy történnek! – Mária teljesen elkeseredett. – Visszavonulok... amúgy ott jön a szerelmed, anyám! – és választ sem várva, kiviharzott a szekszárdi palota lovagtermének ajtaján. Oda-kint pedig tényleg a nádor csörtetett. És majdnem beleütközött Máriába.

– Képzeljétek nekem kellett Budán nyilatkoznom! – csapott az asztalra Géza úr, nem messze innen, Pécsváradon. – Meg ennek a szerencsétlennek itt –, bökött a kupájával Péter felé, hogy kilocsant belőle a szekszárdi vörös. Áttértek erre, megcsömörlöttek a nehéz pécsi boroktól.

– Micsoda? Nyilatkoznod kellett? És miről? – érdeklődött Toldi Miklós.

– Az 1351. évi törvény megerősítését kellett kérnem Máriától. Erzsébet akarta... Nem tudom, mire gondolhatott, mert az oklevél, amiben Mária a megerősítést jóváhagyta, már előre készen állt...

– Azt mondod, olyasmit kértek tőled, ami már meg volt írva? – hitetlenkedett Simontornyai Lackfi István, aki mikor hírért vette a pécsvárad-i mulatozásnak, rögtön lóra kapott, hogy keblére ölelje rég nem látott cimboráit.

– Pontosan – felelte Géza úr.

– És vajon miért volt erre szükség? – kérdezte Szerencsés János.

– Nem tudom – vakarózott Géza úr. – Dehogy tejjben-vajban fürösztöttek minket, az biztos.

– Lesték a kívánságomat! – rőfögött közbe Péter úr tele szájjal.

– Legalább nyeld le, mielőtt megszólalsz! – förmedt rá Géza úr.

– Semmilyen elképzelésetek sincs? – firtatta tovább az ifjabbik Lackfi.

– Szerencsére nem kell már ezen rágódnunk – mondta Péter úr és csuklott egy nagyot.

- S így megmaradhatsz a pecsenyédnél! – gúnyolódott Géza úr.
- Nekem lenne egy gondolatom – szólalt most meg a gvárdián, aki eddig csak csendben figyelte a mulatozókat.
- Halljuk, halljuk! – kiabálták kórusban a többiek.
- Szövetségeseket keresett a királynő – mondta Gergely apát, és apó szemével körbefirtatta a társaságot.
- Szövetségeseket?! – döbrent meg Géza úr. – Bennünk? És ki ellen?
- Hogy ki ellen, az világos. A Horvátiak ellen és a Lackfiak ellen. Szécsi Miklós ellen. Az egész magyar világ ellen, ha jobban tetszik. És arra gondolt, hogy talán a köznemesek... De már a budai tartózkodásokat alatt rájött, hogy mellé nyúlt. Hogy ti nem bírjátok megvédeni őt...
- Ha meg is akarnánk! Lackfi úr régi jó barátunk! – kiáltott Géza úr.
- Soha nem tennénk ellene!
- Nono! – szólalt meg az ifjabbik Lackfi. – Hallottam egyet, s mást a ti viselt dolgaitokról! Nem írnám alá, amit mondasz!
- Az, amire te gondolsz, főlovász uram, régen volt, igaz sem volt talán! – rázta a fejét Géza úr. – Meg aztán minek felszakítani a sebeket?
- János a beszélgetésnek ebben a pillanatában jött rá, hogy kire hasonlít oly nagyon a gvárdián. Egy öreg harcosra, akit legalább öt éve nem látott. Az idősebb Fortunate lovagra!

Tizenötödik fejezet

Hol lakik Jezabel?

Ez itt a királynő bástyája – magyarázta Johnny izgatottan.

– Hogyhogy a királynő bástyája? Honnan tudod? – Johnny szülei egymás szavába vágtak.

– Hát nem az egész bástya, hanem a teteje. A lakótorony. Itt lakott a királyné. Ott van a véceje, nézzétek meg, ha nem hisztek nekem. – És Johnny egy a falból kiálló kőből készült félkörívre mutatott.

– Jó, jó, elhiszük – mosolygott Johnny édesanyja. – De tényleg, honnan tudod te mindezt?

– Nem tudom – vont a vállát a fiú. – Érzem.

– Most azonnal utazz el Tvartkóhoz, az unokatestvéremhez! Köss vele egyezséget, mert már a lányaim sem bíznak bennem. Mindenki ellem fordult!

– Dehogy, királynőm, dehogy... Ne nyugtalankodj...

– Ezt már sokszor hallottam, Garai úr! Hogy ne nyugtalankodjak! Azonnal ülj lóra! Addig én Pozsega várába megyek tárgyalni az ellenzékkal.

– A Lackfiakkal?

– És a Horvátiakkal.

HOL LAKIK JEZABEL?

- Abban a bástyában pedig a király lakott.
- Nagy Lajos?
- Ő építtette a diósgyőri várat...
- És a két bástya között... Johnny megállt a beszédben. Hirtelen szőke hajú lányt látott maga előtt, s a lány a gyilokfolyosón* futott végig a két bástya között. Repdesett a haja a tavaszi napsütésben, és mintha...
- Mi van a két bástya között? – érdeklődött apu. – Miért hagytad abba?
- Azt hittem bástyasétány. De ez oly vékony, hogy nem lehet más, csak gyilokfolyosó.
- Az meg mi? – kérdezte anyu. De Johnny nem válaszolt. Csak mesztgette a szemeit a hideg téli napsütésben, és egyre jobban látta abban a másik tavasziban, hogy annak a lánynak... Nos, annak a lánynak egy gödröcske van a homlokán!
- Sikerült megegyeznem Tvartkóval.
- Ne örülj annyira, Miklós!
- Miért ne örüljek? Kedves barátjának és komájának nevezett, hűséget fogadott nekem, és megígérte, hogy minden ellenfelemmel szemben megvéd.
- Kivétel nélkül? – kérdezte a királyné.
- Erzsébet, Mária és Hedvig királynők kivételével.
- Ebben a sorrendben?
- Ebben a sorrendben. Ebből is látszik, ki hordja a koronát ma Magyarországon.
- Természetesen a lányom, Mária.
- Nézd, királynőm – sóhajtott a nádor. – Egymás közt vagyunk. Most nem kell megjátszanod magad!
- Megjátszanom magam? Nem tudod, mit beszélsz! Le kell, hogy váltsalak!
- Engem?
- Naná, a római pápát!

Aztán csak lementek a panoptikumba.

Fiatal fiú vezette őket, alig lehetett pár évvel idősebb Johnnynál.

A panoptikum föld alatti folyosóra emlékeztetett, melyből kamrácskák nyíltak. Johnnynak legjobban az a jelenet tetszett, amikor egy magyar utazó eljutott abba a titokzatos írországi barlangba, melynek mérges gázaitól mindenféle szörnyeket fantáziál az ember. Már, ha életben marad... A magyar megúsza, és aztán itthon elmesélte a pokolbéli szörnyeket.

Az utolsó kamránál azonban furcsa dolog történt. Abban maga Lajos király viaszfigurája üldögélt, fogadta a velencei követeket, hogy aláírják azt a bizonyos békét, amiről Johnny is sokat hallott. Mindez itt történt Diósgyőrben, s Lajos mellett természetesen ott ült a felesége, Erzsébet királyné. A fiú pedig magyarul mondta el a magyarázatokot, hogy hétezer aranyat kellett a velenceieknek fizetniük, meg mindennap fölvonni a magyar zászlót a Szent Márk téren; Johnny jól értette a nyelvet, eleget gyakorolták nagypapával odahaza. Még válaszolgatni is tudott, míg apu inkább csak értette, anyunak pedig fordítani kellett. Szóval épp itt tartottak, s akkor az idegen fiú egyszer csak azt mondta, hogy „Lajos király mellett ott ül a felesége, Elisabeth királyné”. Johnnyban mintha megmozdult volna valami.

– Jezabel – mondta, maga sem értve, honnan, agyának melyik mély rétegéből tört elő ez a szó. – Jezabel – mondta ismét. – Vagy Erzsébet. De semmiképpen sem Elisabeth! És Johnny most határozottan látja, hogy a viaszfigura rákacsint. És talán még int is a kezével...

– Hogyhogy le kell váltanod?!

– Nem leszel többé nádor. Egyszerű, nem?

– És akkor ki lesz a nádor énhelyettem?

– Nem mindegy? Nem te leszel, ez itt a lényeg!

– Talán mégsem most kellene. Mikor ennyire sikeresen tértem vissza.

– Tvirtkótól. Nagy dolog, mondhatom.

– Erzsébet! Minden nagy dolog, ami sikerül! De jó lenne, ha elmondanád, mi történt itt, Pozsegavárott! Amíg én távol voltam.

HOL LAKIK JEZABEL?

- Azt mondták, egyenetlenség támadt. És meghasonlás.
- Kikkel?!
- Inkább, hogy kik között?
- Hát akkor ezt mondd! – A nádor fáradtnak tűnt ezen a napon. Bort kért. Felhajtotta a szekszárdit, a királyné várt, amíg kiürül a pohár. Aztán belekezdett:
  - Természetesen egyfelől a királynők, vagyis Mária és én, valamint a nagyurak, tehát Csáktornyai Lackfi István volt vajda, Simontornyai Lackfi István főlovászmester, Szécsi Miklós volt országbíró...
  - Jó, jó, ne is folytasd! Valamint a Horvátiak! Tudjuk az egész mesét, nem kell a francia házasság stb. Azt mondd, mire jutottatok.
  - Hát... – rebeget Erzsébet kacéran. – Nem sokra. Két dolog biztos. Az egyik, hogy Garai Miklós nádor a főbűnös, és a főbűnösnek választott országos bíróság elé kell állnia.
  - Ez jó – mondta a nádor. – Akkor mégsem kell engem leváltani.
  - Nem most. Nem rögtön. De előbb-utóbb.
  - Addig időt nyerhetünk. Nyélbe üthetjük a francia házasságot is.
  - Talán – Erzsébet elgondolkodott.
  - És a másik?
  - A másik? Zsigmond betört az országba.
  - Micsoda? – a nádor kiejtette a kupát a kezéből.
  - Lehet, hogy mégsem kellett volna téged Tvardkóhoz küldjelek. Rosszat tett neked a déli levegő.
  - Erzsébet, tudod, hogy szeretlek. Ne gúnyolódj, légy szíves. Honnan sejthettem volna a messzi Boszniában, hogy mi történik északon? Mert, ugye Zsigmond onnan tört be, s nem déli irányból.
  - Onnan, onnan. S ezt megelőzve, mi az urakkal egyetértésben levelet küldtünk Pozsony városának, hogy mindenképpen maradjon meg a hűségünkön.
  - És ők? Mit feleltek?
  - Kétségbeesett válaszlevelükből világosan kiolvasható, hogy hűségesek szeretnének maradni, csak azt nem tudják, mi módon. Hiszen 600 lándzsás és 4000 gyalogos betörése várható.

- Akkor most Zsigmond betört, vagy nem tört be?
- Feltehetőleg már megtette. Megnyerte rokonait, a morva őrgrófókat is, hogy segítsenek neki.
- És mi? Mi mit tesszünk? Azonnal támadni kell!
- És ki legyen a fővezér, Miklós? Erre nem gondoltál?
- Hát én! – kiáltott önérzetesen a nádor.
- A főbűnös? Aki miatt egyetlenség támadt? És meghasonlás?
- Azt hiszem, kezdem érteni – vakarózott a nádor.
- Na látod. És én – egy nő Magyarországon – én sem lehetek fővezér.
- Akkor mit tegyünk?
- Minél gyorsabban nyélbe kell ütnünk a francia házasságot! Ha Valois Lajos lesz a király, akkor kiveri innen Zsigmondot egy perc alatt.
- És mit szólnak a konzervatívok? A Lackfiak? Meg az öreg Szécsi?
- Nekik mindegy, ki lesz a király. Csak férfi legyen végre, nem holmi gyenge asszonyszemély – ironizált Erzsébet.
- És a Horvátiak?
- Természetesen nem örülnek majd. Sőt, már azt is felvetették, hogy a nápolyi király, III. Károly kiskorú fiát összeházasítják Máriával.
- És Mária? Ő mit szeretne?
- Mária? Ezt a Zsigmondot!
- Ezért is kell sietnünk! Indítsunk azonnal követségeket Franciaországba! Hozzuk ide Valois Lajost, uralkodjon végre Magyarországon! Királynőm! Egyszer már sikerrel jártam! Jelölj ki újra a küldöttség élére!
- Szó sem lehet róla! Fekete bárány vagy az urak szemében. Meg aztán – és bizalmasan közelebb lépett – terád idehaza van nagyobb szükség. – És megsimogatta a nádor arcát.
- Hát akkor ki megy francia földre? – Garai úr hátrébb lépett. Most nem volt kedve enyelegni.
- Losonczi László erdélyi vajda.
- Jó. És?
- És Frangepán János meg Korbáviai Károly.
- Akik mindketten délvidéki nagybirtokosok.
- Örülök, hogy tisztában vagy híveink birtokainak fekvéséről, nádor

HOL LAKIK JEZABEL?

uram – mondta Erzsébet kicsit szemrehányóan, az előbbi visszautasítás miatt.

– Arra nem gondoltál, királynőm, hogy a Horvátiaknak szintén délen vannak a birtokaik?

– Na és?

– Na és gyengíted a zágrábi püspök, meg a bátyja, Horváti János ellen felhasználható haderőt!

– Nem mernek azok mozgolódni. Megnyertem őket Pozsegavárott!

– Biztos vagy benne?

– Ahogyan itt állok!

– De meddig állsz, királyném, meddig?

– Amíg Mária lányomat össze nem esketik Valois Lajossal. Utána már csak heverészni fogok. Remélhetőleg nem egyedül!

– Soha nem hallottam arról az emberről – mondta Gergely apát, amikor Szerencsés János megemlítette neki, hogy a bölcs gvárdián mennyire hasonlít idősebb Fortunate lovagra, az ő nagybátyjára, aki mostanában az idősebb Lackfi István kíséretében harcol.

– Örülök, hogy a külsőm kellemes emlékeket ébreszt benned. Remélem a bensőmben sem fogsz csalódni János úr – udvariaskodott az apát.

– Hát... – bizonytalankodott a fiú.

– Ki vele! – biztatta a másik.

– Mindjárt tanácsodat kérném egy bizonyos ügyben...

– Csak nem Forgács Balázsra gondolsz?

– Honnan tudta kegyelmességed? – János eltátotta a száját a csodálkozástól. A kerengőben sétáltak, míg a többiek odabent mulatoztak, a kolostor ebédlőjében.

– Hallottam egyet s mást. Szerintem nem kell félnetek. Bár az esküvőt minél előbb meg kéne tartani. Biztos, ami biztos. – Erre már János is gondolt. Hiszen elég régóta lebzselnek itt a kolostorban... Közben az ifjabbik Lackfi elment Pozsegavárra, már csak Toldi Miklós, meg az idősebb urak maradtak, ám ők is készültek Simontornyára, Lackfi úr birtokára.

– De lehet – tette hozzá a gvardián – lehet, hogy a legjobban tennétek, ha titokban elutaznátok Diósgyőrbe. Az ottani várkapitány, Benedek úr, úgy hallottam kedvel téged, és közben elterjesztenénk, hogy Garára mentek, a nádor ősi birtokára. Ha mégis megjelenne itt ez a Forgács Balázs. Akár holnap indulhatnátok.

– Meg kell beszélnem Klárával.

– Szerintem ő is hajlik majd. Addig én megteszem a szükséges előkészületeket – és a gvardián hármat tapsolt. Fehér csuklyás szerzetes jelent meg az ajtóban.

– Balázs testvér! – szólította meg a főapát. – Szólj a kapus testvérnek, hogy hajnalra nyergeljenek fel két jó hátaslovat, meg egy málhást! Jó lesz az a két harmadfű pej, amiket Lackfi úrnak ígértem. Majd megkapja őket később! – fordult János felé mosolyogva.

– Ha végeztél, gyere vissza, újabb feladatot kapsz! – és intett a kezével, hogy elmehet. Balázs testvér mostanáig szemlesütve hallgatta Gergely urat. Ám miután meghajolt, csak felvetette a tekintetét. János belenézett és megborzongott. Valami nagyon ismerős és egyben nagyon ijesztő szempár nézett vele szemben. Annyira ismerős, hogy majdnem felkiáltott! Aztán mégsem. Csak a száját tátotta ki, meg a kezét emelte fel sután, de addigra Balázs testvér már eltűnt az ajtónyílásban.

– János! Történt valami? – kérdezte az apát. A fiú zavartan törölte meg izzadó homlokát.

– Dehogy, dehogy. Csupán emlékeztetett valakire... Ez a Balázs testvér.

– És kire, ha szabad kérdezni?

– Nem titok. Egy Artus Bernát nevű emberre. Akit évek óta nem láttam.

– Csakis véletlen lehet. Balázs testvér nemrég van nálunk, de abszolút megbízható, segítőkész novícius. És teljesen magyar.

– Hát persze, az az Artus Bernát, ha jól tudom, meghalt. Méghozzá egy délvidéki főúr végeztette ki bosszúból, mert időnként az ő nevében követte el gonosztetteit.

– Csak nem Subich Mladen?

– De igen. Ha jól emlékszem, így nevezték.

HOL LAKIK JEZABEL?

– Véletlen egybeesés. Nyugodj meg, Jánosom – és a gvárdián a fiú vállára tette a kezét.

– Megyek – mondta János. – Felkészítem Klárát az útra.

– És sikerrel járt a magyar küldöttség?

– Nem igazán. De hogy miért nem, annak utána kellene nézmem, mert őszintén szólva nem tudom, csak sejtem. A lényeg az, hogy Valois Lajos nem érkezett meg Magyarországra.

Johnny a Lillafüredi Nagyszálló egyik szobájában ült a számítógép előtt, és csetelt Zeusszal. Ha kinézett az ablakon, akkor a befagyott Háromi-tavat látta, ahhoz viszont fel kellett állni, hogy a vízesést megpillanthassa. Jó sokszor megnézte már, és nem tudott betelni vele. Maga sem értette miért, hiszen a Niagarához ez hozzá sem mérhető és mégis. „Sokkal emberibb” – mondta Johnny édesanyja tegnap, amikor először megcsodálták, miután leadták a csomagjaikat a hotel portáján. „A Niagarát csodálni tudod, de szeretni nem” – tette hozzá apu. „Milyen amerikaiak vagytok ti?” – élcelődött Johnny. „Nem szeretitek a nemzeti jelképünk?” – De azok csak nevetgéltek és a vállukat vonogatták. Alapjában véve az egész családot a kirobbanó jókedv jellemezte, főleg a diósgyőri látogatás óta. Viszont jókedv ide, vagy oda, Johnny szülei bizonyos kérdésekre nem tudtak választ adni. Bizonyos történelmi kérdésekre. Olyanokra, amik a panoptikumban látott Jezabel-Erzsébet viaszfigurájának eredetijével voltak szoros összefüggésben. („Milyen nyelven van ez a Jezabel? És te honnan ismered ezt a nevet?” – kérdezte anyu a diósgyőri várban. Johnny csak a vállát vonogatta. Volt, amire ő nem tudott válaszolni.) Még szerencse, hogy a szállóban kérni lehet egy laptopot, van net, és még Zeust is bent találta az iskolai szertárban. A töritanár aztán elmesélt mindent, amit a nagy király halála utáni eseményekből fontosnak gondolt (leszámítva a Jezabel név eredetét, ez a kérdés most elsikkadt valahogy), s éppen 1385 zavaros nyaránál tartottak, amikor Zeus erre a másik kérdésre – hogy sikerrel járt-e a magyar küldöttség Franciaországban, vagy sem – nem bírt kapásból megfelelni.

– Viszont megérkezett egy másik küldöttség – folytatta Zeusz –, Habsburg Lipót osztrák herceggel az élén, aki fiát, Vilmost mindenképpen a lengyel trónon szeretne látni, természetesen mint Hedvig férjét.

– Nem bajor az a Vilmos herceg? – vágott közbe Johnny. – Én eddig csak Bajor Vilmosként hallottam emlegetni.

– Anyai ágon bajor. Az apja Habsburg Lipót – felelte Zeusz. – De hadd fejezzem be az előbbi gondolatomat. Tehát: A tárgyalások Lipót és Erzsébet között sikerrel végződtek, annak ellenére, hogy ekkor már sejteni lehetett – a lengyel urak Jagellót, a litván nagyfejedelmet szeretnék királyuknak. Erzsébet úgy érezte, sikert sikerre halmoz, hiszen nemcsak abban egyeztek meg, hogy Hedvig és Vilmos hamarosan elindul Krakkóba, hanem Lipót kötelezvényt is kiállított, melyben egy korábbi megállapodás alapján kétszázezer aranyforintot szándékozott kifizetni... Hopp, megvan! – kiáltott fel Zeusz az óceán túlsó oldalán.

– Mi van meg, tanár úr? – érdeklődött Johnny.

– Hogy miért nem járt sikerrel a küldöttség! Megtaláltam egy régi könyvemben.

– És miért...?

– Mert Zsigmond megelőzte őket. Ez a fiatal fiú – olyan húszéves lehetett – nem várt tovább, kezébe vette az irányítást, haddal érkezett és kieroszakolta a menyegzőt Máriával!

– Hű, de izgalmas! Csaták is voltak?

– Nem igazán. Zsigmond Észak-Magyarországra tört be, és leginkább diplomáciai eszközökkel, vagyis különféle ígéretekkel szerezte meg Pozsony városát 1385 augusztusában.

– Tehát nem júniusban érkezett, amikor Erzsébet várta, hanem két hónappal később. És mit ígért Pozsonynak?

– Tulajdonképpen csak a harmincadhivatal áthelyezését ígerte meg Pozsonyból Semptére meg Győrbe, valamint, hogy minden kiváltságot megtartja, sőt bővíteni fogja.

– Az mi volt? Az a harmincadhivatal?

– Külkereskedelmi vám, ami eddig a pozsonyi polgárokat sújtotta. A pozsonyiak ennek nagyon örültek, akkor még nem is sejtették, hogy

HOL LAKIK JEZABEL?

Zsigmond az egész várost elzálogosította rokonainak a morva őrgrófoknak.

– Azt meg, hogy lehet?

– Hát csak úgy, hogy Zsigmond az őrgróftól kapott pénzt a hadműveleteihez, cserébe azt mondta, hogy Pozsony város adója Prokop és Jodok őrgrófok* zsebébe fog vándorolni. Így egyetlen fillér nélkül tett szert hadseregre.

– És a magyar urak ebbe beleegyeztek?

– Nézd, a Lackfiak elvileg Zsigmondot pártolták, mert ez volt Nagy Lajos végakarata. Horváti Pál azonban rögtön hajóra ült...

– És Zsigmond mindjárt egybekelt Máriával?

– Nem. Csak valamikor szeptember végén. De hadd mondjam el a zágrábi püspököt, aki hajóra szállt.

– Hová utazott?

– Azt mondta, Rómába megy, a pápához. Valójában pedig esze ágában sem volt Rómába hajózni...

Tizenhatodik fejezet

Nem vagy te buta ember, öcsém!

Rómába tartok a pápához! Mindenkinek ezt mondd, bátyám, ha kérdezik! A városban pedig azonnal hirdettesd ki, hadd terjedjen a hazugság a szélrózsa minden irányában: VI. Orbánt megyek meglátogatni! Ha nagyon firtatják, mondd azt: Demeter úr, az esztergomi érsek kért föl rá, hogy a nevében tárgyaljak a pápával. Mondjuk a francia házasság tervéről.

– Járj sikerrel, öcsém! – mondta Horváti János. – Üdvözltem a nápolyi királynak! – Pál püspök megállt egy pillanatra.

– Te nem helyesled, ugye? – János úr tanácstalanul tárta szét a karjait. A püspöki palotában beszélgettek, iszonyatos kánikulában. Idebent még csak-csak! De ha Horváti János nagy néha kinézett az utcára, annyi kis fénygömböt látott szaladgálni meg ugrálni, hogy csak hőkölt visszafelé, mintha az orrába csípett volna valaki.

– Várjam meg, amíg Zsigmond királlyá koronáztatja magát? Vagy azt, hogy a vajda visszatérjen azzal a francia Lajossal? Akár az egyiknek sikerül, akár a másiknak: Erzsébet tovább hatalmaskodhat! És vele együtt Garai Miklós, aki a mai napig nádor, pedig megígérte, hogy bíróságunk elé áll majd és felel a gáztetteiért!

– Szó sincs róla, nem, dehogy! Csak éppen...

– Csak éppen?

– Ül le öcsém, várj csak, mindjárt... hol is tartottunk? – A macsói bának az agyára ment a meleg. Mondta is:

 NEM VAGY TE BUTA EMBER, ÖCSÉM!

– Úgy látszik, az agyamra ment a meleg.

– Ülünk ölbe tett kézzel, akár a Lackfiak?

– Nem, nem. No, ülj le egy pillanatra. Megiszunk egy kupa jó bort... Csak el akarok mondani neked valami fontosat. – Pál úr nem szívesen ült le. Nagyon égett már a lába alatt a talaj, nagyon utazott, repült volna már a tengerparti Zenggbe, hogy gyors vitorlájú gályáján átkelhesen az Adrián.

– Szóval – Horváti János jókorát hörpintett a borból, megtörölte a bajszát és végre belekezdett –, ékesszólóan kell beszéljél!

– Erre magamtól is...

– Ne szólj most közbe, öcsém! Tudom, hogy szebben beszélsz, mint ahogy a fülemüle csattog éjszakánként, ékesebben magánál a római pápánál is, akihez minden ellenkező híresztelés dacára sem utazol el, ugyebár. Viszont! Tudod-e, ki a hitvese ennek a III. Károlynak? Akit Durazzói néven szoktak még emlegetni?

– Tudom. Az unokahúga, Durazzói Margit.

– Akinek az édesapját maga Nagy Lajos király fejeztette le, még negyvennyolcban!

– Sejtem már, hogy mire akarsz kilyukadni. De hát ezt már megbeszéltük két évvel ezelőtt! Nem szívleli a magyarokat...

– De nem ám! Mindent el fog követni, hogy a férjét visszatartsa a magyarországi kalandtól. És szerintem ez a téma csak mellékesen került szóba annak idején, mikor te meg én ott harcoltunk a gaz franciák ellen. És erről nem lehet eleget beszélni! Tudniillik, ha még sikerül is rábírnod Károlyt, hogy fogadja el a magyar koronát, egyben biztos lehetsz, édes öcsém!

– ...Hogy Margit soha az életben nem lép hazai földre! Erre gondolsz bátyám?

– Erre bizony! Tehát: nem elég az ékesszólásod! Szívhez kell szólni annak, aki a nápolyi Margit királynét meg akarja nyerni ehhez a vállalkozáshoz! De...

– De?

– Ha minden kötél szakad...

– Akkor?

– Akkor felvetheted Károly fiának, a kiskorú Lászlónak összeházasítását Máriával.

– Úgy véled, a gyermeket inkább elengedi a mi véres és hideg országunkba, ahol csak úgy ukmukfukk lefejezik az embert?

– Éppenhogyan nem. Hanem akkor talán...

– Talán könnyebben elengedi a gyermek apját...

– Nem vagy te buta ember, öcsém! – mondta Horváti János és megölelte a püspököt.

– A bátyám sem az! – és jóízűen nevettek.

– Szép bokor lesz, ha megnő – vélte Zsigmond. A diósgyőri vár előtt álltak, és Mária éppen ebben a pillanatban fejezte be a mogyoróvessző ültetését*. Befejezésül kis kannácskából meglocsolta.

– Kellene írni mellé valamit – mondta Mária.

– Mire gondolsz?

– Valami megható, vagy... vagy inkább megnyugtató szavakat! Olyasmit, ami erőt ad és bizakodást a jövőre!

– Bizakodást? – Zsigmond elgondolkodott. „Gyermekkorom óta élek ebben az országban, mégsem tudom kiismerni... Elvileg három éve kellene itt uralkodnom, ehelyett most a legfőbb híveim is ellenem vannak... Mert elzálogosítottam néhány falut a Vág mentén! Ezért nem szeretnek a Lackfiak. Pál püspök meg már elrohant ahhoz a Károlykához. Azt mondta, Rómába megy. Na hisz'!”

– A bizakodás nem ártana – mondta hangosan.

– Mit szólnál valami olyasmihez, hogy mondjuk *„sok havat, szelet látam, meg madarakat a fészekben minden tavasszal, de én nem halok meg, törzsemből kizöldülni látsz majd, és az örök Magyarország jövőjét éneklek”* – Mária szeme csillogott, ahogy a férjére nézett. Egy kódexben olvastam. És nagyon megtetszett.

– Nem rossz – mormogott Zsigmond. – Nem rossz. Csak hát ez az ágacska még itt nem láthatott semmit, törzséről beszélni meg egyenesen nevetséges!

* A monda szerint Nagy Lajos ültette, leánya születése emlékére

 NEM VAGY TE BUTA EMBER, ÖCSÉM!

– Azt szeretném, ha ez a fa száz év múlva is itt állna! Ezer év múlva is!

– Száz év múlva oda lehet tenni a feliratot – bólintott Zsigmond.

– Előre kell! – Mária egészen átszellemült. Zsigmond még soha nem látta ilyennek.

– Miért kell előre? – tetszett neki ez a lángolás, de az észérvek nála mindig fontosabbak voltak, mint ez a mindent elsöprő tűz.

– Ha nem írjuk oda, akkor nem biztos, hogy száz év múlva is állni fog! Az ilyesmit előre kell eldönteni, akár egy várépítést! Érted? – És mindkét kezével megragadta a férfi vállát.

– Értem – mosolyodott el Zsigmond és átölelte a feleségét.

– Nekem gyanús ez a Balázs testvér!

– Roppant szolgálatkész ember! Nem kérhetek olyat, amit ne teljesítené. Még ki sem ejtem a számon...

– Klára, Klára! Nem takarhat valami rosszat ez a nagy odaadás? És soha nem néz a szemembe!

– Miért? A szerzetesek ilyenek! Szívesen segítenek másoknak! Ezt csak neked nehéz elképzelni, az önző fejeddel! – nevetett a lány, és megsarkantyúzta a lovát. A fiatal kanca kiugrott. János mosolyogva nézett utána. „Nem lehet haragudni erre a Klárára. De Balázs testvér akkor is gyanús!” Közeledtek a Duna felé, egyre több volt a mocsár, a nád. A hegyek, dombok elmaradtak mögöttük, helyette megjelentek a vízimadarak – és a szúnyogok. Ennek kevésbé örültek, jobban a madaraknak, amikből – ha ügyesek voltak – pompás vacsorákat lehetett készíteni. Főleg Balázs testvér jeleskedett a vadkacsavadászatban, amiből tényleg rengeteg volt errefelé. Csak valahogy lelassultak, és bár a novícius azt állította, hogy minden gázlót, csapást, úttalan utat ismer errefelé, mégsem haladtak abban a tempóban, mint eddig. János csak azért nem aggódott annyira, mert úgy vélte, most senki sem üldözi őket, s ha mégis, hát az üldözőket szintén megzavarhatja a titokzatos gázokat böfögő lápvilág... ha csak el nem nyeli őket örökre. Amúgy – ha Balázs testvér nem volt a közelben – sokat beszélgettek.

Sokkal többet, mint Pécsváradon, ahol ritkábban tudtak kettesben maradni.

– Már nem álmodsz arról a másik világról? – kérdezte például Klára egyszer egy nagy tölgyfa tövében, ahol a déli nap tűzétől kerestek menedéket. – Ahol azok a különös szekerek pöfögnek, és az emberek repülni tudnak a levegőben, úgy, mint a madarak?

– Nem... – János tétován válaszolt. – Már régen nem.

– És nem hiányzik?

– Egyáltalán nem... Sőt. Félek, ha rá gondolok.

– Félsz?

– Igen. Attól félek, hogy... – János felült. Letépett egy fűszálat és elgondolkozva rágcsálni kezdte.

– Mitől félsz? – nyaggatta a lány.

– Hogy egyszer csak visszakerülök...

– És megint eltűnsz, mint akkor, Diósgyőrben?

– Igen. És ezért nem tudom, jó-e ha újból odamegyünk. Diósgyőrbe – és Klára felé fordult.

– Ez nekem is eszembe jutott – bólintott a lány.

– Lehet, hogy varázslat van ott...

– Varázslat? Lajos király kedvenc várában? Nem hiszem.

– Máskülönben...

– Máskülönben hogyan tudnak repülni abban a másik világban? – vágott közbe Klára. – Fölugranak a seprűnyélre, mint a boszorkányok?

– Dehogyan!

– Hát akkor, hogyan?

– Nem emlékszem... talán beülnek egy nagy szekérbe... úgy rémlik...

– Egy szekér nem tud repülni – rázta meg a fejét a lány.

– Mégis... úgy emlékszem...

– Biztosan rosszul emlékszel! De odanézz! Szárcsák! – és előre mutatott. A Duna egyik holtága mellett pihentek éppen, s a vízben hirtelen szárcsacsalád jelent meg. Anya és két bolyhos fia lustán bogarászott a sekélyesben, s közben halkán pityegtek. A fiatalok mosolyogva nézték az idillt, s néhány percre elfelejtkeztek arról a titokzatos „másik” világ-

 NEM VAGY TE BUTA EMBER, ÖCSÉM!

ról. Persze máskor vidámabb dolgokról is beszélgettek. Tervezgették a jövőt, hol fognak lakni, ha Garai úr beleegyezik a házasságukba, mert Klára szerint ez nem lesz akadály.

– Akármennyire utál téged az apám, én vagyok az egyetlen leánya. Csak azt a gonosz Forgács Balázst kellene valakinek átküldeni a másvilágra! Hallod János! Nem a te világodba, hanem a másvilágra!

– Nehéz ügy – vakarózott János. – Testőrök védik és ritkán van egyedül. Azonkívül azt sem tudom, hogy merre járhat.

– Csakis arra, amerre az apám. Kár, hogy mi nem oda megyünk.

– Hová oda?

– Hát Budára.

– Veszélyes. Nem véletlenül menekültünk el annyira gyorsan. De jön már Balázs testvér a vadkacsával! Ma este megint pecsenyét eszünk!

– Már nekem sem tetszik ez a Balázs testvér!

– Nocsak! Eddig te fogtad a pártját!

– Megváltozott a véleményem. Tényleg nem néz az ember szemébe...

– És akkor Erzsébet leváltotta Garai nádort.

– Ez mikor történt?

– 1385. augusztus 28-án.

– Mikor Pál püspök már Nápolyban tárgyalt.

– Pontosan. S ez volt az a pont, amikor nem lehetett tovább húzni-halasztani a leváltást. Hiszen Erzsébet azt könnyen megtudhatta, hogy a püspök nem Rómába indult!

– Ennyire gyorsan terjedtek a hírek?

– Talán nem. De azt senki sem hitte komolyan, hogy nem az esztergomi érsek megy a pápához, hanem az a zágrábi püspök, aki III. Károly nápolyi királyt szeretné a magyar trónon látni. Azt a nápolyi királyt, aki köztudomásúlag rossz viszonyba került a római pápával.

– És kit nevezett ki Garai nádor helyett?

– Az idős Szécsi Miklóst. Azonkívül Csáktornyai Lackfi István Erdély vajdája lett, Horváti János pedig macsóiban.

– Tehát Losonczi László, aki a nádor barátja volt, elveszítette az erdélyi vajda címét!

– Így van. Erzsébet csak annyit tudott elérni, hogy Garai úr lett a horvát–dalmát bán.

– Ellensúlyul Horváti Jánossal szemben.

– Bizony. S ebben a zavaros helyzetben, amikor csak egyetlen dolog volt biztos, mégpedig az, hogy a királynőnek meg kellett tanulnia, hogy urak nélkül nem lehet kormányozni, nos ebben a zűrös helyzetben part-ra szállt a dalmáciai Zenggen III. Károly, akit Pál püspök hívott az országba.

– Viszont most megerősödött a Zsigmondot támogatók köre, hiszen Lackfiék újból tisztségeket kaptak az udvarban!

– Ez logikusnak látszik Johnny, de... de mégsem így van! – csetelte le Zeusz a brooklyni szertárból.

– És miért nem? – kérdezte Johnny Lillafüredről.

– Mert Zsigmond újabb területeket zálogosított el a Duna és északi mellékfolyója, a Vág környékéről.

– S az urak úgy vélték, ehhez nincs joga, igaz?

– Ahogy mondod, Johnny, ahogy mondod!

– És így Károlyt kezdték pártfogolni!

– Így van. Figyelj! Három párt van. Egy: Garai nádor és rokonai.

– Volt nádor!

– Bocs, tényleg csak volt! Kettő: az úgy nevezett konzervatívok, Csáktornyai Lackfi István, Szécsi Miklós, az új nádor stb.

– Három – ragadta magához Johnny a kezdeményezést – a Horvátiak!

– Így is van! És ha a háromból kettő Károlyt támogatja, akkor...

– Akkor Károly lesz a király!

– És a harmadik? Garai Miklós, Forgács Balázs, Losonczi és a többiek?

– Ők egyiket sem akarják, s ebből most csak az jöhet ki, hogy Zsigmondot nem támogatja senki.

– Vagyis?

– Vagyis kettő-null a Horvátiak javára!

– Persze közben eltelt néhány hónap...

NEM VAGY TE BUTA EMBER, ÖCSÉM!

- Néhány hónap?
- Károly nagyon óvatos volt. És ehhez mérten rettentő lassan igyekezett Budára.
- A kettő-null ellenére?
- A kettő-null ellenére.
- Vajon miért?
- Gondolkozz csak, Johnny! A belső támogatása megvolt. És...?
- Azt hiszem, kezdem érteni. Az országon kívül nem számíthatott segítségére.
- Nem bizony. A hatalmas Német-római Császárság Zsigmond mögött állt, még akkor is, ha jelen pillanatban nem mozgósított haderőt a támogatására, de Zsigmond ezt bármikor kérhette, és később kérte is. A franciák pedig egyrészt messze voltak, másrészt...
- Másrészt utálták Károlyt, mint a...
- Ki ne mondd! Az interneten sem szabad csúnyán beszélni!
- Tehát?
- Tehát szeptember 12-én szállt partra Zengben, és csak október 23-án érkezett meg Zágrábba. Abba a püspöki palotába, melyet egy évvel korábban Erzsébet a polgárok prédájává akart tenni.
- Fordult a világ egy év alatt!
- Méghozzá nagyot!
- Katonái voltak? – kérdezte Johnny.
- Csak néhány testőre kísérte Károlyt, aki először állítólag úgy nyilatkozott, hogy elég nagy ország ez kettőjüknek Máriával.
- Állítólag?
- Valószínűtlenül hangzik. Talán a későbbi krónikás találta ki, talán a püspök mondta ezt még Nápolyban, amikor rábeszélte Károlyt, foglalja el végre a magyar trónt.
- Akkor Pál püspök tényleg okosan beszélt!
- Minden bizonnyal! Hiszen Károly mégiscsak elindult, annak ellenére, hogy kincstára éppen kiürült, és a felesége, Margit jelenetet rendezett, ahogy megtudta, mire készül a férje.
- És aztán mi történt?

– Holnap újból jelentkezem, Johnny, most mennem kell! De – beszélhetnél a nagyapáddal! Ezt ő is el tudja mondani!

Tizenhetedik fejezet

Farkaskaland

Biztos, hogy jó felé megyünk, Balázs testvér? – kérdezte Szerencsés János.

– Erre van a rév Baja felé – felelte a novícius halk, reszketeg hangon. János ezt sem szerette. Hogy mindig ennyire halkan beszél. Mint akinek titkolnivalója van. Vagy valami nagy bűn nyomja a lelkét! És ez a lép! Mind jobban belekeverednek! Lép és bozót mindenütt! Embernek nyomma sem...

– Mindjárt, mindjárt – motyogta a szerzetes. – Mindjárt meglátod a Dunát, jóuram! – és hirtelen egy még az eddigieknél is sűrűbb bozótos felé fordult.

– Nem keletre van a Duna? – hitetlenkedett János.

– Errefelé sokat kanyarog – hangzott a válasz. – de ne legyetek türelmetlenek! Csak egy kis időt kell még jönnötök, és mindjárt ott leszünk a parton!

– És a lovak? – kérdezte Klára, joggal. Már jó régen kantáron vezették őket, a lépvilágban nem volt tanácsos lóháton közlekedni. Elég egy félresikerült lépés, és örökre elnyel a mocsár, s a tested soha nem nyugodhat megszentelt földben, soha nem lel rá senki. A bűzös iszap megőrzi szörnyű titkát.

– Jó, hogy mondd – mondta Balázs testvér csikorgó hangon. Egyelőre itt kellene őket hagyni.

– Itt hagyni a lovakat! – horkant fel János. – Hiszen a málhást már amúgy is el kellett adnunk az átkozott mocsár miatt! Akkor hogyan megyünk tovább?!

– Csónakon, természetesen. A lovak nem férnek be.

– És csak úgy hagyjuk itt őket?

– Később értük jövök majd. Van egy másik révész, egy nagyobb hajóval. Jó ismerősöm...

– Akkor miért nem vele megyünk? – kérdezte Klára remegő hangon. János látta, hogy fél. Tényleg, ez az ügy egyre homályosabb!

– Mert nem ő lesz a parton. Akartam neki üzeni, de...

– De?

– Beteg. Nem ér rá.

– Nem hiszem! Te valami rosszat forralsz! Te nem is vagy szerzetes! Ugye? – János megragadta Balázs testvér durva vászonból szőtt köpenyét.

– És nem is vagyok Balázs! – kiáltja a novícius és kirántja János kezéből a köpenyt.

– Hát akkor ki vagy? Azonnal mondd meg! – És János kihúzta a kardját.

– Talán éppen Artus Bernát! – kiáltja amaz egészen mély, rekedt hangon. Hátrahúzza a fején a csuklyát, jobbra lép egyet, balra kettőt, és egy pillanat alatt eltűnik a bokrok mögött. Szerencsés Jánosnak csak annyi ideje van, hogy megállapítsa: ez az ember természetesen nem Artus Bernát volt, nem is lehetett: ő ott lóg felakasztva Subich Mladen várában. Hát akkor ki volt? Klára mondta ki elsőnek:

– Fogács Balázs. – És János szomorúan rábólintott.

– A mi jövetelünknek az a célja, hogy a háborgást lecsendesítsük, és az országot békében visszaadjuk Mária nénénknek – mondta Károly és meghajolt.

– Édes fiam, teljesen odavagyunk ettől a hálás és önzetlen magatartástól, ami téged jellemez – válaszolta Erzsébet és szintén meghajolt.

– Arra meg szavakat sem találok, hogy képes vagy odahaza hagyni hites feleséged, kicsiny gyermekeid, országod, csak azért, hogy a mi segítségünkre siethess! – A nyílt mezőn ácsorogtak, nem sokkal Buda

előtt. Hideg decemberi szél fúj, hó nélkül. „Kár volt elé jönni” – gondolta Erzsébet. „Ha csak azért nem, mert legalább látom: rengetegen vannak! Pedig nekem azt mondták, mindössze néhány testőr kíséri!”

– Az a néhány testőr hamar felduzzadt néhány ezerre – súgta jobbról a fülébe a horvát bán, vagyis Garai úr.

– Mindig eszünkben tartjuk és idézzük Nagy Lajos király dicső tetteit – kenetteljeskedett Károly.

– Ettől teljesen kivagyok. Ettől a királyi többestől! – ezt meg Forgács Balázs súgta balról.

– Mama, velem mi lesz? – ezt meg Mária kérdezte hátulról rángatva Erzsébet szoknyáját.

– Meg fog enni a csúnya bácsi! – morgott Erzsébet félig tréfásan.

– De tényleg? Királynő maradok azért, mert idejött ez a Károly?

– Attól tartok nem. De most nincs idő... majd megbeszéljük a palotában! – és mosolyogva Károlyhoz fordult:

– Akkor talán utazhatnánk együtt... Buda felé. – Amaz komolyan bólintott: – Akkor hát előre... – mondta. – Fel Budára!

– Minden rendben, Johnny?

– Ma mit csinálunk, Johnny?

– Kirándulunk.

– Miskolcon szintén körülnézhetnénk – vélte apu.

– Úgy tudom, te imádsz kirándulni... – vigyorgott Johnny, és az apjára kacsintott.

– Én igen – felelte Johnny papája, aki értette a célzást, ami tulajdonképpen Johnny édesanyjára vonatkozott. Rosa ugyanis városnézni szeretett, de az erdőben kirándulni... Nem, ezt a sportot, nem neki találták ki!

A reggelizőasztalnál ültek, és Johnny, ha kipillantott az ablakokon, láthatta, hogy egyre nagyobb pelyhekben esik a hó.

– Attól tartok – vélte Johnny édesanyja –, hogy legfeljebb sétálgathatunk a környéken. – Ebből ma nem lesz, se Miskolc, se kirándulás.

– És Mária fája?! – csapott az asztalra Johnny. – Mária fáját sem néztük meg rendesen!

– De Johnny! Ott álltunk előtte! Legalább egy percre! És különben is, miért olyan fontos neked az a fa? – érdeklődött anyu.

– Lajos királyunk leánya, Mária ültette, és... – ragadta meg a szót apu.

– Királyunk? – évődött anyu mosolyogva.

– Miért ne? Ha a fiam magyar, én annál inkább lehetek... szóval Mária ültette, és...

– És mogyorófa! – rikkantott közbe a fiú, és magába nyomott néhány vajjas zsömlét.

– Mogyorófa? – kérdezte anyu tréfásan tettetve, mintha soha nem hallott volna erről a „Mária fájáról”. – Olyan is van?

– Tulajdonképpen bokor – magyarázta apu, és megfenyegette az ujjával:

– Te Rosa! Te ne játszd velünk! Nem emlékszel, mikor bementünk abba a kis udvarba a vár bejárata előtt?!

– Mikor meghal, mindig van egy-két oldalhajtsza, amit újra lehet ültetni – pislogott anyu, mint aki nagyon megijedt.

– Na látod, hogy tudod! – mondta apu.

– Így maradt meg hatszázötven évig! – kiabálta Johnny a teásbögrével hadonászva.

– Annyi azért nem lehet – gondolkozott apu. – Mária akkor még nem élt.

– Akkor is több mint hatszáz!

– Több. De ha kipillantasz, akkor szerintem lemondasz róla, hogy viszontlásd. Hacsak nem megyünk motoros szánon.

– Ez az! Menjünk motoros szánon! – Johnny úgy kiabált, hogy már a szomszéd asztaloktól is felfigyeltek. Apuék meg csak mosolyogtak. „Kirobbanó kedvében van a gyerek, de rég láttuk ilyennek” – ezt gondolták.

– Nem hiszem, hogy kapunk szánt a környéken...

– Akkor meg miért mondtad – kedvetlenedett el a fiú.

– Kicsúszott a számon – felelte apu. – A felnőttekkel is megesik az ilyesmi.

– Velem sohasem esik meg! – mérgeskedett Johnny. – Inkább felmegyek a szobámba, és csetelek Zeusszal!

– Nagypapával nem akarsz beszélni? – kérdezte anyu.

– Nem tud bánni a géppel – morogta Johnny.

– Hívd fel Claire-t! Ő biztosan szívesen segít! Hisz olyan jóban vagytok...

– Csak voltunk! – Johnny ránézett anyura, hogy viccelődik, vagy komolyan gondolja, amit mond. Valami gorombaságra készülődött, hogy hagyják őt békén azzal a lánnyal, vagy ilyesmi, de anyu csak mosolygott őszintén és lefegyverzően. Mint akinek semmilyen hátsó szándék nem jár a fejében.

– Amúgy holnap szilveszter napja. Ezért is fölhívhatod.

– Na jó. De akkor délig ne zavarjatok! – Várt még egy percig, hátha mondanak valami gúnyosat, és akkor ő isten bizony nem hívja föl azt a lányt! Inkább nekirohan a hómezőnek! Lesz, ami lesz! Aztán sírhatnak... De apuék már nem törődtek vele. Úgy beszélgettek az asztalnál, mint ha mondjuk, nászutasok lennének, és Johnny ott sem volna. Johnny fölállt, kimérten biccentett az ősök felé és elhagyta az asztalt. A liftben pedig már azon morfondírozott, mit mondjon Claire-nek a telefonba. Elnevette magát: – A gyávaság a legnagyobb bűn, Johnny! – mondta hangosan. A liftesfiú csodálkozva nézett utána.

– Most mihez kezdünk? Itt maradtunk vezető nélkül! A lép közepén! Meghalunk János? Nem baj, legalább együtt halunk meg! Senki nem választhat el minket, összefonódva fekszünk az iszapsírban az örökkévalóságig! Ha egyszer véletlenül mégis megtalálnak egy jövő kor emberei, könnyekig meghatódnak csontjaink felett! Ennél szebb halált...

– Hallgass már, Klára! Hallgass meg szerelmem! Nem kell nekünk okvetlenül meghalni itt! Nem kell, hogy örökre elnyeljen a mocsár!

– Miért nem kell? – Klára csalódott volt. Olyan szépen elképzelte! Persze mindez csak romantikus hevület volt... Élni azért ő sokkal jobban szeretett... – Miért nem nyel el minket a mocsár?

- Mert kitalálunk belőle!
- Vezető nélkül?
- Klára! Gondolkozz egy kicsit! Mire valók a lovak?
- Nem itteni lovak! Nem ismerik a lápot!
- Ez igaz. Ám... – János körbenézett.
- Ám?
- Vannak ösztöneik. Megéreznek bizonyos dolgokat, amiket mi nem. És különben is...
- Különben is?
- Ha magunk előtt vezetjük őket, és véletlenül rosszul lép valamelyik, és elsüllyed, akkor...
- Akkor nem mi halunk meg, hanem a Réka! Vagy Csillag! Esetleg Villám! Szép dolog, mondhatom! Lovakat küldeni a biztos halálba!
- Nézd, Klára, mást nem tehetünk! Vagy mi, vagy ők!
- Nem tetszik nekem ez a dolog. Nagyon nem tetszik.
- Hamarosan ránk esteledik. Ma már jobb, ha nem megyünk sehová. Reggelig meg eldönthetjük, mit teszünk a lovakkal.
- „Nem bánom” – akarta mondani a lány, de ekkor elnyújtott üvöltés verte fel a berek csendjét. A két fiatal egymásra nézett. A lovak felágaskodtak és kétségbeesetten nyeríteni kezdtek. János körbepillantott. Zsombékos területen álltak, ami szigetként emelkedett ki az őt körülvevő posványos tengerből. A „sziget” szélén bokrok. S a sok nedvesség ellenére néhány száraz ág. Klára követte szerelmese pillantását, és szavak nélkül is megértett mindent.
- Tüzet kell raknunk! – kiáltotta. A lovak közben még jobban és még idegesebben nyerítettek, orrryukaik kitágultak, s szemükben páni félelem vibrált. „Még szerencse, hogy ki vannak kötve” – suhant át Jánoson egy kósza gondolat, aztán rohant rőzsét gyűjteni. Klára nemkülönben. Az üvöltés most már különböző irányokból hallatszott, és az előbbinél jóval közelebről. A fiatalok kapkodva dolgoztak. János az iszákjából köveket húz elő, vadul csiszolni kezd. A szél megindul, nehezen kap lángra a rőzse. Aztán mégiscsak sikerül.
- Ne rakjunk rá mindent! – inti Klárát. – Reggelig tüzelnünk kell. In-

kább kisebb legyen a láng, csak kitarson! – Két tüzet raknak, a kicsiny, hosszúkás sziget két végén. Oldalra is tennének, de ott vannak a lovak. Jánosnak még marad ideje, hogy csillapítgassa őket. Közben egyre sötétebb lesz, s a „tengerből” zöld szempárok villognak felénk... A lovak viszont mintha nyugodtabbak lennének. A tűz vidáman pattog, s a szem-párok lassan-lassan visszahúzódnak...

– Farkasok? – kérdezi Klára, mikor végre megpihenhetnek.

– Aranysakál – feleli a fiú. – Toldi mesélt róluk – teszi hozzá és egy vastag ágat rak a tűzre.

– Veszélyes? – Klárának megremeg a hangja. Most már esze ágában sincs meghalni. Persze, összekapaszkodva a mocsár mélyén, az mégis csak szebb, mint külön-külön a sakálok gyomrában! De leginkább mégis csak élni...

– Nem annyira veszélyes, mint az igazi farkasok.

– Nem sakált mondtál az előbb?

– Nádi farkasnak is hívják. Nagyobb a rókánál, ám kisebb a farkasnál.

– Azért nem annyira veszélyes? Mert kisebb?

– Rágcsálókat eszik. Ritkán fanyalodik nagy vadra. Emberre még ritkábban.

– És Toldi? Őt miért támadták meg?

– Rálépett a kislefarkasokra. Azért.

– Aha. És mi történt?

– Agyonverte őket. Az apát az anyával.

– Pusztá kézzel?

– Nagyon fiatal volt. És borzasztóan erős.

– Jancsi!

– Tessék?

– Te is... te is agyon tudnád őket... verni?

– Lehet. De ezek nem ketten vannak! Át kell mennem a másik tűzhöz! – „Egész éjjel rohangálni fogok” – futott át az agyán. Az egyik tűztől a másikig. Igyekezett vastag gallyakat rakni, amik sokáig égnek. De azt is tudta, a vastag ág egy idő után már csak parázslík, ha kevés van belőle. Jól meg kell rakni, akkor lángol egy darabig...

- Szia, Claire!
- Te vagy az, Johnny? – álmélkodott Claire.
- Mást vártál? – viccelődött a fiú.
- Nem, nem. – Claire nem vette a lapot. – Csak meglepődtem.
- Én szeretnék elsőnek boldog új évet kívánni! – Johnny maga is meglepődött mennyire magabiztosan beszél. És felnőttesen.
- Köszönöm – hatódott meg Claire a vonal túlsó végén – igazán köszönöm. Csak ezért hívtál?
- Hát... Nem. – Johnny megköszörülte a torkát. – Azt is el szeretném mondani, mennyire hiányzol... izé. Szóval, jó lenne, ha itt volnál velem te is. Tegnap mintha láttalak volna a diósgyőri várban. Szaladtál és lobogott a hajad a szélben.
- Én is sokat gondolok rád. Mikor repültök vissza?
- Újév után. Azt hiszem.
- Látod, Johnny végül te jutottál el Diósgyőrbe. Hiába voltál féltékeny az álmaidra.
- Már nem vagyok. Ja igen, most jut eszembe! Átmennél hozzánk és rákötnéd a nagypapit a csetre? Nem ért hozzá az öreg, én meg szeretnék néhány dolgot megkérdezni tőle. Hogy mi történt Durazzói Károllyal Magyarországon.
- Szívesen átmegyek, Johnny. Gyere haza minél előbb! – Johnnyt hájjal kengették. Ekkor azonban gonosz hangot hallott a kagylóból:
- Csak nem azzal a féreggel dumálsz? Európából sem bír békén hagyni a nyomorult? Na majd mindjárt beolvasok neki! – Harry úgy üvöltött, hogy Johnnynak el kellett tartania a fülétől a készüléket.
- Nem féreg, és hagyj békén, légy szíves! Ha csak ordibálni tudsz... Szia Johnny, átmegyek a nagypapádhoz.
- Szia, Claire.

Tizennyolcadik fejezet

Hátrébb mennek a farkasok

Mit akarsz, püspök uram?

– III. Károly nápolyi király üdvözlését hozom.

– A budai várból?

– A budai várból.

– A budai várba. Aranyos. Na és mit üzen nekünk az a te urad?

– Azt üzeni a nagyságos Károly úr, hogy kivételes uralmatok Magyarországon véget ért.

– Vagyis, hogy ő lesz a király.

– Károlyt minékünk Isten küldte az égből!

– Nana. Akit Isten küldött, azt Isten vissza is hívhatja.

– Ezzel mindnyájan így vagyunk.

– Még te is, a zágrábi Pál püspök? – kedélyeskedett a királynő.

– Még én is. És minden halandó. De Károly úr szerény és törvénytisztelő. Egyelőre nem nevezi királynak magát – szemben azzal a Valois Lajossal, aki annak ellenére, hogy soha nem tette magyar földre a lábát, mégis számtalan oklevélen Magyarország uraként írta le a nevét – tehát nem nevezi magát királynak, csak kormányzó-nak.

– Már megint meg vagyok hatódva! Ez a Károly! – és Erzsébet összecsapta a kezét.

– Tőletek azonban azt kéri – Pál püspök nem hagyta kikököteni

magát –, hogy Mária mondjon le a trónról Károly úr javára. Aztán beszélhetünk a koronázásról.

– Ahogy parancsolod, püspök uram.

– Jól értettem? Mária leányod feltétel nélkül lemond? – A higgadt Pál püspök meglepődött. Számított ugyan arra, hogy a királyné beleegyezik a kérésbe, de hogy ennyire gyorsan...

– Nem állítok feltételeket. Nem kérek semmit. Nem akarok Johanna sorsára jutni.

– Akit Károly úr megfojtatott?

– Pál uram, igazán fején találtad a szöveget! De mondd csak, tehetnék másképp? – A püspök nem válaszolt mindjárt.

– Nem. Nem tehetnél, felséges királyné.

– Tűnj el, püspök uram! Mít ácsorogsz ott, nem hallod? Látványod nem kellemes a királynénak. És a kis királynőnek sem – mutatott a belépő Máriára.

– Azért őt is meg kellene kérdeznünk – mondta a püspök. – Végtére is őt koronáztuk meg Magyarország királyának, s nem téged... Erzsébet.
– S megvetéssel ejtette ki a királyné nevét.

– Hát kérdezzed, ha tetszik!

– Mi történik itt, anyám? – érdeklődött Mária.

– Csak annyi, hogy le kell mondanod.

– Károly javára?

– Vág az eszed.

– S te mit feleltél neki? – kérdezte Mária.

– Természetesen lemondasz.

– Mert te mondd, azért? – Mária csípőre tette a kezét.

– Nem. Nem azért. Hanem a hatalmas sereg miatt. Károly mellé állt már majdnem mindenki, aki él, s mozog. Pár emberrel lépett be az országba, s a kíséret hadsereggé duzzadt, míg Budára ért. S téged különben sincs, aki megvédene. Hisz a férjed sincs idehaza!

– Nincsen? Zsigmond úr elutazott? – csapott le héjaként Pál püspök. Hová utazott Zsigmond úr?

– Ó, azt hiszem pont a délvidékre, amerre te is laksz... Lehet, hogy találkozni szeretne veled – gúnyolódott Erzsébet.

– Ó, nem! – kiáltotta Mária. – Férjürem a rokonaihoz ment segítséget kérni III. Károly ellen! – kotyogta ki. Erzsébet nem válaszolt. Csak az égnek emelte a szemét és sóhajtott egy nagyot. Meg a kezével legyintett.

– Akkor különösen fontos a lemondásod, király... Izé, királynőm! – Pál püspök egy másodpercre majdnem megint megzavarodott. Hát hogyné! Királlyá koronázni egy nőt! Hallottak még ilyet!

– Ha nincs jobb ötletetek – nézett rájuk a tizennégy éves Mária tanácstalanul.

– Nincs – morogta Erzsébet –, ha életben akarunk maradni...

– Ha életben akarunk maradni, egész éjszaka tüzelünk kell! – Klára Jánost rázogatója. Nem alhatunk, akármennyire szeretnénk! – János körülnézett. A Göncöl rúdja elég csáléra állt, a hold szintén előrerohant az égen, ebből láthatta, hogy éjfél jóval elmúlt. Őt meg elnyomta a buzgóság. Klára egy darabig rakta egyedül, de mikor a fa fogyni kezdett, hát csak fölrázta a szerelmét. Nem csak azért, mert a fahordás olyan férfidolog. Hanem, mert ha megvárja, míg teljesen elfogy a muníció, akkor mind kisebb és kisebb fényben kell keresgélni. Így még jó lobogóra tudta csinálni, igazán nem lesz nehéz Jánosnak a keresgélés.

– Megyék, megyék... ÁÁÁ! – János nehezen tudja kitörülni az álmat a szeméből. Aztán kipillant a partra, s látja, hogy millió és millió pici csillag világít vele szemben. S ezek a csillagok valamennyien párban állnak... S ekkor már nem álmos, csak megfogja Klára kezét. Odaát nagy a csönd, semmi üvöltés! Csak fények, átkozott fények!

– Hallottál arról, hogy vannak gonosz emberek, akik haláluk után farkas képében üldözik tovább ellenségeiket?

– Marhaság – mondja János. – Felejtsd el! – S fölkap néhány fahasábot, s vadul tüzelni kezd. Klára is rakja szó nélkül. A máglyák láttán a farkasok megint visszahúzódnak. Vagy csak ők látják így?

– És ki az, aki minket tovább üldözne a halála után? – kérdi most János. Klára négykézláb áll, mert éppen megbotlott keresés közben, s felállni készülődik. Mélyen a szemébe néz, úgy mondja: – Artus Bertrand, ki lenne más?

– Jól vagy, Johnny fiam? És az őseid? Ők is? Hát ennek örülök? Hogy hol vagytok? Lillafüreden? Az nagyon szép hely! Jó, jó, megyek már a géphez! Szervusz!

Nagypapa kicsit nehezen értette meg, hogy a számítógép segítségével fognak konzultálni. De aztán hamar belejött.

– Természetesen koronázásra gyűltek össze Fehérváron. Ennek már nem volt semmi akadály, és húzni az időt, az senkinek sem volt előnyös.

– Legfeljebb a királynéknak.

– Hát igen. De az ő kezükben már nem maradt egyetlen kártya sem.

– Hacsak?

– Hacsak az nem, hogy Károly elkövette azt a hibát, hogy engedte őket szabadon járni-kelni, nem korlátozta őket semmiben. Így nyugodtan szervezkedhettek, tárgyalhattak a háttérben.

– Főleg Erzsébet, gondolom.

– Főleg... Hisz Mária még oly fiatal... az egész nagyon hasonlított ahhoz, amikor Károly vagy hat évvel azelőtt bevonult Nápolyba. Eleinte tisztelettel beszélt Johannával, meghagyta az ő szabadságát is, aztán mikor Johanna szervezkedni kezdett őellene, akkor gyorsan megfojtatta.

– Most szintén erre készült?

– Nem hiszem. Inkább csak ügyefogyott ember volt ő, mint mindenre elszánt, ravasz róka. Viszont Erzsébet joggal hisztériázhatott, és példálózhatott Johanna sorsával.

– Kinek?

– Garai Miklósnak természetesen. Meg az ő embereinek, többek között annak az aranysarkantyús Forgács Balázsnak. De térjünk vissza a koronázásra, mert ott számos izgalmas eseményt jegyezhettek fel a krónikások.

– Ez mikor történt?

– 1385 szilveszterén.

– Hisz holnap is szilveszter! – rikkantott Johnny Lillafüreden. Kár, hogy nem hangos ez a cset!

– Hát igen... De ez a mostani szilveszter remélem nem hordoz oly baljós előjeleket, mint egykor...1385-ben!

– Hol vannak a törökjeid, Balázs?

– Nem bírtam őket tovább fizetni.

– Nem telik a pohárnokmesterségből?

– Sovány bevétel az, Garai uram! Családom is alig bírom eltartani abból! Nemhogy török testőröket fizessek!

– Pedig lehet, hogy hamarosan szükség lenne rájuk!

– Mire gondol a nagy horvát bán?

– Most még semmire. Most még csak nézem ezt a koronázást.

– Meg a királynőket, ahogy zokognak? Ahogy ölelgetik Nagy Lajos vörösmárvány szobrát?

– Elég jól csinálják, nem? Az udvari nép mind őket bámulja, nem ezt a... ezt a Károlyt! De hozzák már a jelvényeket!

– A fehérvári bazilika ajtaján ünnepi viseletbe öltözött katonák léptek, szám szerint négyen. Az első liliomos zászlót emelt a magasba, a mögötte jövő kettős keresztet. A harmadik éppenséggel aranykeresztet hozott, mely a békét jelképezte. Végül közvetlenül Károly előtt kivont kardot mutatott fel egy nagybajsú, marcona hadfi. Ez azt jelentette, hogy a király, akit megkoronáznak, a legfőbb hadúr az országban.

– És az országalma, meg a jogar, meg a korona?

– Azt külön hozták, a király mögött.

– Aki még ekkor nem volt király.

– Nem, ekkor még nem.

– És az esztergomi érsek koronáz? Jól emlékszem?

– Ahogy mondod, Johnny!

– És ott van a rengeteg nép! Szinte látom a szemem előtt!

– Ott bizony! És nehéz páncélban Buda és Fehérvár díszpolgárai!

– Ha nem lenne itt ez a sok páncélos, egykettőre elintézhetnénk ezt a Károlyt!

 HÁTRÉBB MENNEK A FARKASOK

– Na de pohárnokmester uram! Most fogsz felesküdni, örök hűségre!

– Ha muszáj... de még nem esküdtem föl!

– Inkább figyeld az érseket! Nem történik valami baki? Nem csúszik meg a kezében a korona, mintegy véletlenül?

– Az nekünk miért jó, Garai uram?

– Fölfoghatjuk rossz ómennek. Amit aztán széltében-hosszában híresztelhetünk az országban!

– Sajnos ez a Demeter érsek nem a mi emberünk. Amióta megtudta, hogy Erzsébet őt is le akarta váltani. Nagyon akarja Károlyt királynak! Nem fog hibázni.

– De mégis... Hátha történik valami... – súgta vissza Garai Miklós.

Így súgott-búgott a két jómadár. De nemcsak ők sugdolóztak a koronázási templomban.

– Nem kellene letartóztatni ezt a mérges szukafattyút? – kérdezte éppen ezekben a pillanatokban Pál püspök.

– A királynéről beszélsz, öcsém? Őt illeted ily szép szavakkal?

– Püspök létemre, ezt akartad mondani, bátyám, ugye?

– Rájöhetnél már, hogy ezek itt nekünk semmit sem árthatnak! Károly úrnak szépen felduzzadt a hadserege a mi katonáinkkal, meg akik még útközben csatlakoztak. Lackfiék szintén mellettünk állnak. Miért kellene félnünk?

– „A királynőt megölni nem kell félnetek...” – mormolta a püspök az orra alatt.

– Mit mondasz, öcsém? – kérdezte Horváti János macsóí bán.

– Á, semmi, semmi! – rázta meg a fejét a püspök. – Valahol olvastam ezt. Vagy hallottam?

– Micsodát?

– Hát... – vakarózott a püspök, de ekkor felharsant az ünnepélyes gregorián ének, s ők valamennyien térdet hajtottak...

– Az ország törvényeit megtartom – mondta Károly nem sokkal később – ...a nemesek kiváltságait... a nagy király rendeleteit... megvédem...

Ekkor már még kevesebben figyeltek. Károlynak fején volt a korona, megtörtént a dolog. Egyik kezében jogar, másikban országalma. Hátán István király palástja.

– ...és képzeld Johnny, ahogy ment kifelé a templomból...

– Mi történt? – kérdezte Johnny.

– ...ment kifelé a templomból...

– Az istenit! – mondta Johnny, eléggé el nem ítéhető hangon. És még egyszer: – Az istenit! Megszakadt a vonal! – Kinézett az ablakon. A hó egyfolytában szakadt, a fehér függöny betérítette a fákat, a fenyőket, az utat, mindent.

– Beázhat a telefon? – kérdezte Johnny saját magától. – Nem létezik!
– válaszolt mindjárt saját magának. – Akkor meg?

– A nagy hótól, meg a szélről sok helyen leszakadtak a vezetékek – mondta apu, aki most lépett be a szobába. – A rádióban hallottam – tette még hozzá. – Valami baj van? – kérdezte még.

– Á, dehogy! – dühöngött Johnny és mérgében belerúgott az asztalba. Kár volt, mert csak a lába fájdukt meg tőle. Ettől viszont az eszébe jutott egy régi álom...

– Nagypapával beszélgettél?

– Bizony, vele! És valami nagyon érdekeset akart mondani! És talán soha nem tudom meg, mit...

– Ugyan, Johnny! Ne legyél gyerek! Holnapra eláll a hó, helyreáll a rendes telefon-összekötetés. És akkor majd elmeséli neked nagyapád, amit ma nem tudott...

– Persze – mondta Johnny lehangoltan. – Tudom... Mégis.

– Mit mégis?

– Mégis jó lett volna tudni, mi történt, amikor kijöttek a templomból...

Tizenkilencedik fejezet

Rossz előjel

Odanézz, Balázs! Ott a rossz előjel! – kiáltotta Garai úr.

– Micsoda? – kérdezte Forgács Balázs. – Én éppen a Horvátiakat figyeltem. Ahogy egymással pusbognak... – de ekkor már egyre többen kiabáltak odabent: – Rossz előjel, rossz előjel!

– Mi a franc a rossz előjel? – idegeskedett a pohárnokmester.

– Összetört a zászló! Beleakadt egy kiszögellésbe és összetört! Ripityára! Na, mit mondtam, Balázs? Ezt már csak meg kell fejeznünk valahogy!

– De hogy?

– Azonnal írj valamennyi vármegyébe! Írd meg, mi történt, hadd tudják meg az országban mindenütt! Összetört az országzászló, amikor kiment a templomból az újdonsült király. Így fog összetörni Magyarország, ha ő uralkodik! És...

– És?

– Még a szél is feltámadt. Az elemek segíthetnek nekünk...

– Mi a hír, Balázs? Mondj valami jót nekünk! De ne azzal kezd, hogy letépte a szél a háztetőket Budán! Ezt nem elég, hogy már háromszor hallottuk, hanem, saját szemünkkel is láttuk. És a hollósereg-ről se mesélj! Azokat szintén látjuk még most is, ha kinézünk az ablakon!

ROSSZ ELŐJEL

– Királynőm, roppant jó híreket szállítok füleidnek! De régebben mintha nem használtad volna ezt a... – Forgács Balázs elharapta a mondatot és félve nézett fölfelé. Meghajlás közben volt ugyanis, szinte kétrét görnyedt a háta.

– Ezt a királyi többszt? Ezt akartad kérdezni, ugye? Nos, eltanultam Károlytól! Ha neki lehet...

– Akkor neked annál inkább! – bókolt a pohárnokmester.

– A lényegre, Forgács uram! Bókokkal tele van a padlás! Mi az a jó hír?

– Hazatérnek a Horváti-hívek! Fokozatosan távoznak az udvarból, sokan már Budára sem jöttek föl, hanem mindjárt a koronázás után elindultak délre, a birtokaikra. Csak Horváti János maradt itt néhány hűséges emberével.

– Nagyon jó, nagyon jó! – Erzsébet összedörzsölte a kezzeit. – Érik a gyümölcs! Nagyot fog még zuhanni ez a senkiházi Károly! Megbánja még, hogy leváltotta a leányom! Csak ne lenne itt annyira hideg! Megvesz az isten hidege!

– De hisz három kandalló ontja a forróságot, királynőm! Még a bőrszíjam is izzadni kezd, ha a lakosztályodba lépek!

– Hideg van, Balázs, hideg, akármit mondasz! Téged viszont kedvel ez a Károlyka, biztosan az melegít! Mivel loptad be magad a szívébe, te csirkefogó?

– Nem szép dolog így nevezni egy szegény pohárnokmestert – adta a bankot Forgács Balázs.

– Mindjárt megsajnállak, te gazember! Mivel nyerted meg Károlyt, mondd!

– Ha levethetem a zekémet felséges királyné... ha megengeded... oly nagy a hőség... rögvest elmesélek mindent! – Erzsébet intett neki, hogy vetközzön csak. Nem bánja.

– Adtam néki néhány jó tanácsot – mondta Forgács úr, mihelyst kényelembe helyezte magát.

– Például?

– Például, hogy hagyja meg az urakat fontos tisztségeikben. Sőt! Még

adományozhat is, ha akar... Főleg a Lackfiakat ne bántsa, ők most a leg-erősebbek. Nagyon hálás volt nekem a felvilágosításért.

– Erre magától szintén rájöhetett, nemde?

– Nem olyan biztos. Messziről jött ember, nem ismerheti az itteni szokásokat.

– Itt nevelkedett Budán. Gyerekkora óta ismerem.

– Mégis örült a tanácsoknak.

– Ennyi az egész? Ettől még nem kellett annyira megszeretnie téged!

– Felajánlottam neki némi külföldi támogatást...

– Honnan?

– Franciaországból.

– Majd pont onnan fogják őt segíteni! Mikor a nápolyi trónt éppen a franciák akarták elhódítani!

– Mégis bejött. Károly mindent elhitt.

– Most éppen mit csinál?

– Fiúsít.

– Mit csinál?!

– Mondom: fiúsít!

– És kicsodát?

– Frangepán úr leányát!

– Szóval mi az a fiúsítás?

– A fiúsítás azt jelenti, hogy a király oklevelet állít ki arról, hogy egy lány is örökölhessen földet.

– Ez olyan nagy dolog? – kérdezte Johnny másnap, az év utolsó napján a nagypapájától. Helyreállt a kapcsolat ugyanis. A hó elállt, odakint ragyogóan sütött a nap.

– Nagy bizony. A magyar szokások régebben soha nem engedték, hogy lányok örökölhessenek. Első ízben Nagy Lajos édesapja, Károly Róbert fiúsított, ám azt a tettét hatalmas – és országos! – felháborodás követte.

– Durazzói Károly pedig azért fiúsított, mert be akart vágódni a Garai-pártnál!

– Ahogy mondod. Frangepán János egyike volt a francia vőlegényért induló követségnek.

– De ne erről beszéljünk most nagypapa! Inkább azt mondd el, mi történt, amikor kimentek a templomból!

– Eltörött a zászló... – kezdett bele nagypapa a hosszú történetbe. Johnnyt igazán érdekelték a rossz előjelek 1385 szilveszteréből. Ám ahogy ült a számítógép előtt, valahogy mégiscsak elbóbiskolt...

Lehetett dél, mire fölébredtek. A farkasok már hajnalban eltűntek valahová, őket meg az egész éjszakai izgalomtól elnyomta a buzgóság.

– No de most aztán igazán siessünk! – mondta János. Mielőtt azok a dögök megint előkerülnek. – Könnyebb volt mondani, mint csinálni. Hiába akarták előreküldeni Rékát, vagy Forgács Balázs nyolcéves kancáját, a fekete Villámot, a lovak csak ágaskodtak, harapták a zablát, kirúgtak a hátsó lábukkal. János félt, hogy még kárt tesznek egymásban...

– Vagy bennünk – mondta Klára. Végül Csillag, János pej ménje volt hajlandó nekiveselkedni a mocsárnak. De alig tett néhány lépést, máris megállt és nézett visszafelé nagy bociszemekkel. Mint aki ezt mondja: komolyan gondoljátok?

– A legkomolyabban! – dörmögte János, és gyengéden rávert a hát-sójára. – Indulás, kispajtás! „Kispajtás” megrázta fekete sörényét és elindult. Néha-néha ugyan megbillent a zombékokon, de Jánosnak úgy tűnt, mégiscsak jófelé vezeti őket. S ami a legfontosabb: a két másik állat hajlandó volt követni a pejkót. Úgyhogy egy idő múlva akár beszélgethettek is, és ringva, de biztosan haladtak a mocsáron át.

– Akár egy tevéen ülnék – mondta János.

– Az ilyen? Hol ültél tevéen? – csodálkozott Klára,

– Nem tudom – hökkent meg János. Csak úgy eszembe jutott.

– Talán abban a másik világban?

– Dehogyan... nem, nem hiszem.

– Nem hiszed, vagy nem tudod?

– A kettő ugyanaz.

– Egyáltalán nem! – kardoskodott a lány.

– Akkor tudom, hogy nem – felelte János. Nem fűlt a foga hosszabb magyarázkodáshoz. Klára is beletörődött a válaszba. Egyelőre. A meleg pedig nőttön nőtt, a levegő vibrált, s talán még mérges gázokat is pöfögött a mocsár, de ezt a szerelmesek valószínűleg már soha nem fogják biztosan tudni. Ugyanis, ahogy minden rossznak, a mocsárnak szintén vége szakadt egyszer. S alig tettek néhány lépést a megnyugtató szárazföldön, máris fenséges látvány tárult a szemük elé. Lassan, de megállíthatatlanul hömpölygő folyó: a nagy Duna!

János ismerte ezt az érzést, ő járt már a folyó déli szakaszán. Tudta, hogy egészen más, mint odafönt Budán, vagy Visegrádon. Pedig ott se kicsi...

– Félelmetes! – suttogta Klára. És még egyszer: – Félelmetes!

– Hát még, ha megárad! – vélte János. – Ez semmi, ahhoz képest! De ott van már a rév – intett és előre léptetett. Azt viszont nem árulta el, hogy furcsa érzése támadt. Mintha látta volna kettőjüket visszatérni, át a réven, mocsáron, ugyanebben a nagy melegben esztendő múltán... Majd...1386 nyarán.

– Éppen ideje, hogy ne csak a zászló törjön el! Már hatodik hete uralkodik ez a disznó!

– Meg kell szerveznünk a dolgot – mondta Garai úr. – Nem lehet csak úgy... Hűbelebalázs módra!

– Ő nem szervezkedik, hanem majd megfojt minket! – kiabálta Erzsébet.

– Nem eszik olyan forrón a kását! A kancelláriát sem uralja teljesen...

– A birtoklevélre gondolsz, amit Losonczi úrnak állítottunk ki? Az tényleg ügyes húzás volt... Az írnok mindjárt két példányban készítette, s az én pecsétem volt az egyiken, Károlykéé a másikon. Hadd töprenghenek az urak, ki uralkodik itt most valójában! De ne várjuk meg, amíg... – megállt a beszédben és dühösen a levegőbe csapott.

– Amíg?

 ROSSZ ELŐJEL

– Á! Te is tudod! Nem ismétlem el még egyszer: végeznünk kell veled!

– És ki legyen az, aki...

– Nem lehet más. – És a királynő sokatmondó pillantást vetett Garai Miklósrá.

– Arra gondolsz, akire én? – kérdezte a horvát bán.

– Arra, akinek hiányzik Gyimes.

– És Gács – bölintott rá Garai úr. – Jó. Ez menni fog. Hívjuk ide és beszéljük meg a napot.

– Azt nélküle is megtehetjük. Szerda legyen!

– Holnapután?

– Holnapután! 1386. február hetedike nevezetes napként vonul majd be a magyar történelembe! – kiáltotta diadalittasan a királyné.

– Azon a napon szerezzük majd vissza ősi jussunk a trónbitorló II. Károlytól.

– Aki valójában III. Károly nápolyi király, csak itt nevezi magát másodiknak – bölintott rá Garai úr.

– Pontosan tudom hol, és minek nevezi magát! De – már csak szerdáig! Hívd a pohárnokmestert! De minél gyorsabban!

– Én vagyok Jezabel! – kiáltotta a királyné, amikor a pohárnokmester belépett a budavári lakosztályba.

– Nem értem, királynőm! – hökkent meg a rókaképző. – Mintha Jezabelt mondtál volna?!

– Jól értetted fiam, Forgács Balázs! – ismételte meg Erzsébet. – Én vagyok Jezabel!

– Úrnőm! A bibliabeli királynőre cézol? Akháb feleségére? Nábot elveszejtőjére?

– Arra bizony! – vetette fel a fejét büszkén Nagy Lajos özvegye. – Őrá! Aki négyszáz prófétát végeztetett ki!

– És aki aztán szörnyű véget ért – tette hozzá Garai úr.

– Bocsánat gyarló fejemnek – hajolt meg a pohárnokmester teátrálisan –, de még mindig nem értem! Először, mert a bibliabeli Jezabelt kidobták az ablakon, összetörtek a csontjai, s kutyák falták fel tetemét,

ahogy azt az Úr megjósolta. Másodszor pedig – egyenesedett fel Forgács Balázs és jobb kezét a szívére szorította –, másodszor pedig hál' istennek te nem Jezabel vagy, hanem az én úrnőm, Magyarország királynője!

– Ezt már szeretem – mosolygott Erzsébet. – persze, hogy nem vagyok Jezabel, csak olyan szeretnék lenni, mint ő. – tette hozzá. S így egy kicsit mégis ő vagyok. Hiszen én ugyanúgy szerelmes vagyok választott vezérembe, mint Jezabel, és ugyanúgy el fogom pusztítani az ellenségeimet, akárcsak ő.

– És... és a vég...? – érdeklődött óvatosan a rókaképű.

– Ebben különbözünk! Én sokkal okosabb vagyok a kánaánita királynőnél, és ezért maradok majd életben!

– Legalábbis ebben reménykedik a királynőnk – jegyezte meg csúfondáros hangon Garai Miklós.

– Micsoda hang ez, nádor uram? – érdeklődött Erzsébet. – Éppen amikor feltárom szerelmünk titkát a pohárnokmester előtt?

– Nem úgy gondoltam, Erzsébet, te is tudod! – morgolódott a volt nádor.

– Hanem úgy, hogy roppant körültekintőnek kell lennünk! Ha tényleg nem akarsz a bibliabéli sorsára jutni.

– És vele te sem, nádor uram, ugye? Úgy látom, rossz irányba megy ez a beszélgetés! – csattant fel a királyné. – Nem ezért hívtunk ide, pohárnokmester uram! Nem azért, hogy Jezabelről regéljünk neked! Róla még csak annyit, hogy az én szememben ő a bosszúállás istene!

– Már nem én vagyok a nádor – dörmögte magában Garai Miklós. Erzsébet nem hallotta, mert egészen izgalomba jött. Kitégultak az orrcimpái, s szinte fújtatva lökte ki magából a következő szavakat: – Én szintén a bosszú istennője szeretnék lenni!

– Te már most istennő vagy, úrnőm – bókkolt a pohárnokmester. – Mi tart vissza a bosszúállástól?

– Semmi – felelte a királyné. – De kell egy erős kar, ami a bosszút véghez viszi! És ez a kar te leszel, Forgács Balázs!

– Királyuram! A királynék beszélni akarnak veled! Kérik, hogy fáradj át a lakosztályukba!

– Miért akarnak találkozni velünk a királynék? – kérdezte II. Károly, szokásos királyi többszt használó modorában.

– Garai úr a délvidékre indul, a lánya esküvőjére.

– Na és? – zsémbeskedett Károly. – Ehhez nekem mi közöm?

– El szeretne búcsúzni tőled nagy jó uram! Ráadásul egy másik házasság ügyében is tárgyalni akarnak, ugyanis, ha Garai úr délre távozik, akkor előkészítheti azt is...

– Micsoda másik házasság?

– Hát Mária és kegyelmességed fia, Durazzói László házasságáról.

– És mi köze ehhez Garai úrnak?

– Előkészíti... de ezt majd elmondják neked személyesen!

– És miért nekünk kell átfáradnunk? Miért nem ők jönnek ide, ha akarnak valamit?

– Mert Garai úr máris indul. A lovak már nyergelve vannak! Nincs idő...

– Na jó, megyek! – vágott közbe türelmetlenül Károly. Homályos az egész, de nem bánom, megyek!

– És csak úgy egyedül elindult?

– Először maga mellé vett néhány olasz kíséret, de amikor a királynék lakosztályába érkezett, elbocsátotta őket.

– Akkor miért vitte őket... ha aztán elküldi...?

– Talán először arra gondolt, hogy egy király nem mászkálhat csak úgy... egyedül. Később meg eszébe jutott, hogy a királynőkhöz nem illik fegyveres katonákkal beállítani.

– Nem lehetett túlságosan következetes ember ez a... Károly. Hányadik Károly? – kérdezte Johnny. Időközben odakint besötétedett, a szalonda halljában pedig javában folytak az előkészületek a szilveszteri mulatságra. Johnny pedig megint a gép előtt ült, és nagypapát kérdezgette. Nagypapa pedig készségesen válaszolgatott, hiszen roppant mód

örült, hogy unokáját az őszi hónapok csendje után újból megcsapta a „történelem szele”.

- II. Károly, mint magyar király.
- És III. mint nápolyi, ugye?
- Így van.
- Egyszóval átbandukolt a királynőkhöz.
- 1386. február hetedikén.

Huszdik fejezet

Balázs! Öld meg a királyt!

De sokan vagytok itt urak! – lépett be Károly.

– Mindenki örül, ha személyesen láthatja a királyt! – bókkolt Bebek György, a királyné kövérkés tárnokmestere. A fiát, a szigorú tekintetű Imrét éppen most nevezte ki Károly országbírónak. Ő is itt lebzsel, akárcsak a „búcsúzkodó” Garai Miklós és Alsáni Bálint bíboros. Károlynak feltűnt, hogy valamennyien a Garai-párt emberei. „Miért lenne itt mondjuk Horváti János” – nyugtatgatta magát. „Teljesen logikus, hogy azok vannak itt, akik kedvelik egymást meg a királynét. És különben is: Bebek Imre már az én emberem!” Miután így megnyugodott, üdvözölte a királynét, s éppen az urakhoz akart fordulni, amikor Erzsébet egy Zsigmondtól érkezett levélre hívta fel a figyelmét. Ez volt a második intő jel, hogy valami nem stimmel a kréta körül... Meg is kérdezte:

– Nem a mi fiunk, László és leányotok, Mária esküvőjéről akartatok tárgyalni velünk, fenséges királyné?

– Nem... erről nem volt szó – lepődött meg Erzsébet, pedig Garai úr igencsak integetett neki a szemével, hogy dehogynem, mondja csak, hogy azért... Károly viszont észrevette a volt nádor jeleit:

– Talán jobb, ha most távozzunk – mondta. Ha már tudjátok, hogy mit szeretnétek fenségünkkel megbeszélni, akkor üzenjetez nekünk! – Ekkor lépett be Forgács Balázs.

 BALÁZS! ÖLD MEG A KIRÁLYT!

– No lám, Forgács uram! – örült meg Károly. – Adjon a királynénak is oly hasznos tanácsokat, mint nekünk tette a minap – és megfordult, jelezve, hogy tényleg elmegy. Az ő számára véget ért a látogatás. Erzsébet ekkor kiáltott: – Balázs! Öld meg a királyt! Neked adom Gyimes várát!

– Egyesek szerint ezt mondta: „Üssed fiam, Forgács Balázs, tiéd lesz Gyimes és Gács!”

– A lényegen azt hiszem, nem változtat.

– Nem, Johnny, tényleg nem.

– És akkor mi történt? Nehogy abbahagyd nagypapa, mert készülni akarsz szilveszterre, vagy ilyesmi! Amikor ilyen izgalmas!

– Hogyan készülődnék, amikor nálunk még csak délelőtt van! Az előbb hajnali négykor hívtál, hogy csetelni akarsz velem, akkor sem morogtam! Még jó, hogy a kis Claire megtanított rá...

– Na, írd már! Mit csinált a rókaképű?

– Mert szerintem muszáj volt tennie valamit... Talán előkapta a törét?

– Johnny! Te most ugratsz engem? Tudod, hogy mi történt, és a bolondját járatod velem?

– Dehogyan tudom! Csak tippeltem.

– Nos, valóban ez történt. Thuróczy ugyan kardról ír...

– Ki az a Thuróczy? Most hogy jön ide?!

– Krónikás. Száz évvel később élt, Mátyás király udvarában. Ő határozottan kardot említ.

– Más is írt krónikát?

– Hajaj! Szóval más források törőről beszélnek.

– Akárcsak én!

– Akárcsak te, Johnny fiam!

– Nesze! – kiáltotta Forgács Balázs, és hátulról fejbe vágta a királyt a törével. Károly azonban sejtetett valamit, mert ugyan nem láthatta a támadót, mégis oldalvást lépett, így a halálos csapás kicsit félrecsúszott, s csak a füle cimpájából vágott le egy darabkát. A rövid tör pedig a lendülettől kirepült a merénylő kezéből, s nagyot csattanva állt meg a már-

ványpadlón. A király villámként fordult, s bár vérzett, előrántotta a kardját. Rögvest szúrt, s míg a rókaképű álmélkodva figyelte töre útját a levegőben, Károly megsebezte a bal karján. Forgács felüvöltött, de már repült is kifelé a kardja a hüvelyéből. Összecsaptak, s a király alig vágott kettőt, a fájdalomtól megtáltosodott rókaképű egy iszonyatos csapást mért a fejére. A többiek csak azt látták, hogy Károly összeesik, s fúriaként rohannak elő az olasz testőrök. A mai napon azonban a rókaképűnél nem volt nagyobb fúria a budai várban. Irtózatos vágásokkal tört utat magának, s kimenekült az ajtón. Az olaszok utána. Ekkor intett Garai Miklós a tárnokmesternek. Bebek György bólintott, s kövérsége ellenére meglepő sebességgel rántott fel egy másik ajtót, amelyen csak úgy özönlöttek elő a fegyveresek. Közben az előző ajtót, melyen át Forgács Balázs elmenekült, titokzatos kezek bevágták az olasz testőrök orra előtt. Még néhány másodperc, s Károly itáliai védelmezői vérbe fagyva feküdtek ott, ahol az előbb még csak a rókaképű töre.

Eseménytelen napok következtek, és már a Tiszán is átkeltek, mikor eszébe jutott Jánosnak, hogy ő már egyszer megtette ezt az utat a tengerparttól a Diósgyőri várig. Sőt. Akkor szintén vele volt Klára... És akkor miért nem emlékszik a nagy Dunára?

– Elfelejtettem – mondta Klára, amikor János rákérdezett. – Teljesen kiment a fejből. Mert olyan sokan voltunk... biztos azért. A fiúnak azonban ez a válasz szöveget ütött a fejébe... gyanakodva nézte, firtatta a lány arcát, de az olyan ártatlan képet vágott, hogy kíváncsian csak legyintett magában. „Nem olyan fontos az egész. A fontos, hogy szeretjük egymást, s hamarosan megérkezünk Diósgyőrbe. Benedek úr, aki régebben őrpapács volt, most várkapitány, biztosan szívesen lát majd minket.”

– Nahát! Egy alkímista, aki a sakkjáték szerelmese! – kiáltott fel Benedek úr jóval később, egy borongós őszi napon, mikor végre megérkeztek Diósgyőrbe.

– És a gyönyörűséges Garai Klára! Miben állhatok a szolgálatotokra?

– Pihenni szeretnénk. Eltölteni nálad néhány kellemes hónapot.

 BALÁZS! ÖLD MEG A KIRÁLYT!

– Ennyi az egész?

– Hát... – nézett rá János Klárára és mosolygott a szeme. – Volna még valami.

– Bökd ki, Jancsi fiam, ne kerülgesd a forró kását! – és Benedek úr Klárára kacsintott, aki úgy tett, mintha nem is figyelne...

– Házasodni szeretnék!

– Ez aztán a jó hír! – pödörte meg a bajszát Benedek úr. – És aztán kivel? Mert az én váramban keresve sem lelsz fehérnépet, hacsak nem a konyhán a kövér Erzsókot, meg a csontos Évát, de kötve hiszem, hogy velük szeretnél egybekelni... – és a várkapitány úgy tett, mintha most fedzné fel Klárát!

– Csak nem? – és még a száját is eltátotta nagy örömeiben. – Csak nem? Gyerekek! – rikkantotta. – Olyan lagzit csapunk, amelyet még nem látott Diósgyőr! Két borjút húzatok nyársra és zenészeket hívunk, meg táncosokat! Hú, az anyját! Mulatni fogunk hét nap, hét éjszaka!

– Csendes esküvőt szeretnék. Szerényet – mondta Klára, és homloka közepén megjelent a jól ismert gödröcske.

– Aztán miért? – hökkent meg Benedek úr.

– Tudod – mondta János – Garai úr nem biztos, hogy áldását adná a nászra. Ha majd megbékél, akkor csapunk egy igazi nagy lagzit mi is.

– De azt már biztos valahol másutt tartjátok majd – szomorkodott a mulatós kedvű várkapitány.

– Ünnepelesen megígérjük neked, kedves Benedek úr, hogy itt lesz a nagy lakodalom! Nálad, Diósgyőrben! – és Klára olyan, de olyan kedvesen nézett, hogy a várkapitány nem tudott nem mosolyogni a fiatalokra.

– Nem bánom. Úgyis mindig úgy van, ahogy a fiatalok akarják. Akár holnap összeadatlak benneteket a vár kápolnájában.

– Még ma, kapitány uram. Még ma.

– Megölték Károlyt?

– Nem halt meg mindjárt. Sőt. Felállt és a saját lábán visszacsoszogott a hálótermébe. Oda, ahonnan jött. Hosszú vérnyomok maradtak utána.

– És Horváti János? Úgy emlékszem, ő szintén Budán tartózkodott? Ő nem tett semmit? Tétlenül figyelte az eseményeket?

– Dehogyan! Felvonult a várba az embereivel együtt, de a túlerőben lévő Garai-katonákkal szemben mit sem tehetett. Hamar belátta, és másnap hajnalban elvonult a délvidékre.

– Egyszóval: sikerült!

– Sikerült bizony. A királyné még produkált egy látványos ájulást, és Károly, akit alacsony termete miatt Kis Károlynak is neveztek, ugyan nem halt meg rögtön, de súlyos sebet kapott, s úgy tűnt, napok kérdése csupán, és visszaadja a lelkét teremtőjének.

– Mennyire volt súlyos a seb?

– Azt mondják: megvakult.

– Ajaj! – írta Johnny a komputerbe. – Rémes! Rémes ez a középkor, nem gondolod, nagypapa? És vakon csoszogott vissza a szobájába?

– Ezt írja az a bizonyos Thuróczy, akiről már beszéltem neked.

– Elég nehéz elhinni... és aztán mi történt?

– Elvitték Visegrádra, de orvosi ellátás nélkül.

– Csak úgy, véresen?

– Aha. Ott halt meg, jó két héttel később, február 24-én, szombaton.

– És Forgács Balázs? Tényleg visszakapta elveszített birtokait? Gyimest és Gácsot?

– Tényleg. Méghozzá – forma szerint – Máriától. És hozzá egy gyönyörű címert, amin Mária látható – félmeztelenül!

– Micsoda?!

– Ezt én sem értem, Johnny, de így van. Fedetlen keblekkel ábrázolták a királynét, két oldalán két feléje forduló félholddal. És beleírták az oklevélbe azt is, hogy...

„...ez a szicíliai király, valamiféle Durazzói Károly országunkba jött, nem jogos haszon alapján, hanem gonosz indulattól vezérelve, és minket, vagyis Máriát, Magyarország törvényes uralkodóját, valamint Erzsébet királynét, a boldog emlékezetű Nagy Lajos király özvegyét, ezenkívül az ország összes főpapjait és báróit meg akarta fojtatni...”

 BALÁZS! ÖLD MEG A KIRÁLYT!

– Nem túlzás ez egy kicsit, úrnóm? – kérdezte az írnök.

– Te csak írj, és ne kritizálj! – intette Erzsébet az íródeákot. – Ha nem akarsz Károly sorsára jutni... – tette hozzá sötét indulattal. – Szóval...

„...hűséges lovagunk, Balázs mester egy oroszlán bátorságával, erejét összeszedve megtámadta Károly királyt, pedig tudta, hogy tetteivel saját magát, összes rokonát és atyafiát halálos veszélynek és szerencsétlenségnek teszi ki, és törével oly súlyos sebeket ejtett a már említett királyon, hogy az néhány nap múlva kilehelte a lelkét. Ezért Balázs mester, bár maga is oly súlyos sebeket kapott, hogy életben maradása még kétséges, de minket a gaz trónbitorlótól megszabadított, így elrendeljük, hogy valamennyi elvesztett birtokát visszakapja, mint ahogy ő is visszaszerezte nekünk azt, amit Károly elrabolt tőlünk, vagyis koronánkat és az ország kormányzását...”

– Elég sok túlzás van itt nagypapa, nem gondolod?

– Teljesen igazad van, Johnny fiam, de valahogy meg kellett indokolni a gáztettet! Hiszen nemcsak a Horvátiak készülődtek Erzsébet ellen, hanem Zsigmond is vissza akarta szerezni jogos jussát, és nagy volt a felháborodás külföldön is.

– Külföldön?

– Bizony. Például a firenzei köztársaság három levelet küldött Károly kiszabadítása érdekében.

– Vagyis még a halála előtt, de a merénylet után.

– Ahogy mondod. Kár, hogy a levelek akkor érkeztek meg Máriához, amikor a király már régen halott volt.

– Ha előbb érkeznek...

– Falra hányt borsó lett volna akkor is... Ráadásul Kis Károly valószínűleg kapott egy kis mérget, hogy gyorsabban kerüljön át a másvilágra.

– Ne mondd...!

– Hát bizony... aztán meg hiába írnak Máriához, hogyha Erzsébet irányít mindent. Ámbár tanult a bajokból, és 1386-ban már rögeszmésen ragaszkodott ahhoz, hogy minden hivatalos levelet Mária írjon alá, és Mária pecsétje függjön rajta még akkor is, ha azokat ő diktálta.

– És még mit tanult a királyné?

– Például azt, hogy a konzervatívokat, vagyis a Lackfi-pártot nem szabad bántani. Túlságosan erősek, hogy megbuktassák a királynőt, viszont nincs konkrét elképzelésük a jövőt illetően. Mindegy volt nekik, Zsigmond vagy Károly... ha Erzsébet nem nyirbálja meg a jogaikat, békén hagyják, s ő tovább szövögetheti kisded álmait a hatalomról... Ezért Erzsébet a korábban leváltott Lackfi-párti Czudar Imre egri püspököt kinevezte erdélyi püspöknek és Czudar Imre bátyja, Czudar Péter részt vehetett azokon a tárgyalásokon, amiket a tavasz folyamán Győrben tartottak Zsigmonddal, és az országba sereggel betört bátyjával, Vencellel.

– Tehát Vencel megelégte a dolgot.

– Meg bizony. És Erzsébetnek előbb velük kellett kiegyezni, hogy aztán teljes erőbedobással készülhessen a délről fenyegető veszélyre, vagyis a Horvátiakra.

– Miért jöttél el már másnap Budáról? – kérdezte Horváti Pál, a zág-rábi püspök.

– Azt mondták nekem, hogy Károly már nem él... A Garai-hívek amúgy is fölényben voltak – válaszolta bátyja, a volt macsói bán. Erzsébet ugyanis azonnal leváltotta.

– Mit gondolsz, meg lehetett volna menteni?

– Lehet. De fél szemmel...

– Fél szemmel is lehet uralkodni.

– Kár vitatkoznunk ezen.

– Emlékszel, mikor intettél, hogyan beszéljek Nápolyban? Vajon Margit királyné...

– Hát... Eddig sem volt jó véleményem a magyarokról.

– Most már biztos nem adja a fiát, Lászlót ide Magyarországra!

– Hacsak nem állunk szörnyű bosszút!

– És hogyan gondolod ezt a szörnyű bosszút, bátyám?

– Várni kell. Gyűjteni a hadakat és várni. Most mást nem tehetünk. – Pál bólintott. Ő sem gondolta másképp. Még sokáig ültek így, egymás szemébe nézve és borozgatva.

Huszonegyedik fejezet

Diósgyőri varázslatok

Gyere velünk mulatni, Johnny! Egyszer van szilveszter! – Apu bohócsipkát viselt és műanyag szemüveget. Anyu meg egy papírtrombitával hadonászott, és időnként befújta egyet...

– Nem érek rá... Most nagyon izgalmas!

– Nem ülhetsz egész éjjel a számítógép előtt! – mondta anyu. – Mikor mindenki ünnepel!

– Ti csak menjetek – vigyorgott Johnny. – Ti vagytok a fiatalok. A hozzám hasonló öreg muksók már csak a neten át figyelik a mulatozást.

– Figyeled, hogy fölív az öregúr! – apu vette a lapot. – Na jó. Ha jössz, jössz, ha nem, nem. Az ifjúság – mutatott magukra – mindenesetre levonul. Aztán ha meguntad az önkéntes raboskodást, gyere csak utánunk! – Johnny bólintott. Miért menjen a bálterembe, ha senkit sem ismer? Meg aztán úgyis csupa felnőtt lesz ott. Legalábbis így képzelte. Innen meg először szép nyugodtan fölívja a nagypapát... Vagy előbb Claire-t? Előbb Claire-t! – döntötte el, mikor apuék kiléptek az ajtón. És úgy is tett...

– Én szeretnék utolsónak is boldog új évet kívánni. Ha már az első is én voltam! – mondta Johnny, amint a kislány felvette a kagylót.

– Tündéri vagy Johnny, de itt még csak hat óra lesz...

– Fölhívhatlak hajnalban. Akkor tényleg én leszek az utolsó.

– Ennyire hiányzom?

– Ennyire. Nem gondoltam volna... És közben rájöttem, miért álmodtam azt a sok vadságot... Emlékszel, Szásáról meg a kábítószerről...

– Na miért? Erre én is kíváncsi vagyok!

– Inkább majd személyesen! Most csak annyit, ha Harry nagyon tépi magát, mondd meg neki, hogy járunk és kész!

– Miért nem mondd meg neki te?

– Mert a telefon erre nem biztos, hogy a legmegfelelőbb módszer.

– És mikor repültök vissza?

– Holnapután.

– És... és csetelsz még a nagypapáddal?

– Naná! És a történet egyre izgalmasabb!

– Melyik történet?

– Hát... az 1386-os!

– Tényleg megesküszünk? János, én annyira boldog vagyok! – Szerencsés János gyengeséget érzett. És megszólalt a fejében az a régi hang... vagy nem is a régi, hanem egy új? Mindenesetre megdöbbentő dolgokat mondott! Ilyeneket: „Nem házasodhatsz, Szerencsés János! Voltaképpen te nem létezel! Miért akarsz házasodni? Árnyalak vagy csupán, az én álmom!” János elvesztette tegnapi magabiztosságát, és csak nyöszörögni tudott.

– Tény...leg – mondta Klárának.

– Mi történt veled, János?

– Nem tudom... Nincs már rám szükség... úgy érzem.

– Kinek nincs terád szüksége?

– Nem... nem tudom. Illetve... mégis!

– Egészen megsápadtál! Mi történt veled?

– Az történt, hogy nincs...

– Kinek nincs?

– Annak a fiúnak ott... abban a nagyvárosban...

– Ez nekem nagyon zavaros... Milyen fiúnak? Miféle városban?

– El kell innen mennünk, Klára! Érzem, hogy itt van, Diósgyőrben... És azt mondja, hogy én nem létezem... – János mind halkabb és

halkabb hangon nyöszörgött. Klára ellent akart mondani, hogy mindez marhaság, meg hogy ilyen nincsen, de ekkor megszédült egy pillanatra. Mintha meglökte volna valaki hátulról, és közben egy szőke kislány képe materializálódott előtte a levegőben. Klára meghökkenve bámult a semmibe, és csodálkozása még tovább nőtt, amikor észrevette, hogy a kislány homloka közepén ugyanolyan gödröcske van, mint a sajátján.

Klára megrázta a fejét, a látomás eltűnt... „Túl sok gyógyteát iszom mostanában” – gondolta. „Azért hallucinálok...” Most meg ezen döbent meg. Hogy mit jelent ez a szó: „hallucinálok?” Hangosan viszont csak ennyit mondott:

– Na jó, nem bánom. Menjünk. De hová? És mit fog szólni Benedek úr? Neki mit mondunk?

– Hogy meggondoltad magad. Mégsem akarsz jóapád beleegyezése nélkül frigyre lépni. És ezért visszautazunk az ősi birtokra. Garára.

– És te nem tartod furcsának ezt... Ezt, ami velünk történik?

– De nagyon. És, hogy mindig Diósgyőrben... Elvarázsolt hely ez a vár, azt hiszem...

– Bizony, bizony, teljesen el vagytok varázsolva! – Johnny dörzsölgette a kezét, aztán kikapcsolta a számítógépet. Mindjárt éjfél. Elhatározta, hogy nem ücsörög tovább itt egyedül, hanem lemegy a mulatózókhöz. Elvégre egyszer van szilveszter! Utoljára még elküldött néhány e-mailt Zeusznak, nagypapának, sőt még Willie-nek is, aki most hirtelen az eszébe jutott. Milyen jóban voltak, és milyen régen nem beszélgettek! Most minden egészen másképp lesz! Johnny tele volt tervekkel és lelkesedéssel. Még a mozgása is gyorsabb lett, ahogy leszaladt a lépcsőn a jókora ebédlőbe, amit szilveszter miatt rendeztek át bálteremmé. Sokan táncoltak odabent, de voltak, akik csak a félretolt asztaloknál beszélgettek... és nem csak apu korú „öregék” ugráltak a fülsiketítő rockzenére, hanem fiatalok is... A zenét amúgy egy négytagú együttes szolgáltatta, s a gitáros mindjárt rákacsintott Johnnyra, amint a fiú belépett az ajtón.

– Éppen jókor, éppen jókor! – kiáltotta oda neki. – Még vannak szabad lányok, fiatal barátom! – És a terem sarkába intett, a beszélgetők irányába. Johnny barátságosan visszaintegetett, és közben arra gondolt, hogy ő ugyan nem táncol! Pont most, amikor rájött, hogy Claire-t... Akkor meg minek jöttél ide? – hallott egy hangot a fülében. Egy kis tánc semmit sem jelent, és Claire sohasem fogja megtudni. Odaát Amerikában! – mézesmázoskodott a hang.

Johnny hátrafordult, hogy mondjon valamit a hang gazdájának, de senkit sem látott. Kicsit föl volt háborodva, hogy miért mond ilyeneket neki ez az ismeretlen valaki, ám ekkor meglátott egy lányt... A lány az egyik asztalnál ült, ahol az ifjúság trécselt, és éppen Johnnyt nézte. „Mintha nem is közénk tartozna” – gondolta a fiú. A lány meg rámosolygott. Kedves arca volt és hosszú, egyenes szálú barna haja. „Miért is ne?” – gondolta Johnny és megindult a lány felé.

Szomorú utazás volt visszafelé, annyi szent! Benedek úr meg végképp nem értette. Először házasodni akarnak, aztán nem akarnak, aztán még a telet sem töltik itt, hanem rögtön utaznak haza! Ki érti ezt? Mindenesetre jól felpakolta őket mindenféle elemőzsiás csomagokkal, és még egy kis hordócskát is akasztott János nyeregkapájára.

– Ez igazán nem kell! – szabadkozott János.

– Ne ellenkezz fiam! A legfinomabb tokaji! Még a királyok is ezt isszák, ha fáznak! Jut eszembe! Ha egy kicsit maradnátok...

– Nem maradhatunk... Garai úr...

– Jó, jó! Csak úgy mondtam! Mert ha mégis maradnátok, akkor... – és Benedek úr sokatmondóan elhallgatott.

– Akkor? – kérdezte János.

– Akkor találkozhatnátok Mária királynővel! De ha nem, hát nem!

– Mária? Mit keres itt? – érdeklődött Klára.

– Úgy hallom, fát akar ültetni. Mogyorófát, édesapja emlékére. Meg azért, hogy végre együtt uralkodhasson Zsigmonddal. Imádkozni akar a várkapornában, névadójához, Szent Máriához. És fát ültetni.

– Szép dolog. De mi akkor sem...

– Tudom, tudom! Aztán ne sokat fárasszátok a tokajit! – tette hozzá tréfásan. – Nem tesz jót a bornak, ha megtörik az úton!

Végül csak elindultak. S akármennyire szomorú volt ez az őszi utazás, János valahogy mind jobban és jobban érezte magát. Erőre kapott, arcszíne megint visszatért, s ha nem találtak szállást éjszakára, még vadászgatott is. Klára ezzel szemben hallgatag lett...

A telet Baján töltötték, az öreg Toldinak volt itt háza, s már korábban ajánlotta, hogy menjenek bármikor, még akkor is, ha ő nincs odahaza. Az odahaza amúgy zavaros fogalom volt Toldi szótárában, hiszen sokkal jobban érezte magát bármilyen lovagvárban, mint egy alföldi városkában. De talán öreg napjaira gondolt a gömöri ispán (mi számít Toldinál öregnek?), amikor már csak vízszintesen szeret majd lépkedni a mediterrán jellegű tájban, ahol ráadásul finom halakat lehet enni. A tél mindenesetre Baján is hideg volt, és itt kapták az első híreket arról, hogy meggyilkolták Kis Károlyt. Az meg sem döbbsentette őket, hogy Forgács Balázs a tettes, azon inkább csodálkoztak, hogy tud ennyit utazgatni a rókaképzű. Azért örültek is: így nekik nem kell tartaniuk a gonosztevő felbukkanásától a közeljövőben.

Eseménytelen volt a tél, Klára gyakran kötögetett, vagy beszélgetett a cselédekkel. A kíváncsiskodókat viszont nehezen sikerült lehűteni azal a mesével, hogy házasok, és haza igyekeznek az ősi birtokra.

– Akkor miért nem hordtok gyűrűt? – kérdezték. – És miért nincs bekötte az asszonyka feje?

Jánosnak újabb és újabb hazugságokat kellett kieszelnie, s ettől a hangulat közöttük még jobban megromlott. Alig várta, hogy beálljon a tavasz, eltűnjenek a jégtáblák a vízről, s itthagyhassák az átkozott várost. Tavasszal azonban megjött az árvíz, s ez újabb hónapokkal késleltette az indulást. Jánosnak csak a réven jutott eszébe: megálmodta ezt az átkelést egy évvel ezelőtt...

Alig táncoltak egyet, máris éjfél lett. Mindenki kiabált, rikogett. Johnny fölfedezte apuékát, integetett nekik, aztán pezsgőt ittak, s ő tovább táncolt Katával. Így hívták a magyar kislányt. Szabó Kata.

– Nincs már szükségem rájuk – mesélte Katának két szám között a szünetben. Megálltak kólát inni. Johnnynak feltűnt, hogy a srácok közül ketten gyanakodva figyelik, de nem törődött velük.

– Kikre nincs szükséged? – kérdezte csodálkozva a kislány, aki már elmesélte, hogy született diósgyőri, oda jár iskolába, s mindennap elmegy a vár mellett. Síelni indult a szüleivel Bánkútra, de ott nem kaptak szállást, ezért laknak Lillafüreden. A tegnapi nagy havazás miatt meg végképp itt rekedtek. – Talán majd holnap – mondta a kislány pár perccel ezelőtt, és mosolygott a szemével.

– Kire nincs szükséged? – ismételte meg.

– Szerencsés Jánosra és Garai Klárára. Csak addig kellett, amíg nem jöttem rá, hogy én is szeretem a New York-i barátnőmet. János az én alteregóm a középkorban.

– Ne etess, légy szíves! – Kata kiitta a kóláját. – A középkorban nem lehet az embernek alteregója!

– Pedig ez így van. Ráadásul annyira megerősödött, hogy egy darabig azt sem tudtam, mit csinál...

– Ez a szokásos szöveged, vagy most találod ki? Tudod mit, nekem két barátom van, az egyik Alaszkában, a másik a Holdon, az alteregóm pedig Madonna, csak éppen szabin van a Kanári-szigeteken. Kösz a táncot, ha megnyugodtál, a srácoknál megtalálász!

Johnny nem is bánta annyira, hogy faképnél hagyták. Helyes lány ez a Kata ugyan, egészen helyes, de hát ha egyszer Claire-t szereti, akkor talán jobb is így.

– Látom, táncoltál – mondta apu. – Eddig nem mertünk idejönni, de most, hogy egyedül vagy...

– Fölmegyek a szobámba – Johnnynak vidáman csillogtak a szemei. Rég nem érezte magát ennyire jól.

– Utána kéne menni a kislánynak – vélte apu. – Nem gondolod?

– Nem. Nem gondolom. – Johnny úgy biccentett, mint valami angol lord, és magára hagyta álmélkodó szüleit.

– Hogy megváltozott ez a gyerek! – apu csípőre tette a kezét.

– Örülj neki! – mondta anyu – máskor gyakran hantázott, ha kellemtelen kérdést tettünk föl neki. Most meg: nem gondolom. És kész. Kezd ember lenni... Igazi Fortunate! – és apuhoz simult.

– Hát... lehet benne valami – apu megvakarta a tarkóját. – És mi... mi öregek, mit csináljunk?

– Szerintem – és anyu megpördült, akár egy bakfis. Csak úgy repkedett a szoknyája. – Szerintem: táncoljunk! – Apu sóhajtott, mint akit úgy kell rábeszélni. A zenekar viszont épp akkor csapott bele valami igazi új-évi csúrdöngölősbe!

– Gyerünk! – rikkantotta apu, és táncoltak. Akár a fiatalok...

Huszonkettedik fejezet

A kőszobrok tekintete

Gyerünk! – mondta Erzsébet. Nem tétovázhatunk tovább! Horváti Pál megint Nápolyban járt, pénzt gyűjtött, katonákat és fegyvereket. El kell utaznunk a délvidékre!

– Veszélyes úrnőm! Nagyon veszélyes! – „Marha vagyok. Kapitális ökör!” Garai Miklós átkozta magát. „Megint elfelejtettem, hogy az ellenkezőjét kell mondani. Ámbár... ámbár mostanában nem jön be mindig...”

– Örülök, hogy ezt mondd Miklós! És nem az ellenkezőjét annak, amit valójában gondolsz. – A királyné valósággal átszúrta a szemével. – Az utóbbi időben mintha félténél engem.

– Szeretem az özvegy királynékat. Nincs féltékeny férjük, és megszépülnek a szerelemben.

– Most viszont hízélgésre nincs idő! Zsigmonddal sikeresen kiegyeztünk, pontosabban Vencellel! Ám adót szedni nem tudunk, amíg a délvidéken a Horvátiak lázonganak.

– Ez tényleg ügyes volt... Az udvarlás Vencelnek! Hogy csak az ő engedélyével lehet az öccsét megkoronázni. – A volt nádor hátradőlt a széken.

– Miklós! Értsd már meg, hogy nem dőlhetünk hátra karba tett kézzel! Időt nyertünk ugyan Győrben, de negyedmillió aranyforintot fél év alatt csak akkor vagyunk képesek előteremtteni, ha... kiegyezünk a Horvátiakkal.

 A KÖSZOBROK TEKINTETE

– Jó, jó, értem én! Mégis... Hogyan képzelte ezt, úrnőm? Csak úgy leutazunk, körbemosolygunk, és a Horvátiak elalélnak a gyönyörtől, ha meglátnak téged? Ők nem szerelmesek beléd!

– Nem is kell... – Erzsébet elmosolyodott. – Nekem elég, ha te... Sok kincset viszünk! – váltott hirtelen. – Ajándékozunk és vesztegetünk!

– És aztán? Mi lesz, ha sikerül? Ha megnyerjük a Horvátiakat, úgy, ahogy ezelőtt egy esztendővel, Pozsegavárott?

– Aztán? Adót szedünk és kifizetjük Vencelt!

– És? Zsigmond attól még Mária férje!

– Mindenkit el lehet választani! Látod, mi történt Hedviggel Lengyelországban!

– Megbocsáss úrnőm, hogy a szavadba vágok, de Hedvig még nem volt összeházasítva Habsburg Vilmosmal. Csupán jegyesek voltak! Csupán jegyesek!

– Nem látok oly nagy különbséget házasság és jegyesség között!

– Akkor mondok mást! A lengyel urak nagy része Jagellót támogatta. A pápa Jagellót támogatta. Vencelnek, a német-római császárnak pedig kifejezetten jól jött, hogy nem erősödik meg a Habsburg-dinasztia a lengyel királyság birtoklásával az ő tőszomszédságában. Tehát Vencel is Jagellót támogatta!

– Miklós! Most én kérdezem, hogy: És? És akkor mi van?

– Királynőm! Azért ez még ott, Lengyelhonban sem ment simán! Pedig szinte mindenki a Jagellót akarta! Akkor hogyan gondolod ezt a dolgot Zsigmonddal? A Lackfiak egészen biztosan mellé állnak majd!

– Ne beszéljünk a jövőről, Miklós! Távoli még...

– A jövő olyan, akár a fán a tavaszi levél! Alig sarjadt ki, alig örülhetünk a zöldülésnek, már fonnyad és hullik, ahogy beköszönt az ősz!

– Ne gyötörj, Miklós! Inkább hívasd be nekünk az aranysarkantyús lovagot! Ő mindig oly jó tanácsokkal szolgál... Ő mondja meg, kit vigyünk magunkkal délre...

– Őt például ne vigyük! Kis Károly gyilkosának nem hiszem, hogy örülnek majd a Horvátiak!

– Mindenkit azért nem hagyhatunk itthon! – berzenkedett Erzsébet.

– És különben is! Ne higgyék azt, hogy félünk tőlük! S pont kedves hívünk ne tartson velünk? Szó sem lehet róla! Magunkkal visszük! Egy hét múlva indulunk! – és Erzsébet diadalittas mozdulattal – némileg leereszkedően – megütögette Garai úr vállát. Aztán valahogy a keze ott maradt.

– Szeretem, ha izmos urak védelmeznek. Így semmi baj sem érhet az úton.

– Téged nem, királynőm. Téged nem. És minket?

– Félsz, Miklós?

– Elég öreg vagyok ahhoz, hogy magamat ne féltsem. De... – és a nádor megállt a beszédben.

– De? – kérdezte a királyné.

– Vannak rokonaim. Őket félttem. – És Garai Miklós tekintete elkalandozott valahová nagyon-nagyon messzire.

– Emlékszel a cigányasszonyra, úrnőm? Aki Zárában jósolt nekünk?

– Csak akart Miklós. Csak akart. Én azonban nem szeretem, ha az izmos urak, akik engem védelmeznek, gyávák, és holmi cigányasszonyokat emlegetnek, ha nehézségük támad. És most – mondta rendkívül határozottan –, és most hívd be nekünk az aransarkantyús lovagot! Gács és Gyimes urát! És meglátod: minden jóra fordul majd! – és intett, hogy elég a disputából.

A volt nádor, a hatvankettedik évét taposó nagyúr pedig szófogadóan elindult, hogy megkeresse rókaképzű hívét, akinek a tanácsaira oly szívesen hallgat mostanában a királynő. Csak magában mormogott néha. „Mi lesz ebből? Mi lesz ebből? – ilyeneket dörmögött Garai úr, de ezt már senki sem halhatta. Csak a budavári kerubok néztek rá részvevő tekintettel. De mondani – nos, a kőszobrok nem szoktak mondani semmit... S ezt a hagyományt ezúttal sem törték meg.

Pécsváradon azért megálltak. Gergely apát szívesen fogadta őket, tavalyi aszalt fügével, idei cseresznyével kínálta vendégeit. Azt ő sem értette, miért szomorkodnak annyira, ám éppen ezért megpróbálta tréfás történetekkel jobb kedvre hangolni a fiatalokat. A társalgás még így is

döcögésre sikerült, egy ponton azonban a gvárdián kifogyott az anekdotákból. Hiszen a végén már a Szent Gallen-i kalandot részletezte, mert a környékről, az itteni szerzetesekről mindent elmondott, hát akkor mit meséljen? Ültek a nyár esti csöndben a kerengőben, az apát úr feszengeni kezdett, ám ekkor János megkérdezte:

– Mondott valamit annak idején főméltóságod egy érdekes levélről. Amit állítólag az esztergomi érsek írt sok-sok évvel ezelőtt...

– Igen, igen! – lelkesült fel az apát úr. – Még Franciaországban olvastam, ifjú novícius koromban. Roppant érdekes levél volt... Illetve a levelet nem láttam, csak írt róla valaki... Egy ember, aki olvasta.

– És mi állt abban a levélben? – érdeklődött Klára, és vett két szemet a cseresnyés tálból.

– Kétértelmű felszólítás.

– Kétértelmű? Hogyhogy...

– Biztosan emlékeztek rá, hogy II. András királyunk egy gonosz mérániai hercegnőt vett feleségül. A hercegnő messzi idegenből magával hozta német rokonait, s ezentúl ők kapták a földeket, meg a fontos udvari tisztségeket, nem pedig a jó magyar urak. Ezért aztán a nádor vezetésével összeesküdtek ellene. A király éppen külföldön tartózkodott, s az urak János, az egykori esztergomi érsek véleményét is kikérték az ügyben.

– Milyen ügyben? – kotyogott közbe Klára.

– A gyilkosság ügyében. Mert erről volt szó, vagyis, hogy megöljék-e Gertrúdot – így hívták a gonosz királynét – vagy ne öljék meg.

– És mit felelt nekik az érsek?

– Mint mondtam – válaszolta a gvárdián –, kétértelmű levelet küldött. Nem rakott se pontot a sorai közé, sem vesszőt, s így a szöveg két-féleképpen értelmezhető.

– Mondja már apát uram, hogy mi állt benne? Mindjárt meghalok a kíváncsiságtól!

– Hát csak ez – az apát hátradólt a fából faragott karosszékekben, lehunyta a szemét és mormolni kezdett: „A királynőt megölni nem kell. Félnetek jó lesz. Ha mindenki akarja, én nem. Ellenzem.”

- De hát ez egyértelmű! – mondta János.
- Várj csak! – intette a gvardián. Hallgasd meg még egyszer: „A királynőt megölni nem kell félnetek. Jó lesz. Ha mindenki akarja, én nem ellenzem.
- Ügyes – mondta János.
- Fantasztikus! – lelkesedett Klára.
- És sajnos – az apát itt megállt a beszédben. Félve nézett körül, mint aki attól tart, kihallgathatják.
- Sajnos? – kérdezte Klára. – Mi sajnos?
- Sajnos – suttogta az apát – aktuális!
- Hogyhogy aktuális? – értetlenkedett a fiú.
- Mi az? Ti nem hallottatok semmit?
- Mit kellett volna hallanunk?
- Hát csak azt... azt, hogy errefelé tart a királyné. Le akarja csillapítani az összeesküvőket. Ám azok roppant elszántak, és azt hiszem... azt hiszem, mindenre képesek! Úgy hallottam, közel járnak Pécs városához.
- Erzsébet és Mária? Ő is? – kérdezte Klára.
- Ő is – bólintott a gvardián.
- És minden bizonnyal az apám, Garai Miklós!
- Két fiával és unokaöccsével egyetemben – helyeselt Gergely apát.
- Találkoznunk kell vele! Figyelmeztetni, mekkora a veszély!
- Szerintem tudják – vélte a gvardián. – De ha ez titeket megnyugtat...
- Azonnal indulunk! – ugrott fel Klára.
- Éjszaka? Legalább a reggelt várjátok meg!
- Mikor apám veszélyben van? És a testvéreim szintén!?
- Leányom! Ha te is veszélynek teszed ki magad, azzal nem segítesz rajtuk! Amúgy még valaki velük tart, akivel – ha emlékezetem nem csal – nektek nem tanácsos találkoznotok. És akit úgy hívnak, hogy... – és itt a gvardián suttogni kezdett. Nem tudni, milyen nevet susogott a fiatalok fülébe, de hatásos lehetett, mert mégsem indultak el azonnal, hanem szépen visszavonultak abba a két cellába, amiket tiszteletükre ürített ki a főapát. Hisz együtt nem alhatnak, akik még nem házasok!

- Negyedmillió aranyforintot kellett fizetniük?
- Bizony, Johnny, ebben állapotok meg a győri tárgyalásokon.
- Vencel császár költségeire.
- Így van. És mindezt fél éven belül.
- A hadserege, ugye az került ilyen sokba?
- Nyilván. De az is nyilvánvaló, hogy mindig többet kértek a tényleges kárnál.
  - Ezért kellett Erzsébetnek lecsillapítani a Horvátiakat.
  - Ezt akarta. Hogy nyugodtan beszédhesse az adót.
  - És mi volt ez a zavaros történet Vilmostal és Hedviggel?
  - Azt biztosan tudod, hogy Jagelló Ulászló, a litván nagyfejedelem, későbbi lengyel király beléseretett Hedvigbe. Hedvig gyönyörű lány volt, és a fejedelem hajlandó volt őérte megkeresztelkedni.
    - Ami azt jelentette, hogy a népe szintén.
    - Ahogy mondd, Johnny, ahogy mondd. És Vilmos ugyan megérkezett Krakkóba, és még azt is megengedték neki, hogy találkozzon szerelmével, utána azonban kizavarták az országból. Egyes legendák szerint maga Hedvig engedte le kötélhágcson a waweli vár falán, hogy baja ne essék.
      - Tehát a lengyel királyság már ugrott – állapította meg Johnny, aki ezen a gyönyörű újévi kora délutánon éppen Zeusszal csetelt.
      - Pontosan. Hiszen hiába koronázták meg Hedviget, ha nem a kiszemelt vőlegény vette el feleségül, hanem a hatalmas birodalommal rendelkező Jagelló. Vilmost még talán egy darabig lehetett volna irányítgatni, de a javakorabeli nagy fejedelmet... nem, ez lehetetlennek tűnt! S erre Erzsébet maga is rádöbbsent.
        - Annál fontosabb lett neki a maradék.
        - Már amennyiben a magyar királyságot maradéknak lehet nevezni. Mindenesetre délre mentek Pécsre, aztán Siklóst kikerülve Villány és Diakovár felé.
          - Miért kerülték el Siklóst?
          - A siklósi vár a Siklósi család birtokában volt, és ők nem tartoztak

Erzsébet hívei közé. Sőt! De nem ez a lényeg, hanem, hogy Diakováron Erzsébet megpróbált érintkezésbe lépni unokatestvérével, a bosnyák Tvartko királlyal. A találkozó azonban ki tudja miért, de meghiúsult, és ekkor az egész követség málhás szekerekkel, úti holmikkal, kincsekkel megrakodva elindult a Garák ősi székhelye, Gara vára felé. Meleg nyári nap volt, Szent Jakab napja...

Huszonharmadik fejezet

Szent Jakab napja

Ott lovagol a szekereknél az az ember, akivel nekünk nem tanácsos találkozunk.

– Nem látom.

– Pedig elég jól látszik az arca. Rókaképe van, és aransarkantyút visel a lábán.

– Tényleg! De jó szemed van Jancsi! Én biztosan nem vettem volna észre!

– Húzódjunk egy kicsit félre. Édesapáddal később is beszélhetsz, de ezzel a Forgáccsal jobb nem találkozni. – Így suttoztak a szerelmek, akik az utóbbi napokban valahogy megint többet beszéltek egymással. Akár a régi szép időkben... „Jó, hogy otthagytuk Diósgyőrt” – gondolta János. „Pedig gyönyörű a vár, és Benedek úr is nagyon kedves. De ott kellett hagynunk... Valaki van abban a várban, vagy ha nem a várban, de a közvetlen környékén. Valaki, akinek én már nem kellek...” Ez ugyan rém zavarosan hangzott volna, ha kimondja, de János kórosan ügyelt rá, hogy ne mondja ki. Kivételt csak az az egy eset képezett, Diósgyőrött, amikor Klárával beszélt erről a furcsa érzésről. Most viszont behúzódtak a bokrok mögé, s onnan figyelték a málhás szekerek eseménytelen vonulását. Álmutban sem gondolták volna, hogy ennek az eseménytelenségnek pillanatokon belül vége szakad majd.

– Nézd! – mondta Klára, és megrángatta János zekéje ujját. János föl-nézett és látta, ahogy egy ember érkezik lóháton. Mond valamit Forgács Balázsnak, mire a rókaképu magához vesz vagy tizenöt harcost. Ott sündörögnek körülötte, amíg a szekerek továbbhaladnak. Az élükön persze a királyné hintójával, de az már oly messze járt, hogy nem láthaták. Csak sejtették, hogy ott elöl lovagolhat Garai Miklós, a két fia, meg Miklós úr unokatestvére, Garai János.

Alig tűnt el az utolsó szekér az erdőben, amikor lovas katonák rontottak elő, és összecsaptak a rókaképu embereivel. János és Klára meg sem mert mozdulni. Csak lapultak a bokrok mögött és remegve figyelték, mi történik odakünn.

...szóval meleg nyári nap volt, Johnny, 1386. július 25-e. Horváti János és Palisnai János csapatai támadták meg a szekérkaravánt – írta Zesusz. Forgács Balázs vette föl először velük a harcot, de elég hamar kivették a nyeregből...

...A rókaképu nagyot nyekkenve terült el a földön. Még reménykedve fölpillantott, hátha segít valaki, de abban a pillanatban leszúrták. Horváti János intett a kardjával, s a rókaképu feje már el is vált a nyakától. Szemei még mindig reménykedve néztek a körülötte állókra.

Klára tenyerébe temette az arcát. Utálta nagyon a rókaképut, de ezt azért mégse... Alig bírta megállni, hogy föl ne sikoltson.

A vér még ömlött a tetemből, amikor Horvátiék utolérték a királynők hintáját. Klaráék szerencsére nem láttak el odáig. Palisnai vágatott oda elsőként, hajánál fogva magasra emelve Forgács Balázs levágott fejét. A hintóban Mária sikkantott egyet, aztán anyjára borult. Így nem látta, hogy szinte rögtön levágják ifjabb Garai Miklóst, valamint Garai Jánost. Maga a volt nádor, a rettenthetetlen katona, Garai Miklós egy pillanat alatt felmérte a túlerőt. Leugrott a lováról, hátát a hintónak vetette és vívni kezdett.

...és képzeld Johnny, egymás után vágta le a reá támadókat. Nyílvesszők álltak ki a karjából, letörte őket és tovább vívott.

– Nem tudták legyőzni? – kérdezte Johnny Lillafüredről.

– Végül mégiscsak sikerült – felelte Zeusz Brooklynból. – Ugyanis egy ember...

Egy ember mászott a hintó alá, és kirántotta Garai úr lábát. A volt nádor fejjel előreesett, de egy pillanat múlva már fej nélkül maradt. Egy harcos föltépte a hintó ajtaját. Erzsébet pedig csak azt látta, hogy egy reménykedő tekintetű fej repül feléje. Aztán egy másik...

– Megdobálták a királynőket?

– Képzeld!

– A levágott fejekkel?

– Bizony.

– Fúj! Tiszta horror!

– Johnny, ez a középkorban történt! De gondoldj arra, micsoda horrortörténetek folynak még ma is szerte a világban! Hány embert kínoztak meg a tálibok Afganisztánban, s hányat öltek meg itt, a World Trade Centerben?

– Jó, jó, de mégsem dobálóztak levágott fejekkel! S aztán mi történt?

– Aztán? Mindenfélét kiabáltak nekik...

– Szállj ki, te átkozott szukafattya! Bosnyák kurva, Magyarország szégyene! Itt van a szeretőd, csókolgassad!

Erzsébet remegve száll ki a hintóból. Ruhája csurom vér, öléből messzire gurul Garai úr levágott feje. Amit hozzávágta a gazemberek. Erzsébet becsukja a szemét. Múljon már el a pohár... Ó, uram!

– Na te, bosnyák szuka! Vérben gázoltál, most a te véred hullik. – Erzsébet felpillant. Horváti János áll előtte, kivont karddal. A kardjáról csöpög a vér. A Miklós vére. Erzsébet térdre esik. Kezét imára kulcsolja. Hörögve, vinnyogva törnek elő a torkából a szavak.

– Könyörülj, bánom, könyörülj! – mondja és fölnéz a „velencei hősré”.

 SZENT JAKAB NAPJA

– Ne vágjunk le itt helyben? – érdeklődik Horváti János.

– A leányomat kíméld! – sikítja Erzsébet. – Én vagyok a gonosztett szerzője, egyedül csak én! Illetve – sandít a levágott fejre – az egyik szerzője! A másik – mutat Garai Miklós fejére – már elvette megérdemelt büntetését! Én pedig... – Erzsébet ahogy múlik az idő, egyre magabiztosabban beszél. Visszanyeri régi bársonyos hangját. Az idő nekem dolgozik, gondolja. – ...Én pedig nem ok nélkül vétkeztem! Könyörülj a gyengébb nemen bánom, elég vér hullott mostanáig!

Horváti úr köp egyet a földre és hátat fordít neki. Palisnai a szemével kérdezi, mi lesz. – Fogságba... – morogja a bán – de előbb nézzük meg az embereinket.

Erzsébetet ott hagyják térdre hullva. Még hallja, hogy odabent a hintóban Mária fel-felzokog. A volt nádor pedig mintha szemrehányóan nézne rá a levágott fejével.

- És nem bántották? Erzsébet életben maradt?
- Fogságba vetették, Johnny. Őt és Máriát.
- És a levágott fejek? Azokkal mit csináltak?
- Elküldték őket Nápolyba, Kis Károly özvegyének, Margitnak.
- És Margit örült?
- Képzelheted. Egyébként három fejet küldtek.
- Ne mondja, tanár úr! És kié volt a harmadik?
- Garai Jánosé, Miklós úr unokatestvéréé. Kítették őket a nápolyi piacon, közszemlére.
- Fúj.
- Ne mondd már mindig ezt!
- Hát, mit mondjak?
- Mondd azt... tényleg, Johnny – jutott Zeusz eszébe –, tényleg, mi van az álmaiddal? Álmodsz még Szásárol?
- Soha.
- Minden oké?
- Abszolút.
- És?

- Semmi és. A tanár úrnak igaza volt.
- Éspedig miben? – élvezkedett Zeusz a vonal túloldalán.
- Abban – kezdte Johnny – abban, hogy szerelmes vagyok Claire-be!
- Húha! – mondta Zeusz.
- És magamnak sem vallottam be igazán. Pedig jóban voltunk, de az valahogy mégis más. És nem... hogy is lehetne ezt mondani...
- Szerintem... Nem vállaltad az érzéseidet!
- Ez az! Így van.
- Féltél tőle. Azért álmodtad azt, hogy ő telefonál, ő csal téged csapdába. Persze, csak áttételesen, az álmodban Claire-t kényszerítik, hogy csörögjön neked. De mégis az ő lénye, akitől félned kell.
- Amíg nem vállalom.
- Így van. S attól a pillanattól, ahogy ez megtörténik, mármint bened az elhatározás, szóval attól a pillanattól fogva nem kell félned semmitől. És hogy jöttél rá?
- Nem is tudom... Diósgyőrben történt. A hely szelleme... Vagy ilyesmi.
- És Szerencsés János? – kérdezte Zeusz.
- Hát... Neki is sok mindenben keresztül kellett mennie. Zsarolta őt a gonosz Forgács Balázs.
- És te... Te mindent tudsz? – érdeklődött Zeusz.
- Mindent. Amióta nem félek, azóta mindent tudok.
- És mi lesz Szerencsés Jánossal és Garai Klárával?
- Velem maradnak, amíg csak élek. És az ő szerelmük, és szenvedéseik szintén. És az örömeik.
- Johnny! Te nem szoktál ilyen szavakat használni.
- Megváltoztam. És alig várom, hogy hazarepüljünk. Hogy újból találkozzam azokkal, akiket szeretek.
- Vigyázz, Johnny! A te osztálytársaid még nem tartanak itt! Nem fogják érteni a nagy szavakat. Kigúnyolnak értük...
- Ne aggódjon tanár úr, vigyázok majd. De alig várom, hogy például Willie-vel beszélgessek. Egy dolgot azért áruljon el, tanár úr...
- Bármit, Johnny fiam, bármit.

 SZENT JAKAB NAPJA

- Mi történt a királynővel? Egyáltalán királyné vagy királynő?
- A régi magyar nyelv nem ismerte ezt a megkülönböztetést. Esetleg mai történelmi regényekben olvashatsz ezen alapuló könnyed eszmefuttatásokat... De, hogy a lényegről beszéljünk...
- Hogy mi történt Erzsébettel?
- Novigrad várába zárták...

Huszonnegyedik fejezet

„A királynőt megölni nem kell”

Írjad fiam, Bálint: „A királynőt megölni nem kell”, de pontot ne tegyél, se felkiáltójelet!

Az írnok csodálkozva nézett fel a pergamenről. A címzést már megcsinálta: Horváti Pál püspök úr részére, Novigradba, a dátumot szintén ráfirkantotta, 1386. december 31., Szent Szilveszter napja, és várta, hogy mit fog diktálni az érsek úr, jókívánságait fejezi ki, vagy ilyesmi, s helyette mit hall? Királynőt megölni? Szörnyű szavak! És súlyosak! És most ez: ne tegyél felkiáltójelet! Bálint írnok elhűlt a csodálkozástól. Még hátra is dőlt, hogy jobban láthassa Demeter urat. Hátha csak rosszul hallott...

– Bálint fiam, te most írsz, vagy csodálkozol? – Demeter urat elfutotta a méreg. Azt mondtam, ne tégy felkiáltójelet, sem semmilyen jelet! És nem azt mondtam, hogy dőlj hátra, mint aki már a mennyek országában van, és a szférák zenéjét hallgatja.

– Értem, atyám, értem – szólalt meg a Bálintnak nevezett. – de hadd kérdezem meg: csak nem Erzsébetről van szó? Nagy Lajos özvegyéről? Az érsek nem válaszolt. Megfordult és szó nélkül töltött magának a móri ezerjóból. Könnyű, de bársonyos bor volt az ezerjő, enyhe mandulaízzel. Nem melegített úgy, mint a tokaji, de Tokaj messze volt Esztergomtól, Mór pedig közel. Különben sem lehet mindig tokajit inni! Több nap... Most mit mondjon ennek a Bálintnak?

 „A KIRÁLYNŐT MEGÖLNI NEM KELL”

Az érsek nem volt fiatal ember, az országnagyokhoz hasonlóan az ötvenes éveinek végéig taposta. És nagyon nem tetszett neki, ami Magyarhonban történt az utóbbi négy évben. És gyakran eszébe jutott ama Palisnai János, aki már nyolcvanháromban is félt. Hm. „A királynőtől való félelmünkben...” Ennek ellenére mint esztergomi érsek sokáig tartózkodott a véleménynyilvánítástól. És most sem akarta megmondani, mit gondol, de Zsigmond gyötörte Budáról, a zágrábi püspök meg Novigradról. Ezért diktálta a levelet Novigradra. Meg azért, mert világosan érezte, nincs az az erő, ami Erzsébetet meg tudná menteni. Még ha egyértelműen a pártját fogná, akkor sem! És még mindig behozhatják azt a nápolyi Lászlót... De ha Zsigmond lesz a király, akkor sem fog senki egy könnycseppet sem hullatni Erzsébetért! Pedig, hogy szerette őt Nagy Lajos király! Vásári Miklós úr volt akkor az esztergomi érsek, jó harminc évvel ezelőtt, amikor megkoronázták. Demeter úr fiatal püspökként ott volt Székesfehérváron azon a napon, amikor Miklós úr Erzsébet fejére tette a koronát. Gyönyörű lány volt a fiatal Erzsébet, s a király sugárzott a boldogságtól a szertartás alatt. Demeter érsek pedig eszébe véste elődje példabeszédét a bibliai Eszterről... A bölcsességről. Demeter úr legyintett. Az írnok szemét nem kerülte el a mozdulat.

– Szóval róla – mondta szomorúan. Az érsek megkeményítette a hangját: – Írd: „...félnetek jó lesz...” Most se tegyél felkiáltójelet! Semmilyen jelet ne tégy, Bálint fiam!

Az érsek húzott egyet a borból. „Jó, hogy beszéltem ezzel a Gergely apáttal – gondolta. Ő adta az ötletet. S ami egyszer bevált II. Endre alatt, miért ne lenne jó most ugyanúgy?” És tovább diktált: – „ha mindenki akarja én nem ellenzem”. És Bálint írnok engedelmesen körmölte le a végzetes szavakat.

– Öcsém! Margit királynő további fejeket követel – mondta Horváti János.

– Erzsébetét és Máriaét, ugye? – kérdezett vissza a püspök.

– Fején találtad a szöveget.

– Mi viszont nem vágunk újabb fejeket. Ámbár Demeter úr nem elenezné Esztergomból.

– Az egy furcsa levél öcsém. Azt maga a sátán szülte... Ő fogta az érszek kezét, amíg diktált...

– Akkor?

– Elszállítjuk őket Nápolyba. Csináljon velük Margit, amit akar.

– És így történt?

– Nem.

– Ki akadályozta meg?

– Meg fogsz lepődni, Johnny: a velenceiek!

– Az ősi ellenség?

– Ne felejtse el, hogy az ősi ellenség 1381 óta szövetségesünk. Ha még emlékszel rá.

– Rémlik. Meg hogy naponta fölvonják Velence főterén a magyar zászlót...

– Na látod.

– Tehát?

– Tehát a velencei hajóhad fölvonult. Ezért nem tudták Erzsébetet és Máriát Nápolyba szállítani. Mária az életét köszönhette ennek.

– És Erzsébet?

– Erzsébet levelezni kezdett.

– Adria, én hű tengerem! – Erzsébet kinézett az ablakon. Mária reménykedve figyelte. Jó régen zárták be őket ide, ebbe a dohos toronyszobába. Csak azon a kicsi ablakon hatolt be a napfény, melyen a királyné éppen kitekintett.

– Itt nem történhet semmi baj! És különben is: én vagyok Jezabel! Aki mindenkit legyőz! – fordult meg mosolyogva Erzsébet. Mária nem látta ennyire felszabadultnak a végzetes nap óta. Amikor Miklós bácsit... Rágondolni is szörnyű!

– Örülök, hogy ennyire jókedvedben vagy, anyám! – mondta Mária.

 „A KIRÁLYNŐT MEGÖLNI NEM KELL”

– Hát még én, mennyire... – Csikordult a vasajtó, s Erzsébet torkán akadt a szó. A bán lépett be, négy marcona legény követte. Egyetlen hang nélkül jöttek, félelmetesen és megállíthatatlanul. Erzsébet tudta, hogy ez itt a vég.

– Közben ugyanis Zsigmond visszatért az országba és megerősítette a Lackfiakat. Csáktornyai Lackfi István lett a nádor, és megindult a hadjárat szervezése a királynék kiszabadítására.

És Erzsébet feltehetőleg levelet írt Zsigmondnak. És ez a levél már sok volt a Horvátiaknak. Hogy még a börtönből is levelezik... Ezt különben Zsigmondnak egy későbbi tárgyalásából tudhatjuk, ekkor utal erre.

– Hát akkor nem biztos?

– Hatszáz-egynéhány év után semmi sem biztos! Illetve az biztos...

– Hogy?

– Hogy megfojtották! A bán utasítására, és Mária szeme láttára.

– Micsoda?!

– Jól értetted Johnny fiam. Így végezte a nagy király özvegye. Az a Novigrad amúgy elátkozott hely.

– Ott végezték ki Artus Bertrandon!

– Álmodban, Johnny! Csak az álmodban!

– Akkor is... És hová temették a királynőt?

– Állítólag apró darabokra vágták és kidobálták az ablakon át a tengerbe! Akárcsak a bibliabéli Jezabelt!

– Nem igaz!

– Lehet. Ezt csak egy helyen olvastam...

– És a főlovászmester?

– Az ifjabb Lackfi? Szerintem élte a világát. Jókat beszélgetett Szerencsés Jánossal! – kuncogott Zeusz.

– Szerencsés János nem létezik! Ő csak az én alteregóm! Vagy ilyesmi...

– Komolyan gondolod?

– Teljesen.

- És Garai Klára?
- Ő meg Claire-é. S eddig ők merték megtenni azt, amit mi nem.
- Vagyis?
- Vagyis nincs már szükség rájuk.
- És gondolod, hogy csak úgy meg tudod halasztani őket?
- Száz százalék!
- Hát... Lássuk!

János és Klára az ősi várban ültek kéz a kézben.

- Mi lesz velünk? – kérdezte Klára. – Most, hogy apánk meghalt...
- Most nyugodtan egybekelhetünk – felelte János. – Egyébként sincs már ránk szükség. Elbújhatunk a történelem színpada mögé. Valahová, ahol még művészbejáró sincsen, csak ponyvák, üres díszletek és megkopott, régi álarcok.
- Mi az, hogy művészbejáró?
- Ahol csak a komédiások léphetnek be.
- És?
- És eltűnünk. Még a főlovászmesterrel sem találkozunk, de élni fogunk!
- Miből gondolod? – kérdezte Klára és ráemelte szomorú szemeit. Sokat sírt az utóbbi időben.
- Miből? – kérdezett vissza János. – Csak abból... Hogy a szerelem mindent legyőz! – és magához vonta Klárát.

– Klára nevű leánya nem is volt Garai Miklósnak! – mérgeskedett Johnny. – Utánanéztem.

– Az lehet, Johnny – mondta Zeusz. – Meglehet. De tudod, Johnny fiam, a szerelem mindent legyőz. Mindent!

Johnny csóválta a fejét. Szép, szép a szerelem, de hogy mindent... Sokáig ült így a szobában egyedül, és gondolkodott. Aztán eszébe jutott valami. Valami, ami Mária királynő fája mellett volt a kőre írva. Hogy is volt? Johnny nem emlékezett az egész szövegre. Hiszen csak egyszer látta. De a vége... A végére mégiscsak világosan emlékezett! Johnny örö-

 „A KIRÁLYNŐT MEGÖLNI NEM KELL”

mében belecsapott a levegőbe: – Ez az! – rikkantotta. És még egyszer: – Ez az! Aztán mormolni kezdte a különös szöveget, ami – most legalább is úgy vélte – mindent megmagyaráz: „...nem halok meg, törzsemből kiszökdülni látsz majd, és az örök Magyarország jövőjét éneklek.”

Hazafelé a repülőn az asszír oroszlánokat nézegette. Amiket Klárának vett még Londonban. És persze az oroszlánvadász királyokat, akik halálmegvető bátorsággal, puszta kézzel vadásztak az oroszlánokra. „Akik soha nem voltak gyávák! És biztos azt is tudták, hogy a szerelem, az minden akadályt legyőz! Vagy a zöldellő örök Magyarország?” Ezt most nem tudta eldönteni. Végül arra jutott, hogy biztosan mindkettő fontos, a szerelem is, meg Magyarország is. Magában minden jót kívánt Szerencsés Jánosnak és Garai Klárának. Hadd éljenek, motyogta már félig aludva... A nap besütött az ablakon, anyu elhúzta a sötétítőfüggönyt, Johnny pedig mosolygott álmában, miközben a repülő szelte a távolságot az óceán fölött. Álmában látta a királyokat. Ők is mosolyogtak és integettek a lándzsájukkal.

VÉGE

TARTALOMJEGYZÉK

ELSŐ FEJEZET: ÉJSZAKAI TÖRTÉNET	5
MÁSODIK FEJEZET: MENEKÜLÉS	13
HARMADIK FEJEZET: FEKETE BUICK	21
NEGYEDIK FEJEZET: NEHÉZ A NÁDORNAK MOSTANÁBAN	27
ÖTÖDIK FEJEZET: KELLEMETLEN BESZÉLGETÉS	33
HATODIK FEJEZET: GARAI KLÁRA	39
HETEDIK FEJEZET: KÉT LEGYET EGY CSAPÁSRA	45
NYOLCADIK FEJEZET: AZ ÉN HÚ TENGEREM	55
KILENCEDIK FEJEZET: A JÓSLAT	61
TIZEDIK FEJEZET: ZEUSZ MINDENT TUD	71
TIZENEGYEDIK FEJEZET: LÁZADÁS!	79
TIZENKETTEDIK FEJEZET: CSOMAGOLUNK!	87
TIZENHARMADIK FEJEZET: A BUDAI VÁRBAN	95
TIZENNEGYEDIK FEJEZET: CSAK EGY LEGÉNY VAN	107
TIZENÖTÖDIK FEJEZET: HOL LAKIK JEZABEL?	115
TIZENHATODIK FEJEZET: NEM VAGY TE BUTA EMBER, ÖCSÉM!	125
TIZENHETEDIK FEJEZET: FARKASKALAND	135
TIZENNYOLCADIK FEJEZET: HÁTRÉBB MENNEK A FARKASOK	143
TIZENKILENCEDIK FEJEZET: ROSSZ ELŐJEL	151
HUSZADIK FEJEZET: BALÁZS! ÖLD MEG A KIRÁLYT!	161
HUSZONEGYEDIK FEJEZET: DIÓSGYŐRI VARÁZSLATOK	169
HUSZONKETTEDIK FEJEZET: A KŐSZOBROK TEKINTETE	177
HUSZONHARMADIK FEJEZET: SZENT JAKAB NAPJA	185
HUSZONNEGYEDIK FEJEZET: „A KIRÁLYNŐT MEGÖLNI NEM KELL”	191

Ősz Gábor–Szűcs Édua
KÉPTELEN TÖRTÉNELEM KÉPEKKEL
című sorozatáról

A tízkötetes sorozat illeszkedik a COLDWELL KÖNYVEK kiadói profiljához, amennyiben a történelmi ismereteket „másképpen”, a hagyományostól eltérően, ebben az esetben humorral közvetíti. Ősz Gábor fergetegesen megírt könyvéből akár érettségire is készülhetünk. Az adott kor problémáinak többféle elméletét oly könnyedséggel és nyelvi játékosággal mutatja be, hogy szinte észre sem vesszük, és már tudjuk is a történelmet. A szándékos, ám a könyvbe ügyesen beépített ismétlések és a rejtvények is a „bevésést” segítik. Ősz Gábor sajátos humorát beszélő nevekkel, szóviccekkel, tanítványai aranyköpéseivel fűszerezi; a szavak közvetlenül ható humorát pedig Szűcs Édua karikatúrái mélyítik. Ezek fanyarsága mögött mindig ott rejlik a szeretet, a részvét vagy éppen egy kis kajánság, egyszóval valamilyen érzelem.

KÖTETEK

Megjelent:

1. ÁRPÁDOK ÁLMAI (1301-ig)

Előkészületben:

2. VIGYÁZAT! VEGYESHÁZIAK! (1526-ig)

Tervben:

3. HÁROM ÉS MÉGIS EGY (Erdély és a királyi Magyarország 1690-ig)
4. A FÉLHOLD FÉNYÉBEN (A török Hódoltság 1690-ig)
5. VÉRCSEVÁRIAK – HABSBERGOK (1711-ig)
6. MIT LÁTOTT VAK BOTTYÁNY (1690–1735-ig)
7. MERRE VIGYÜK A MAGYAR SZAMARAT? (1780–1848-ig)
8. FERGETES FORRADALMÁROK?! (1848–1849)
9. K. u. K. =CSÁSZÁRI és KIRÁLYI (1849–1918)
10. VOLT JOBB?! SZENZÁCIÓS SZÁZADUNK (1918–2000)

A sorozat kötetei közvetlenül megrendelhetők a COLDWELL KÖNYVEK kiadótól.